

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CVII

П'ЯТНИЦЯ, 4 СЕРПНЯ 2000

ЧИСЛО 31

VOL. CVII

FRIDAY, AUGUST 4, 2000

No. 31

Звинувачення в утиску російської меншини – безпідставні

Заява Інформаційного
управління
Верховної Ради України

КИЇВ. – Проявом втручання у внутрішні справи суверенної держави можна розцінити заяву Державної Думи Російської Федерації від 19 липня, в якій вона виступила зі звинуваченнями у порушенні прав російської національної меншини, дискримінації та утисках російської мови в Україні. Інформаційне управління Верховної Ради, оприлюднило заяву, де наголошується, що “безпідставні звинувачення і відверті фальсифікації є далеко не найкращим способом вирішення питань у делікатній і життєво важливій сфері забезпечення культурно-мовних потреб української та російської національних меншин в обох країнах”. Не можна називати “рецидивом політики расової дискримінації” забезпечення українською владою своїм громадянам “невід’ємного і природного права” користуватися рідною мовою, зазначається у заяві. Інформаційне управління ВР наголошує, що світ визнає за Україною послідовне дотримання своїх зобов’язань щодо забезпечення міжнародних стандартів у сфері прав і основних свобод, у тому числі й перед Радою Європи.

Заяви російських державних органів та посадових осіб щодо дискримінації російської мови в Україні є однією із форм тиску на нашу державу і мають політичний характер, зазначив віце-прем’єр-міністр України з гуманітарних питань Микола Жулинський. Водночас він висловив припущення, що подібні дії російської сторони мають на меті відвернути увагу громадськості від подій у Чечні. Віце-прем’єр підкреслив, що питання, які порушує російська сторона, не мають жодних підстав і є внутрішніми справами України. Він закликав у даній ситуації не вдаватися до взаємних звинувачень, а йти на діалог. За словами М. Жулинського, без утвердження української мови як державної і як мови міжнаціонального спілкування в Україні, а також максимального забезпечення прав національних меншин, він не бачить перспективи подальшого розвитку. Інформаційний протіп України, на його думку, повинен бути національним. У зв’язку з цим мовна проблема ускладнює українсько-російські взаємини.

Представники декількох політичних партій і громадських організацій України (серед них – Народний Рух, Українська національна консервативна партія, „Просвіта“ та ін.) вимагають оголосити персоною „нон-грата“ посла Росії в Україні Івана Абоїмова. Цю вимогу спричинила прес-конференція 17 липня в Києві, на якій офіційний представник Росії звинуватив український уряд, зокрема владу міста Львова, у на-

(Закінчення на стор. 2)

Карітас і УНС успішно закінчили акції допомоги

У багатодітну закарпатську сім’ю, що постраждала від повені 1998 року, доставлено продукти дитячого харчування

Благодійна організація Український Центральний Карітас повідомила Український Народний Союз, особисто Предсідника Уляну Дячук, що завдяки коштам, одержаним від УНС, і спираючись на активістів благодійної організації „Любов і милосердя” в Івано-Франків-

ську, Карітас здійснила свій останній допоміжний під-проект допомоги потерпілим від повені 1998 року на Закарпатті.

Майже два роки минуло від часу цього сти-

(Закінчення на стор. 3)

Президент Кучма взяв участь у професійному святі військових моряків Росії й України

СЕВАСТОПОЛЬ. – 1 серпня у Севастополі – головній базі Військово-морських сил України, проходили урочистості з нагоди професійного свята військових моряків. Привітати їх прибули Президент України, Верховний головнокомандувач Збройних Сил України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Іван Плющ, міністер оборони Олександр Кузьмук, заступник міністра оборони – командувач ВМС України віце-адмірал Михайло Єжель, командувач ЧФ РФ адмірал Володимир Комоедов, інші офіційні особи. На флагмані українського флоту – фрегаті “Гетьман Сагайдачний” – вони вийшли у відкрите море, де відбулася церемонія покладення вінків на воду – в пам’ять про полеглих моряків.

На зовнішньому рейді Севастополя пройшов військово-морський парад, в якому взяли участь 12 кораблів ВМС України, два кораблі Морських сил Прикордонних військ України, два кораблі Чорноморського флоту Росії, а також морська авіація українського флоту.

Вперше на святі продемонстрували свою майстерність бійці „Альфи”, спецпідрозділу боротьби з терористами, які здійснили стрибки з парашутами на воду у підводному спорядженні.

А в неділю, 30 липня, перед святкуванням Дня Військово-морських сил України, Президент Леонід Кучма взяв участь у святкуванні Дня Військово-морського флоту Росії в Севастополі. Говорячи про мету свого приїзду, Леонід Кучма зазначив, що два роки тому разом із першим Президентом Росії Борисом Єльциним він ухвалив рішення відзначати свято російського ВМФ спільно з ВМС України. Тому, виконуючи обіцянку, він щоразу, коли буває в Криму у відпустці, намагається відвідувати це свято.

На урочистостях, присвячених Дню Військо-Морських Сил України, Леонід Кучма висловив думку, що існує взаємозв’язок між економічними і військовими питаннями у відносинах

(Закінчення на стор. 3)

■ ХТО СЛУХАЄ
РАДІО
„УКРАЇНА”?
Стор. 9

■ ОЛІМПІАДА
З МОВИ – ШАНС
ДЛЯ МОЛОДИХ
Стор. 12

■ НОВИЙ КРОК
ДО УТВЕРДЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОЇ МОВИ
Стор. 13

■ ЧИ ГЕНЕРАЛА
„ВАЛЬТЕРА”
ВБИЛИ СВОЇ?
Стор. 16

■ ЯК ЗНАЙШЛИ
ЧОРНИЛЬНИЦЮ
ІВАНА ФРАНКА
Стор. 21

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президент спростовує чутки про відставку В. Ющенка

СІМФЕРОПОЛЬ. – Президент України Леонід Кучма спростував чергові чутки про можливу відставку прем'єр-міністра Віктора Ющенка. Про це Л. Кучма сказав в інтерв'ю журналістам, підкресливши, що, „як і раніше, довіряє прем'єру“, і у нього „ніколи не було і немає думок, що В. Ющенко повинен піти з уряду“.

Білорусь та Росія вимагатимуть закордонні пашпорти

КИЇВ. – Начальник консульського управління Міністерства закордонних справ України Віктор Кирик підтвердив інформацію про те, що „в найближчому майбутньому“ взаємні поїздки громадян між Україною і Росією, Україною і Білоруссю здійснюватимуться лише на підставі закордонних пашпортів. Однак В.Кирик уточнив, що трапиться це „не завтра і не післязавтра“. За його словами, запровадження такого режиму стане одним із кроків забезпечення контролю на кордоні. Він також зазначив, що для розв'язання цієї проблеми потрібно забезпечити прикордонні служби спеціальним обладнанням. Як відомо, сьогодні для перетину українсько-білоруського або українсько-російського кордону громадянам України (Білорусі, Росії) досить мати внутрішні пашпорти.

Нові генеральні консульства України

КИЇВ. – У Панамі буде відкрито Генеральне консульство України, повідомив начальник консульського управління Міністерства закордонних справ України Віктор Кирик. Триває підготовка до відкриття консульських агентств України в Ноябрьську (Ямало-Ненецький автономний округ, Російська Федерація) і Поті (Грузія), а також розглядається питання про відкриття

консульств у Мілані (Італія) та Шанхаї (Китай). МЗС України намагається розташувати свої представництва у регіонах, важливих з точки зору економічного потенціалу України. В.Кирик нагадав, що недавно Генконсульство України відкрито в Алма-Аті (Казахстан).

Українсько-російські ракети „Дніпро“ запускать американські супутники

КИЇВ. – Українсько-російський міжнародний консорціум „Космотрас“ (International Space Company (ISC) Kosmotras) підписав з американською компанією One Stop Satellite Solutions (OSSS) меморандум про взаєморозуміння і співробітництво в галузі запусків невеликих супутників для американських університетів і комерційних компаній. Перший запуск заплановано на березень 2001 р. Усього ж в період з 2001 по 2007 р. планується здійснювати по одному запуску ракети „Дніпро“ на рік.

Підписано угоду про виділення фондів на проєкт „Укриття“

КИЇВ. – Минулого тижня у Лондоні, в головній квартирі Європейського банку реконструкції і розвитку, підписано угоду згідно з якою ЕБРР виділить Україні 24 млн. євро. Це дозволить розпочати здійснення проєкту, ціллю якого є перетворити об'єкт „Укриття“ на екологічно безпечну систему. Про це повідомили в Міністерстві палива та енергетики України. Українську делегацію на переговорах очолював міністер палива та енергетики Сергій Ермілов. Для ефективного проведення робіт на „саркофазі“ протягом 5-7 років досить 350 млн. євро. Таку суму оголошено на другій конференції країн-донорів Чорнобильського фонду „Укриття“, 5 липня в Берліні. Чорнобильський фонд „Укриття“ покликає акумулювати кошти країн Заходу для здійснення проєкту SIP (Shelter Implementation Plan).

щоб на цій неправдивій інформації розгорнути антиукраїнську пропагандистську кампанію. Зокрема О. Майданник з'ясував, що реальна ситуація у Львові „насправді є прямо протилежною твердженню російського посла“.

На останньому засіданні Львівської обласної ради прийнято рішення „Про стан функціонування української мови на території Львівської області“, однак воно за змістом не дискримінаційне, а виключно протекціоністське, тобто не містить жодних обмежень щодо прав громадян-неукраїнців, а визначає заходи, спрямовані на виведення з кризи українського книговидання і взагалі української культури.

Ця ж тема обговорювалася 19 липня під час московських переговорів прем'єр-міністра України Віктора Ющенка з прем'єром РФ Михайлом Касьяновим. Голова російського уряду нарікав на те, що в українських школах згортається система вивчення російської мови, і це непокоїть уряд РФ. Прем'єр В. Ющенко у відповідь сказав, що українське керівництво не погоджується з подібною оцін-

Позитивно оцінюють діяльність Уряду

КИЇВ. – Незалежні експерти позитивно оцінюють кроки українського Уряду за період, коли Україна перестала отримувати фінансування за кредитами Міжнародного валютного фонду. Як заявив президент Центру економічного розвитку Олександр Пасгавер, „те, що країна живе і платить гроші, – це вже саме по собі велике досягнення, чого раніше нам ніколи не вдавалося“. На його думку, оптимально було б, якби Україна взагалі не брала таких кредитів. Але, як зазначив він, кредити МВФ – це не тільки гроші, а й „відкриті ворота для всіх капіталів“. Він підкреслив, що за 8 місяців відсутності кредитування зі сторони МВФ уряд навчився виживати без цього, і чим довше МВФ вирішує, виділяти чи ні кредити Україні, тим стійкіші позиції держави, оскільки стає зрозуміло, що країна може жити без них.

Японія має намір постачати в Україну медичне обладнання

КИЇВ. – Японія заявила про свій намір виділити додатково 300 млн. японських єн (близько 2.75 млн. дол.) на постачання медичного обладнання військовим лікарям Міністерства оборони України. Як повідомили у посольстві Японії в Україні, це медичне обладнання буде корисним не лише для військовослужбовців, які були залучені до демонтажу ядерних озброєнь, але й для людей, що постраждали від Чорнобильської катастрофи. Крім того, японський уряд пообіцяв виділити 22.5 млн. дол. у Чорнобильський фонд „Укриття“. У посольстві зазначили, що уряд Японії вітає рішення української влади про закриття ЧАЕС до 15 грудня 2000 року, і розуміє Україну у тому, що проблема Чорнобилья не вирішується простим закриттям станції.

УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

Міністер з надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець повідомив, що загальна сума збитків, завданих в липні стихією у 18 областях України, становить на сьогодні 350 млн. грн.

Відкритий конкурс на проєкт пам'ятника видатному українському письменникові, громадському діячеві Олесеви Гончару оголосила Київська міська державна адміністрація.

Перші міжнародні перегони старовинних автомобілів, присвячені Дню незалежності України, відбудуться з 14 по 24 серпня 2000 року.

Цього року Україна значно обмежила видання віз громадянам держав, які є „потенційними постачальниками нелегальних мігрантів“.

Міністерству закордонних справ України покищо невідомі результати засідання американського суду у справі про видалення колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка зі США в Швейцарію.

Росія починає усвідомлювати, що коли вона хоче дружити з ЕС, їй доведеться заплатити за це поліпшенням взаємин з країнами Балтії, Україною та іншими сусідами, вважає журнал „Економіст“.

Прибуток України від туризму в найближчі роки має збільшитися на 40 відсотків.

Уряд Шрі-Ланки придбав від України 4 винищувачі МіГ-27 для Військово-повітряних сил цієї країни.

За шість місяців цього року в столиці України приватизовано 169 об'єктів, повідомив начальник регіонального відділення Фонду державного майна України Кисва Владислав Збуржинський.

Впроваджено продаж залізничних квитків з обов'язковим поданням пашпорту.

Пенсіонери-пільговики перекрили рух транспорту в Житомирі через введення з 1 червня підвищення оплат проїзду на автобусах і інших житлово-комунальних послуг.

У місті Жашкові Черкаської області затримано трьох місцевих жителів, які в садибі одного з них організували підпільний цех із виготовлення наркотичних засобів.

До 1 серпня в Криму буде повністю погашено пенсійну заборгованість, заявив глава уряду Автономної Республіки Крим Сергій Куніцин.

Пасажирський поїзд Москва – Одеса зазнав аварії біля Козятина. Поранено 5 пасажирів. 180 пасажирів дістануть відшкодування по тисячу гривень.

Звинувачення...

(Закінчення зі стор. 1)

сильницькій українізації і порушенні законних прав російських меншин в українських містах. Два дні пізніше, 19 липня, Державна Дума Російської Федерації в офіційній заяві звинуватила Україну у порушенні прав російської національної меншини.

Міністерство закордонних справ України рішуче відкинуло висловлене І. Абоїмовим і державною Думою РФ звинувачення, нібито українська влада заохочує антиросійські настрої в країні. З цього приводу відбулася спеціальна розмова між заступником міністра закордонних справ України Олександром Майданником і тимчасовим повіреним у справах Росії в Україні Олексієм Сазоновим.

О. Майданник звернув увагу російського дипломата на неприпустимість спекуляцій з боку Росії, пов'язаних з так званим захистом російської мови в Україні. Московська преса і деякі політичні лідери Росії зумисне спотворюють дісний стан речей в Україні,

Карітас і УНС успішно закінчили акції ...

(Закінчення зі стор. 1)

хійного нещастя, в якому потерпіли десятки сіл і сотні родин, а наслідки його все ще даються взнаки.

Як інформує Український Центральний Карітас, завдяки коштам УНС в сумі 5,711 доларів забезпечено постільною білизною 190 сімей, потерпілих під час повені, із Тячівського району Закарпатської області.

У точному звіті Анатолій Козак, координатор допомоги, інформує, кому видано постільну білизну, з власноручним підтвердженням кожного одержувача. З кожним подарунком була залучена інформаційна листівка із переліком допомоги та інформацією про Український Народний Союз.

Разом із точним звітом з цієї кінцевої допоміжної акції ми одержали також окреме число гарно виданого, з кольоровими світлинами журналу „Карітас України” за травень 2000 року, в якому двома мовами, українською та англійською, подано короткі, але дуже реальні інформації про допомогу для закарпатців і вміщено статтю-коментар президента Карітасу України о. Кена Новаківського.

Із журналу довідуємося, що допомога Карітасу для Закарпаття була у формі харчових продуктів, ліків, різних обігрівачів, будівельних матеріалів, шкільного приладдя, а також у постільній білизні,

Потерпілі від повені отримали гуманітарну допомогу

про розподілення якої звітують тепер координатори.

Інформації, в який спосіб та якими шляхами можна співпрацювати з Карітасом у допомогових акціях, виповнюють останню сторінку цього цікавого та важливого видання.

Стихійні лиха навідує Україну доволі часто – і в кожному із них наша допомога вкрай необхідна, як ось бачимо у випадках повені на Закарпатті чи трагічного вибуху у шахті Краснодону. Там, де на українців чигає лихо, наш святий обов'язок – допомагати.

ЗУАДК допоміг ув'язненим студентам із „Самостійної України”

Майже п'ять місяців тому одинадцять студентів із гурту „Самостійна Україна”, з метою звернути увагу урядовців України на розгул бюрократизму, корупції, зросійшення та інші руйнівні для молоді держави проблеми, захопила будинок Комуністичної партії в Києві. З тих пір преса не перестала писати про долю молодих людей, яких посадили за ґрати.

Не раз писала про це й „Свобода” (політичний аналіз цьому факту дав В. Карпенко в ч. 29 „Свободи” за 21 липня). Діаспора, вірна своїм кращим традиціям бути з українським народом, і цього разу відгукнулася акцією допомоги. Зокрема ЗУАДК із Філядельфії вислав 2,000 доларів для батьківського комітету, створеного в Києві на підтримку і захист політичного гурту „Самостійна Україна”.

Як повідомив редакцію виконавчий директор З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету Степан Гавриш, на адресу організації прийшла подяка, в якій говориться:

„Ми, батьки членів гурту „Самостійна Україна”, щиро вдячні Вам за доброту Ваших сердець, які почули голос наших дітей із-за ґрат Лук'янівського слідчого ізолятора, де вони протягом 5-ти місяців терплять наругу за любов до своєї багатостраждальної нації, рідної землі та жовто-блакитного прапора, який вивісили замість багрянного від крові репресованих, замордованих та знищених голокостом українців. Низький Вам уклін за посильну допомогу, яку ми отримали від Вас в розмірі 2,000 (дві тисячі) доларів через вашого представника пані Віру Принько для наших дітей і підтримку їх у нелегкій боротьбі за утвердження української нації.

В.В. Неділько,
голова батьківського комітету захисту та підтримки політичного гурту „Самостійна Україна”;

В.С. Дідовець,
заступник;
А.Д. Красник,
касир

Нове інформаційне агентство – молодіжне

КИЇВ. – Новостворене Молодіжне інформаційне агентство „Україна” має намір зосередити увагу на інтересах молоді, оскільки

ки неприбуткові молодіжні організації не мають коштів для розміщення інформації, важливої для професійної орієнтації.

во-технічне співробітництво буде на більш високому рівні, наголосив він. Він нагадав, що існують певні домовленості на рівні президентів. Цей діалог буде продовжено 18-19 серпня в Криму з Володимиром Путіним, заявив Леонід Кучма.

ДІНАУ

Президент Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

з головним стратегічним партнером – Росією. Необхідне обопільне бажання йти назустріч один одному у вирішенні проблем, які є на сьогоднішній день, тоді і військо-

АМЕРИКА І СВІТ

Крайова конвенція Республіканської партії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – Тут у понеділок, 31 липня, відбулося відкриття 37-ої з черги крайової конвенції Республіканської партії. Порядком денний цього річного передвиборчої конвенції вибудований в такий спосіб, щоб делегати дотримувались центристської лінії, з деяким нахилом до консервативного правого крила. Головним на конвенції є заклик її керівників до партійної єдності, і саме це сприяє спокійному її перебігу, без будь-яких несподіванок. У перший день наради офіційно затверджено на пост Президента від Республіканської партії у цього річних виборах кандидатуру губернатора штату Тексас Джорджа Буша-мол. Серед головних промовців того дня була дружина кандидата Лора Буш, яка у своїй рекомендаційно-вітальній промові закликала підтримати її чоловіка та його освітню програму. Крім неї, промовляв ген. у відставці Колін Повел, закликаючи делегатів залучити до активної партійної діяльності членів меншинних груп та підтримати висунуту кандидатуру на пост Президента. Демократи відразу скритикували програму конвенції Республіканської партії та її центристсько-правий політичний напрям.

У Венесуелі знову обрали президентом Г. Шавеза

КАРАКАС, Венесуеля. – Офіційні чинники повідомили, що, відгукуючись на заклик президента Гюґа Шавеза до громадських та політичних змін у країні, венесуельці у неділю, 30 липня, обрали його на нову шестирічну каденцію. Г. Шавез обіцяв виборцям, що у випадку перемоги присвятить належний час завданню ліквідації залишків старого політичного ладу. Впродовж останніх 18 місяців Г. Шавез, обіцяючи докорінну зміну громадського устрою, зумів об'єднати довкола себе всіх убогих і розчарованих існуючою корупцією та нездатністю уряду цьому запобігти. Однак чи виконає він свої обіцянки, залежатиме у великій мірі від вислідів виборів 165 членів Конгресу та 23 провінційних губернаторів.

Дж. Буш мол. обрав кандидата на віце-президента

АВСТИН, Тексас. – У вівторок, 25 липня, республіканський кандидат на пост Президента США у цього річних виборах Джордж Буш, мол., назвав свого кандидата на пост віце-президента. Обранцем його став Річард (Дик) Брус Чейні, котрого він представив як людину чесну, зі здоровим глуздом і досвідчену. Дж. Буш підкреслив, що Д. Чейні займав дуже відповідальні посади на службі своїй країні, зокрема був шефом штабу персоналу Білого Дому, конгресменом і секретарем Департаменту оборони. Республіканці схвалюють кандидатуру Д. Чейні на віце-президента США за його послідовний консерватизм, здорове мислення та великий політичний досвід. Демократи, натомість, саме його консерватизм уважають недоліком та збираються якнайбільше використати це у виборчій кампанії.

Припинити торгівлю людьми

ПАРИЖ. – На конференції в Парижі керівники з багатьох країн світу,

стурбовані смертю 58 нелегальних китайських імігрантів, які пробували дістатися до Британії, домагалися сильніших нових засобів, щоб зупинити торгівлю людьми. На згаданій конференції Італія повідомила про ліквідацію кримінальної групи, котра переправляла китайців через Балкани до Європи. Французький міністер внутрішніх справ Жан-П'єр Шевенне підкреслив, що російські, турецькі та албанські групи контролюють мережу цієї торгівлі.

Ізраїльтяни і палестинці не домовились

ТУРМОНТ, Мериленд. – Після 14 днів інтенсивних переговорів у „Кемп Дейвід”, відпочинковій оселі американських президентів, щодо замирення на Близькому Сході та поладження 52 річного конфлікту ізраїльтяни і палестинці від'їхали додому з порожніми руками. Поки члени делегацій говорили, жевріла надія, але застій стався, коли дійшли до найбільш чутливої точки – суверенітету Східного Єрусалиму. Невдача у „Кемп Дейвід” означає не тільки марно втрачений час, але також пляму у політичній кар'єрі обох провідників – ізраїльського Єгуда Барака і палестинського Ясіра Арафата. Тепер майже немає можливості будь-якого поладження справи замирення до 13 вересня, – остаточної дати, схвалені обома провідниками давніше. Все ж таки треба віддати належне Є. Баракові та Я. Арафатові, які спробували вперше обговорити питання кордонів, втікачів і Єрусалиму.

Буде пам'ятник учасникам Другої світової війни

ВАШІНГТОН. – Минулого місяця, після вислухання ряду заяв і особистих закликів, Комісія мистецтв схвалила проєкт спорудження у Вашингтоні пам'ятника учасникам Другої світової війни. З цього приводу перед згаданою комісією промовляв ветеран Роберт Дол, республіканський кандидат на пост Президента США у виборах 1996 року та довголітній сенатор з Канзасу, який підкреслив, що з усіх своїх титулів він „найбільше гордиться званням ветерана”. Комісія схвалила збудувати пам'ятник на відомій в цілому світі вашінгтонській алеї, між пам'ятниками Лінкольнові та Вашингтону.

Сумніваються в професійній етиці Б. Клінтона

ЛІТЛ РОК, Аркенсо. – Комітет професійної етики Верховного суду штату Аркенсо 30 червня порушив – досі такого не було в історії США – позов проти Президента країни, домагаючись позбавлення його права займатися адвокатською працею. Це сталося після того, як у травні адвокати рідного штату Б. Клінтона зажадали покарати його за неправдиві свідчення під присягою в січні 1998 року з приводу його „непристойних” стосунків з колишньою співробітницею Білого Дому М. Левінською у позові Пола Джонса проти нього. Чотири судді по черзі, котрим доручалося цю справу, відмовились нею займатися через те, що саме Б. Клінтон призначав їх суддями, коли був губернатором Аркенсо. Справу передано судді Леонові Джонсонові, котрого до Верховного суду Аркенсо призначив теперішній республіканський губернатор.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу -
відповідно \$40.00 і \$25.00. В Україну, Європу й Австралію \$50
(авіапоштою - \$160, в Австралію - \$175). За кожен зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати
надіслані матеріали.

Головний редактор - Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Частюк; Верстка - Павло Стокотельний;
Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Вибори тривають безупинно...

Ледве три місяці відділяють американську спільноту від виборів, коли США дістануть не тільки нового Президента, а й нових сенаторів, конгресменів, губернаторів. З виборами першої особи держави становище складається досить своєрідне. Обидва кандидати - Ал Гор і Джордж В. Буш висунули програми, які відрізняються хібащо в таких деталях, яких широкі верстви виборців просто не зауважують. Отже, вибирати доведеться не за політичними платформами, а за особистими симпатіями. Вибір ускладнить і те, що обидва кандидати користуються майже однаковою популярністю. Джордж В. Буш, щоправда, повірив у те, що випереджує суперника і навіть обрав собі кандидата на віце-президента, але його перевага дуже незначна.

В усіх штатах триває передвиборна боротьба за місця в парламенті. Цікаво простежити її перипетії в штаті Нью-Джерсі, де проживає особливо багато читачів „Свободи”. В цьому штаті збирається на пенсію сенатор Франк Лаутенберг і демократи сподіваються посадити в його крісло свою людину. Передвибори до Сенату виграв серед демократів штату Джон Корзайн. Йому 52 роки, він збагатився на біржі, де набув близько 400 млн. доларів. З них 34 млн. він вже видав на виборчу кампанію. Його супротивник від демократів Джім Флоріо, колишній губернатор штату, докоряв суперникові, що той має замалий політичний досвід і „купує” собі сенаторське крісло. Але більшість виборців заявила при опиті їхньої думки, що не має упереджень проти витрат на вибори власних грошей, бо це краще, ніж збирати фонди з інших джерел. До того ж, кандидатуру Корзайна підтримав сенатор Боб Торіселлі. Супротивником Джона Корзайна на виборах сенатора буде республіканець, конгресмен Боб Френк. Отже, виборці матимуть нагоду спостерігати за боротьбою між політикою (Френк) і грішми (Корзайн). 48-річний Торіселлі теж не тримається за стілець в Сенаті, тому що хоче стати губернатором штату Нью-Джерсі, коли посаду звільнить нинішня губернатор Крістін Вітман. Кандидатом на посаду губернатора (і партійним суперником Торіселлі) ще три роки тому демократи назвали Джеймса МакГрейві, який програв на минулих виборах, але не втратив надії виграти на нинішніх. Проте демократи кажуть, що Торіселлі „напевно виграє” вибори, а МакГрейві „може виграти” їх. Але губернатор має право передавати сенаторське місце, тож Торіселлі в разі перемоги не забуде свого партійного колегу. Суперники у них досвідчені - голова сенату штату Нью-Джерсі Доналд ДіФранческо і голова нижчої палати цього сенату Джек Колінз.

Тимчасом передвиборні пристрасті, які охопили США, не обійшли й Україну, але дещо інакше. Всеукраїнське молодіжне об'єднання „Молодь - надія України” прагне привчити молодь до політичних баталій і для цього щомісяця, в один з вихідних днів, проводить на столичному Майдані Незалежності „парламентські вибори”, у яких може взяти участь кожна особа, старша 18 років. Акція має просвітницький характер, але розглядається як підготовка до можливих дострокових виборів Верховної Ради України. Не минути таких виборів усе частіше стає предметом заяв різних політичних партій України. Перший заступник голови Верховної Ради В. Медведчук переконаний, що наступні вибори українського парламенту відбудуться за календарем у 2002 році. На цих виборах, сказав провідник парламентської фракції СДПУ(О) Олександр Зінченко, комуністи востаннє виступлять як вагома сила. Усе більше оглядачів вважають кандидатами на президентську посаду В. Ющенка і В. Медведчука.

Отже, вибори ніколи не припиняються, вони лише переходять від етапу до етапу. І учасниками політичних ігрищ переважно залишаються ті ж самі люди.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про це, що сьогодні найважливіше

„Напишіть про освіту, це сьогодні найважливіша ділянка в Україні!” - просить друг із ККДУ, що постійно мандрує між Нью-Йорком і Києвом, вповні відданий справі організування курсів українознавства і видавання підручників для українських шкіл. Хоча мені довелося вже не один раз на цю актуальну тему писати, беруся знову за неї - у свідомості, що вона сьогодні ще важливіша, як була в недавньому минулому. Погляньмо тільки на наші часописи і тут, і в Україні - вони переповнені статтями, листами на тему сильної русифікації, що хвилює накопчується на Україну у всіх ділянках життя. А вже особливо вона сильна та небезпечна своїм впливом на нашу дітвора і молодь та тим занепокоює: що станеться з цими майбутніми громадянами молоді держави? То як не турбуватися нам усім проблемою виховання дітвори в українському дусі та в українській мові, як не старатися про те, щоб україномовних підручників у школах було досить, і щоб уся наука відбувалася в українській мові? Скільки тих підручників треба для усіх шкіл в Україні, скільки курсів для учителів, щоб глибше утвердити їх в українознавстві?

Але хоча усі свідомі цього, ми, українці західної діаспори, розгублені у наших намаганнях ефективно, з найбільшою користю, допомогти нашим землякам у цій важкій добі боротьби за виживання. Стільки прохань, стільки потреб, а наші можливості - не безконечні. При цьому кожна наша родина на Заході має рідних на батьківщині, яким годиться в першу чергу допомогти, а щойно опісля можна нам думати про загальногромадські акції. Таке є правило життя і так нам наказує совість. Але поруч із цією безпосередньою і самозрозумілою допомогою у нас аж ройється від різних збірок, різних закликів,

прохань. Ними переповнене кожне число „Свободи”, як також усієї іншої діяспорної преси. І дає наша спільнота постійно пожертви, хто на що бажає, на справу, що близька його почуттям, чи хто які має можливості.

Не один раз застановляюся, чи знайдеться серед нас людина, яка б зуміла обчислити, скільки українська спільнота, що опинилася після Другої світової війни на Заході, зложила хоча б до 2000 року на допомогу Україні, у всіх ділянках життя. Не забуваймо, що і тут є постійно потреби, на які закликають складати грошові пожертви. Та ж руками нашого покоління поселенців постали народні дома, літні оселі, школи, церкви. Правда, сьогодні, після півсторіччя, деякі із тих „народних домів” стоять пустою, але вони були куплені із жертвенності нашого покоління.

Наша спільнота давала і дає щедро на усі цілі. Питання тільки, які цілі ми маємо вибирати у нашій жертвенності? Ті, що нам їх визначає серце, чи згідно з розумом? Не має найменшого сумніву, що цілі, ближчі нашому серцю, завжди переможуть. Тому завжди хтось відгукнеться на прохання поодиноких осіб, навіть незнайомих, коли опис нужди чи недуги візьме нас за серце. Побудова чи відновлення церкви у нашому селі знайде завжди поміч, а вже напевно побудова ще одного пам'ятника нашим героям.

А все ж, коли розважити розумом, а не серцем, українська освіта нашого майбутнього покоління, яке вже невдовзі візьме провід у свої руки, таки найважливіша. Бо для кого будуть стояти усі нові церкви, Народні дома чи пам'ятники, як біля них не буде людей? І тому дарма, що ми сентиментальний народ - тепер слід нам таки керуватися розумом.

О-КА

Кожна установа має своє завдання

Відповідь на гумореску Ро-Ко, вміщену у числі 27 „Свободи” за 21 липня ц. р. „Котра кредитівка найкраща?”

У згаданій статті є згадка також про Український Народний Союз. Обидві установи заслуговують на підтримку нашої громади і є тісно із нею пов'язані, але кредитівки мають своє завдання, як це добре вияснив автор, коли похвалив менеджера кредитівки, котрий „вияснив про фінанси, що як ти не розумів, тобі стало ясно”. Отже висновок є, що кредитівки займаються фінансами.

Український Народний Союз не є кредитівкою, а братською забезпеченою установою, якою завданням є продавати життєве забезпечення своїм членам. Тут шановний автор не зумів точно вияснити різницю між кредитівкою і УНСоюзом.

Забезпечена установа, така як УНС, забезпечує найбільшу цінність, а саме - людське життя. Установа бере на себе фінансовий ризик на життя людей. Ризик коштує, але також запевняє фінансове майбутнє тим особам, котрі нам є найближчі. В кредитівці власник складає певну суму грошей для свого вжитку. За рік він має точно ту саму суму, котру він вложив, та відсотки котрі кредитівка дочислила до його ощадностей. В Народному Союзі член заплатив кілька десятків доларів за однорічну вкладку на забезпечення в сумі 10,000 дол., 50,000 дол. або

більше, а на випадок смерті забезпеченої особи спадкоємцеві виплатиться повну суму забезпечення на вище згадані суми.

Отже, виразно можна сказати, що кожна установа має своє завдання. Всі особи, котрі плянують фінансову майбутність своєї родини, обов'язково купують життєве забезпечення, щоб запевнити спадкоємцям фінансову будучність, і складають гроші у банку чи кредитівці на покриття щоденних видатків чи на призирання фондів на майбутні потреби. Порівняння тут зайві, бо кожна установа сповняє своє завдання.

Годжуся із шановним автором, що Народний Союз, крім забезпечення, дає своїм членам знижку на передплату на знамениті два тижневики „Свободу” і „The Ukrainian Weekly”, прекрасну відпочинкову оселю Союзівку, стипендії студентам, та довголітню підтримку усіх громадських установ і починів.

Заохочую всіх читачів стати членом обидвох установ. Нехай кожна установа сама про себе говорить і сповняє призначене їм завдання.

Марта Лиско,

Головний секретар Українського Народного Союзу

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

Оксана Івасюк йде своєю стежкою, пам'ятаючи старшого брата

Оксана Івасюк
в редакції «Свободи».

Редакцію тижневика „Свобода” відвідала Оксана Івасюк, відома діячка на площині наукового українознавства, сестра талановитого українського композитора Володимира Івасюка, який загинув понад 20 років тому у Львові. Оксана Івасюк належить до тих людей, спілкування з якими дає високе моральне задоволення. Щире, приязне ставлення до співрозмовника, невимуженість спілкування, яку їй дає успадкована інтелігентність, просте звертання по допомогу, коли забулося потрібне слово – усе це відразу ж викликає симпатію до неї.

увазі, яку приділяв мені Володимир. Іноді мені видається, що він мав передчуття свого короткого віку і поспішав якомога більше передати мені. З ним я побачила Крим в усій його різноманітності, відчула своєрідність балтійських столиць – Талліна, Риги, Вільнюса, побачила мистецьке багатство Санкт-Петербургу. Впродовж цих подорожей Володимир формував мій характер, мою особистість. В Криму, скажімо, ми жили у наметі біля Планерського і щодня ходили до моря. Я боялася водної стихії, боялася навіть темряви у печерах... Володимир пояснював, що це природно для дівчини, для її самозбереження, але варто зробити зусилля, щоб подолати страх. Завдяки йому я побачила красу підводного світу, збагнула безмежжя таврійського простору... Це були уроки життя. Брат запитував мене, чи я вже прочитала бібліотеку нашого батька – відомого українського письменника Михайла Івасюка. Я дивувалася: хіба можна перелічити таку силу-силенну книжок? Тоді він впроваджував мене у книжковий світ і вчив обирати систему читання, щоб збагачуватися знаннями швидко і ефективно. Він так поспішав передати мені свій досвід... Тепер у нашій чернівецькій квартирі, в будинку 40 по вулиці Маяковського, створено меморіальний музей Володимира Івасюка. Мені дуже хочеться, щоб люди в музеї не просто дізналися про трагічну долю талановитої людини, а й торкнулися її духовного світу, душевного багатства.

Якої ви думки про обставини, за яких загинув Ігор Білозір?

Його вбили через екстремальність настроїв сучасного суспільства. Я не хотіла б шукати аналогії з убивством мого брата, тому що обставини змінилися. Ми повинні створювати нормальне, цивілізоване суспільство, у якому переважали б повага до людини, терпимість. На разі ще маємо більше грубощів, насильства, брудної лайки, які ніколи не були властивими українцям. Не чути про розслідування обставин смерті Ігоря Білозіра, притягнення до відповідальності винних, тоді як така інформація значно притишила б радикальні настрої, які використовують недруги України. Тепер конфлікт охопив наміри львів'ян спорудити капличку на місці сумних подій. Звісно, треба розважливо

(Закінчення на стор. 12)

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи”

Звичне нахабство Москви

Останнім часом офіційна Москва на державному рівні нагнітає антиукраїнську істерію навколо мовного питання. Не встиг Кабінет Міністрів України розглянути проєкт заходів щодо утвердження української мови як державної, що передбачено статтею 10 Конституції України, як із першопрестольної пролунав грубий окрик у формі заяви Міністерства закордонних справ Російської Федерації. Особливо ж інтенсивно стала розіграватись уже добряче засмальцьована мовна карта після відомих подій у Львові, де місцева влада, реагуючи на обурення громадян підлим убивством відомого співака і композитора Білозіра за українську пісню, ухвалила рішення захистити звуковий простір міста від низькопробної чужоземної „попси”. Спочатку московські газети і телебачення та наші доморошені газети-підспівувачі, використовуючи дезінформацію та пересмикуючи факти, почали впливати на суспільну свідомість у потрібному Москві дусі. Ось, мовляв, у Львові утискують російську мову, чим порушують права людини. При цьому зовсім не згадується першопричина масових виступів львів'ян та рішення міської ради – те, що від рук антиукраїнців загинув українського пісняр Білозір.

Після такої дезінформаційної артпідготовки до українофобського хору підключилися головні солісти – офіційні російські чинники. Устами посла Російської Федерації Івана Абоїмова, на спеціально організованій прес-конференції, Москва зробила черговий грубий антиукраїнський випад. Посол, виконуючи державне замовлення, зовсім розперезався. Він погрожував, що „Росія вживатиме необхідних заходів для захисту своїх співвітчизників”, щоправда, скоромовкою додавши: на основі закону та норм міжнародного права. До співвітчизників Абоїмов відніс не тільки громадян Росії, а й усіх тих, хто вважає російську мову своєю рідною. Дивна логіка, чи не так? Якщо нею керуватися, то Великобританія і США мали б за своїх співвітчизників ледь не півсвіту, де послуговуються англійською мовою, а Еспанія за московським зразком мала б захищати громадян цілої низки латиноамериканських країн, які розмовляють еспанською.

Зрозуміло, що безтактність посла була розцінена українською громадськістю як безцеремонне втручання Москви у внутрішні справи України. Деякі українські політики виступили з різкою критикою та осудом Івана Абоїмова. А справа не в ньому – він служить своїй державі і тільки озвучує її вказівки.

Отже, суть не в окремих особистостях, а в недружній політиці Росії щодо України. І незабаром Державна Дума Російської Феде-

рації підтвердила, звідки ноги ростуть, прийнявши 19 липня заяву під промовистою назвою: „В зв'язі з проводимою на Україні дискримінацією русского языка”. У цій заяві все поставлено з ніг на голову. Українська сторона безпідставно звинувачується у демонстративному провокуванні напруженості в міжнародних взаєминах – і не менше. Хочете більше – будь ласка: російська Дума побачила в Україні „рецидив політиці расовой дискримінації”. Москва, яка, щоб денаціоналізувати Україну, понад три століття проводила цілеспрямоване її зросійщення, тепер, лицемірно посилюючись на „многочисленный опыт сложившегося русско-украинского двуязычия”, пропонує надати російській мові офіційний статус.

Вся заява побудована на дезінформації і брехні. Дума звинувачує Україну в проведенні політики дискримінації російської мови, ілюструючи це нібито плановим скороченням кількості шкіл і класів з викладанням російською мовою. Факти ж свідчать про інше – про засилля російської мови в галузі освіти. В Україні налічується 2,399 шкіл з російською мовою викладання, в яких навчається 2 млн. 106 тис. учнів, або 31,7 відсотка від загальної кількості. Близько 280 тисяч дітей відвідують групи з російською мовою навчання в 17,600 дошкільних закладах. 35 відсотків студентів здобувають вищу освіту російською мовою. Все це набагато більше, ніж відсоток росіян, які живуть в Україні, до всього населення країни.

Далі в заяві стверджується, що нібито в Україні російська мова витісняється з інформаційного простору. Ці твердження не витримують жодної критики. Досить увімкнути будь-який телевізійний канал, щоб переконатися – більшість годин мовлення ведеться російською мовою. Московські газети „Ізвестія”, „Комсомольская правда”, „Аргументи і факти”, „Труд” і навіть „Московській комсомолец” друкуються і розповсюджуються в Україні. Крім того, видається російською мовою 1,195 газет, або половина від загальної кількості всіх періодичних видань. Книжкові викладки завалені московською і російськомовною продукцією.

То якого ж, даруйте, дідька ще треба? У Москві, де живе близько 700 тисяч українців немає жодної української школи, жодної української газети, жодного українського театру. Те ж саме і в інших регіонах Росії, де, як писали свого часу ті ж „Ізвестія”, українські корені має близько 20 мільйонів чоловік населення. Порівняйте ці факти і зробите правильний висновок, де виявляється „рецидив політиці расовой дискримінації” – в Україні чи

(Закінчення на стор. 6)

Коли люди цікавились не лише політикою...

У наш час на першій сторінці „Свободи” вміщуються переважно політичні новини та матеріали, що мають громадську важливість в діаспорному житті. І це зрозуміло, бо такими є запити читачів. Однак не завжди це було правилом і у давніх річниках „Свободи” на першу сторінку по-

трапляли досить дивної „важливості” новини, як ось, наприклад, в числі від 2 серпня 1939 року:

„Снилося про руку – зломив шию. Морис Ботон в Оттаві (Канада) зірвався зо сну, коли приснилося йому, що зломив руку, але поклався знов спати, як переконався, що це тільки сон. Але вставши рано, почув біль у карку. Відвезено його до лічниці, де лікарі ствердили, що він має зломаний карк. Пояснюють що це сталося тоді, коли він раптово підвівся на постелі, як йому снилося, що зломив руку”.

От вам і „новина” на першу сторінку газети! Чи уявляєте собі обурення читачів, коли б сьогодні щось подібного вони прочитали у „Свободі”, навіть не на першій сторінці, а десь далі? Тепер ми надто „заполітизовані”, щоб цікавитися звичайними, дуже людськими переживаннями.

Інформус Постійне представництво України при ООН

Рада Безпеки ООН обговорила проблеми захисту дітей

Проблеми життя і виховання дітей в умовах військових конфліктів обговорено на відкритому засіданні Ради Безпеки ООН. В обговоренні взяли участь члени Ради Безпеки, делегації з 35 інших країн, а також спеціальний представник Генерального секретаря ООН Олларо Отуно, виконавчий директор ЮНІСЕФ Керол Белламі та представник Міжнародного комітету Червоного Хреста Сільвія Джунот.

Раді Безпеки була представлена доповідь Генерального секретаря ООН з цього питання, в якій наводяться жахливі факти масового і грубого порушення прав дітей в умовах військових конфліктів у 50 країнах світу. Тільки за останні десятиріччя у збройних конфліктах загинуло 2 мільйони дітей, 16 мільйонів отримали серйозні поранення та психологічні травми. Половина всіх біженців та переміщених осіб – діти.

Рекомендації, запропоновані Генеральним секретарем щодо кроків Ради Безпеки ООН та інших органів ООН для захисту дітей від

страху війни, були обговорені в РБ ООН.

Учасники засідання рішуче засудили грубе порушення основних прав дитини та висловили своє бачення ролі Ради Безпеки у захисті дітей від наслідків збройних конфліктів, які тривають в різних регіонах світу.

У обговоренні взяв участь заступник постійного представництва України при ООН Володимир Крохмаль, який підкреслив надзвичайний характер проблем дітей в умовах війни та заклик до невідкладних та ефективних дій з боку Ради Безпеки, з урахуванням сфери її компетенції, спрямованих на те, щоб покласти край використанню дітей у збройних конфліктах, жорстокому поводженню з ними, викраденню дітей, їх насильному переміщенню та використанню як закладників.

За підсумками обговорення Рада Безпеки висловила рішучий намір втілити свої рішення та рекомендації Генерального секретаря щодо захисту дітей в умовах збройних конфліктів в реальні дії.

Україна сприятиме замиренню в Анголі

„Україна рішуче підтримує вигоду щодо з'ясування долі членів екіпажів та пасажирів українського та російських транспортних літаків, що зникли над територією Анголи наприкінці 1998 року”, – заявив на засіданні Ради Безпеки ООН 27 липня ц. р. перший заступник постійного представника України при ООН посол Валерій Кучинський. Цього дня в Раді Безпеки відбулася відкрита дискусія, присвячена розгляду ситуації в Анголі, де продовжується збройний конфлікт між урядовими силами цієї країни та повстанським угрупованням УНІТА. Висловлюючи занепокоєння з приводу надзвичайно складного становища, яке продовжує погіршуватися, члени Ради Безпеки наголошували на необхідності активнішого пошуку шляхів відновлення миру в цій африканській країні.

В. Кучинський висловив задоволення з приводу конкретних результатів роботи Ради Безпеки з метою підвищення ефективності режиму обмежень проти УНІТА.

В. Кучинський заявив про готовність уряду України надавати всіляку підтримку спеціальному механізму спостереження за дотриманням санкцій проти УНІТА.

Представник України підкреслив важливість розгляду санкцій проти повстанського угруповання як однієї зі складових більш широких зусиль з метою розв'язання конфлікту.

У цьому контексті він дав схвальну оцінку нещодавній заяві Президента Анголи Едуардо душ Сантуша про те, що Лусакський протокол – укладена у 1994 році мирна угода між урядом Анголи та УНІТА – залишається чинною основою для мирного врегулювання.

До уваги українських мистців

Як і минулими роками, УНСоюз має на меті видати нову серію різдвяних карток, накладом близько 120,000. Запрошуємо українських мистців взяти участь у цьому проєкті. Дохід з продажу карток призначений на потреби Союзівки, оселі Українського Народного Союзу, розташованій на 400 акрах у Кетсильських горах.

Цього року приймаються до репродукції твори з традиційною темою українського Різдва.

ТВОРИ ПРИЙМАЮТЬСЯ ДО 31 СЕРПНЯ 2000 року.

Досі були видані репродукції визначних українських мистців з Америки, Канади і України, а саме: Богдана Божемського, Якова Гніздовського, Петра Головатого, Марії Гарасовської-Дачишин, Тані Гаєцької, Михайла Дмитренка, Олександра Канюки, Юрія Козака, Яреми Козака, Данила Коштури, Зеновії Кулинич, Віталія Литвина, Андрія Мадея, Люби Максимчук, Романа Марковича, Марти Анни, Наталки, Лідії Палій, Лідії Пясецької, Ореста

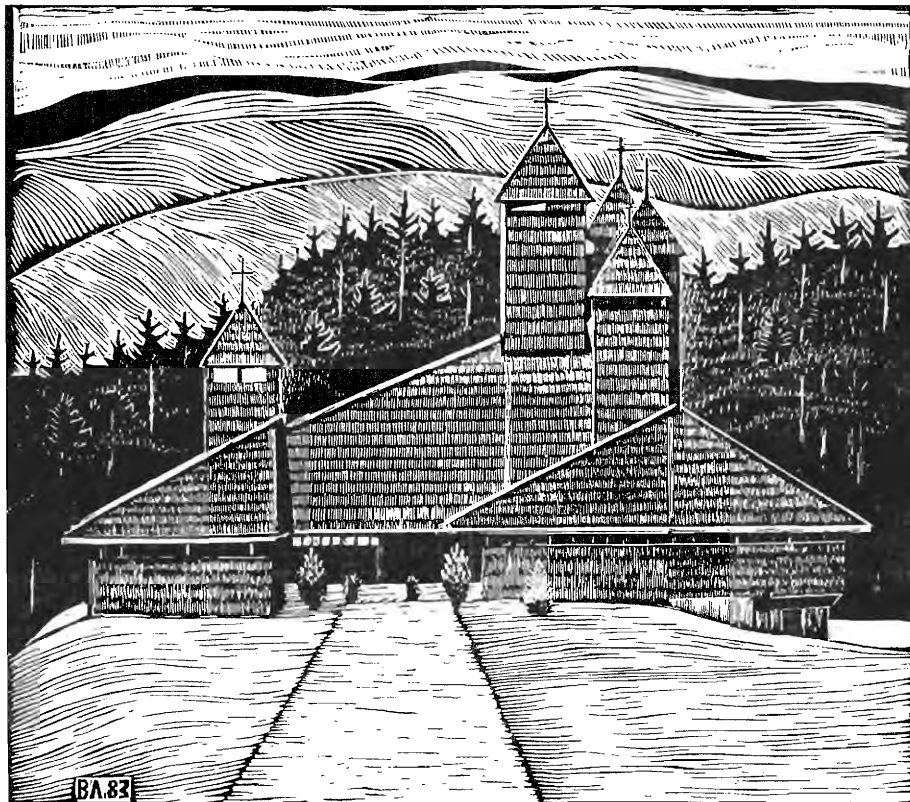
Поліщука, Мирона Рижули, Марти Савчак, Христини Сай, Ярослава Стадника, Олени Стасюк, Ірени Твердохліб, Галини Титли, Юрія Третьяка, Юрія Віктюка.

Бажаючи популяризувати тему традиційного українського Різдва, УНСоюз запрошує українських мистців взяти участь у цьому проєкті, надіславши знімки своїх творів, чи то традиційно-релігійних, чи сучасних з точним описом твору. Щоб колекція була цікавою і різноманітною приймаємо до репродукції різні жанри: олію, акварелі, темперу, комп'ютерну графіку, гваш, дереворити, керамічні твори та інше. Знімки творів з точним описом слід надсилати на адресу:

**Ukrainian National Association,
2200 Route 10,
Parsippany, NJ 07054
Att'n Oksana Trytjak.**

У справі додаткових інформацій прошу звертатися на тел.: **973 292-9800, додатковий.: 3071.**

Оксана Третьяк,
координатор особливих проєктів

В. Литвин. Церква Пресвятої Трійці на Союзівці.

Звичне нахабство...

(Закінчення зі стор. 5)

в Російській Федерації.

Нагнітання російськими політиками антиукраїнської істерії з приводу так званого мовного питання є нічим іншим, як складовою ворожої політики Москви щодо України. Із зміною президента Російської Федерації ця ворожість не тільки не зникла, а ще більше загострилася. Політична агресивність, економічний шантаж стали невід'ємним атрибутом російської політики. Пригадаймо бодай історію з поділом „по-братські” Чорноморського флоту або постійне викручування рук щодо так званих нафтогазових боргів України. До речі, і тепер пік безпідставного галасу щодо „діскримінації” російського мови збігся з новим витком міждержавних переговорів щодо тих самих нафтогазових боргів. Посол Абоїмов виступив зі своїми звинуваченнями якраз тоді, коли україн-

ський прем'єр вів у Москві переговори з російським колегою. Російська Дума ухвалила згадувану заяву якраз тоді, коли російська делегація на чолі з віце-прем'єром мала приїхати до Києва, щоб продовжити розпочаті переговори. І той факт, що вона не приїхала, слід розглядати у контексті звичного тиску Москви на Україну.

Неадекватна реакція вищого керівництва України, яке звикло ламати шапку перед „старшим братом” і не дає рішучої відсічі московському нахабству, тільки заохочує антиукраїнські дії Москви.

Україні давно слід виробити власну стратегічну лінію у взаминах з Російською Федерацією, враховуючи історичний досвід і нинішні реалії, які доводять, що Москві ніколи вірити не можна. І тому не слід заглядати заподадливо в рота російським правителям, а проводити власну, зважену, незалежну зовнішню і внутрішню політику.

Віталій Карпенко

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ОГЛЯД ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ
ПО ОКРУГАХ ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 2000 РОКУ

Number of Districts		27
Number of Branches		259
Enrolled new members		229
Total Insurance		\$4,363,650.00
Average amount of insur. per person		\$19,055.24
Assigned Quota		1250.00
Quota Achieved		18.32%

UNA	DISTRICT	QUOTA 4.5%	NEW MEMBERS	PERSENTAGE QUOTA ACHIV.	TOTAL INSURANCE
1.	WOONSOCKET	10	13	130.00%	\$393,000.00
2.	VARIOUS	50	49	98.00%	\$954,000.00
3.	BUFFALO	40	18	45.00%	\$433,000.00
4.	SHAMOKIN	45	13	28.89%	\$155,000.00
5.	MONTREAL	25	7	28.00%	\$35,000.00
6.	CONNECTICUT DISTRICT	35	9	25.71%	\$213,000.00
7.	ALBANY	40	10	25.00%	\$65,000.00
8.	WILKES BARRE	20	4	20.00%	\$35,000.00
9.	CENTRAL	10	2	20.00%	\$10,000.00
10.	NEW YORK	95	17	17.89%	\$167,000.00
11.	NORTHERN NEW JERSEY	165	29	17.58%	\$1,157,650.00
12.	BALTIMORE	20	3	15.00%	\$10,000.00
13.	SYRACUSE	35	5	14.29%	\$105,000.00
14.	CENTRAL NEW JERSEY	45	6	13.33%	\$103,000.00
15.	ALLENTOWN	30	4	13.33%	\$80,000.00
16.	PITTSBURGH	70	8	11.43%	\$55,000.00
17.	CHICAGO	95	9	9.47%	\$126,000.00
18.	CLEVELAND	60	5	8.33%	\$21,000.00
19.	PHILADELPHIA	135	11	8.15%	\$203,000.00
20.	DETROIT	80	6	7.50%	\$38,000.00
21.	ROCHESTER	40	1	2.50%	\$5,000.00
22.	YOUNGSTOWN	10	0	0.00%	\$0.00
23.	WINNIPEG	10	0	0.00%	\$0.00
24.	TORONTO	50	0	0.00%	\$0.00
25.	NIAGARA	15	0	0.00%	\$0.00
26.	MINNEAPOLIS	10	0	0.00%	\$0.00
27.	BOSTON	10	0	0.00%	\$0.00
TOTAL		1,250	229	18.32%	\$4,363,650.00

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 2000 РОКУ ЗА КІЛЬКІСТЮ ПРИЄДНАНИХ ЧЛЕНІВ				
Organizer Full Name	Members Organized	Amount of Insurance	Branch Number	District
1. Pylypiak * Myron->(496)	25	\$189,000.00	496	Various
2. Hawryluk * Joseph->(360)	18	\$433,000.00	360	Buffalo
3. Koczarsky * Jacek->(777)	15	\$325,000.00	777	Various
4. Hardink * Leon->(206)	12	\$390,000.00	206	Woonsocket
5. Chabon * Joseph->(242)	10	\$140,000.00	242	Shamokin
6. Oscislawski * Eugene->(234)	9	\$256,000.00	234	Northern New Jersey
7. Staruch * Longin->(371)	5	\$141,000.00	371	Northern New Jersey
8. Paschuk * Larisa R.->(325)	6	\$60,000.00	325	New York
9. Worobec * Andre->(168,076)	6	\$520,000.00	076	Northern New Jersey
10. Bachynsky * Barbara->(184)	5	\$83,000.00	184	New York
11. Hawryluk * Stephanie->(088)	5	\$25,000.00	088	Albany
12. Banit * Vira->(473)	4	\$20,000.00	473	Montreal
13. Ukrainian * National Association	4	\$90,000.00	777	Various
14. Diakiwsky * Nicholas->(161)	3	\$25,000.00	161	Pittsburgh
15. Kapral * Mary->(112)	3	\$11,000.00	112	Cleveland
16. Kotch * Joyce->(039)	3	\$75,000.00	039	Syracuse
17. Kozak * Christine->(777,155)	3	\$115,000.00	777	Various
18. Liteplo * Olga->(361)	3	\$9,000.00	361	New York
19. Matiash * Eli->(120)	3	\$15,000.00	120	Pittsburgh
20. Tatarsky * Helen->(094)	3	\$25,000.00	094	Detroit

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИСЛІДИ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 2000 РОКУ				
Organizer Full Name	Members Organized	Amount of Insurance	Branch Number	District
1. Pylypiak * Myron->(496)	25	\$189,000.00	496	Various
2. Hawryluk * Joseph->(360)	18	\$433,000.00	360	Buffalo
3. Koczarsky * Jacek ->(777)	15	\$325,000.00	777	Various
4. Hardink * Leon->(206)	12	\$390,000.00	206	Woonsocket
5. Chabon * Joseph->(242)	10	\$140,000.00	242	Shamokin
6. Oscislawski * Eugene->(234)	9	\$256,650.00	234	Northern New Jersey
7. Staruch * Longin->(371)	7	\$141,000.00	371	Northern New Jersey
8. Paschuk * Larisa R.->(325)	6	\$60,000.00	325	New York
9. Worobec * Andre ->(168,076)	6	\$520,000.00	076	Northern New Jersey
10. Bachynsky * Barbara->(184)	5	\$83,000.00	184	New York
11. Hawryluk * Stephanie ->(088)	5	\$25,000.00	088	Albany
12. Banit * Vira ->(473)	4	\$20,000.00	473	Montreal
13. Ukrainian * National Association	4	\$90,000.00	777	Various
14. Diakiwsky * Nicholas ->(161)	3	\$25,000.00	161	Pittsburgh
15. Kapral * Mary ->(112)	3	\$11,000.00	112	Cleveland
16. Kotch * Joyce->(039)	3	\$75,000.00	039	Syracuse
17. Kozak * Christine ->(777,155)	3	\$115,000.00	777	Various
18. Liteplo * Olga->(361)	3	\$9,000.00	361	New York
19. Matiash * Eli->(120)	3	\$15,000.00	120	Pittsburgh
20. Tatarsky * Helen->(094)	3	\$25,000.00	094	Detroit
21. Bilyk * Michael->(323)	2	\$10,000.00	323	Central
22. Boland * Genet->(409)	2	\$25,000.00	409	Wilks Barre
23. Fenchak * Paul->(320)	2	\$5,000.00	320	Baltimore
24. Haras * Anna->(047)	2	\$20,000.00	047	Allentown
25. Hentosh * Marguerite->(305)	2	\$10,000.00	305	Shamokin
26. Horbaty * Gloria->(414)	2	\$50,000.00	414	Connecticut District
27. Karachewsky * Helen->(221)	2	\$8,000.00	221	Chicago
28. Krywulych * Walter->(266)	2	\$20,000.00	266	Albany
29. Kujdych * Ivan->(331)	2	\$35,000.00	331	Philadelphia
30. Kuzio * Myron->(277)	2	\$123,000.00	277	Connecticut District
31. Maruszczak * Olga->(082)	2	\$10,000.00	082	Detroit
32. Milinichik * Janice->(147)	2	\$60,000.00	147	Allentown
33. Moroz * Tekla->(465)	2	\$10,000.00	465	Montreal
34. Napora * Vera->(291)	2	\$10,000.00	291	Cleveland
35. Nazarewycz * Irene->(352)	2	\$8,000.00	352	Philadelphia
36. Shewchuk * Paul->(013)	2	\$10,000.00	013	Albany
37. Skyba * Andrij->(399)	2	\$50,000.00	399	Chicago
38. Stuban * Frank ->(067)	2	\$15,000.00	067	Connecticut District
39. Trytjak * Oksana->(025)	2	\$10,000.00	025	Northern New Jersey
40. Vasylyk * Galina->(399)	2	\$50,000.00	399	Chicago
41. Zaviysky * Yaroslav->(155)	2	\$20,000.00	155	Central New Jersey
42. Banach * Joseph->(171)	1	\$25,000.00	171	Northern New Jersey
43. Bardell * Janet->(241)	1	\$3,000.00	241	Woonsocket
44. Bilchuk * Nina->(777)	1	\$100,000.00	777	Various
45. Bilyk * Wolodymyr->(170)	1	\$5,000.00	170	Northern New Jersey
46. Brodyn * Christine->(027)	1	\$100,000.00	027	Northern New Jersey
47. Butrej * Tymko->(164)	1	\$5,000.00	164	Wilks Barre
48. Choma * Mychajlo->(290)	1	\$5,000.00	290	Baltimore
49. Cybriwsky * Ilko->(417)	1	\$10,000.00	417	Various
50. Doboszczak * Bohdan->(059)	1	\$10,000.00	059	Connecticut District
51. Dolnycky * Alexandra->(434)	1	\$5,000.00	434	Montreal
52. Duda * Teodor->(163)	1	\$10,000.00	163	Philadelphia
53. Felenchak * Tracie M.->(271)	1	\$25,000.00	271	Syracuse
54. Fil * Nicholas->(013)	1	\$10,000.00	013	Albany
55. Fuga * Paul->(269)	1	\$5,000.00	269	Central New Jersey
56. Hawrylciiw * Peter->(253)	1	\$5,000.00	253	Connecticut District
57. Hawryshkiw * George->(283)	1	\$5,000.00	283	Syracuse
58. Hawrysz * Stefan->(083)	1	\$20,000.00	083	Philadelphia
59. Hentisz-Brechun * Olena->(489)	1	\$5,000.00	489	New York
60. Jewtushenko * Wasyl->(422)	1	\$100,000.00	422	Philadelphia
61. Kotlar * Julian->(042)	1	\$5,000.00	042	Northern New Jersey
62. Kufta * Genevieve->(171)	1	\$100,000.00	171	Northern New Jersey
63. Kulczycky * Maria ->(008)	1	\$5,000.00	008	New York
64. Kuropas * Stefko ->(176)	1	\$5,000.00	176	Chicago
65. Lawrin * Alexandra->(175)	1	\$3,000.00	175	Detroit
66. Lazirko * Iouri->(134)	1	\$20,000.00	134	Northern New Jersey
67. Martynenko * Mycailo->(245)	1	\$10,000.00	245	Philadelphia
68. Odezynskyj * Bohdan->(216)	1	\$5,000.00	216	Philadelphia
69. Petruncio * Mary->(078)	1	\$5,000.00	078	Shamokin
70. Petryk * Fedir->(362)	1	\$10,000.00	362	Philadelphia
71. Pishko * Olga->(338)	1	\$10,000.00	338	Pittsburgh
72. Pytel * Petro->(139)	1	\$3,000.00	139	Chicago
73. Salabay * Nadia->(155)	1	\$3,000.00	155	Northern New Jersey
74. Skibickij * Alex->(285)	1	\$5,000.00	285	Rochester
75. Stefurn * Gizelia->(169)	1	\$5,000.00	169	Wilks Barre
76. Streletsky * Lubov->(010)	1	\$5,000.00	010	Philadelphia
77. Trojan * Myroslaw->(067)	1	\$10,000.00	067	Connecticut District
78. Turko * Michael->(063)	1	\$5,000.00	063	Pittsburgh
79. Woch * Steven->(777)	1	\$175,000.00	777	Various
80. Yurkiw * George->(130)	1	\$5,000.00	130	New York
81. Zajac * Roman I.->(472)	1	\$10,000.00	472	Chicago
Total	229	\$4,363,650.00		

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 2000 РОКУ ЗА РІЧНОЮ ВКЛАДКОЮ					
Organizer Full Name	Members Organized	Annual Premium	Amount of Insurance	Branch Number	District
1. Hawryluk * Joseph->(360)	18	\$6,342.46	\$433,000.00	360	Buffalo
2. Pylypiak * Myron->(496)	25	\$5,895.84	\$189,000.00	496	Various
3. Bachynsky * Barbara->(184)	5	\$4,056.80	\$83,000.00	184	New York
4. Staruch * Longin ->(371)	7	\$2,401.33	\$141,000.00	371	Northern New Jersey
5. Fuga * Paul->(269)	1	\$2,265.00	\$5,000.00	269	Central New Jersey
6. Karachewsky * Helen->(221)	2	\$2,120.00	\$8,000.00	221	Chicago
7. Oscislawski * Eugene->(234)	9	\$1,950.03	\$256,650.00	234	Northern New Jersey
8. Worobec * Andre->(168,076)	6	\$1,683.70	\$520,000.00	076	Northern New Jersey
9. Ukrainian National Association	4	\$1,076.45	\$90,000.00	777	Various
10. Banit * Vira->(473)	4	\$1,022.15	\$20,000.00	473	Montreal

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Пластовій станиці Філядельфії – 50

Радують гостей чарівним співом пластунки 4-го Куреня юначок.

Настав очікуваний день 16 жовтня 1999 року. Перш ніж заходити до бенкетної зали Українського освітньо-культурного центру Філядельфії, гостям було запропоновано переглянути виставку пластових експонатів: списки всіх дотеперішніх станичних проводів, фотографії станичних, подій з життя Станиці.

Було безліч цікавих емблем, хронік куренів, різних пластових експонатів, кольоритні народні стрічки пластунок, виготовлені на різні пластові торжества, пластові прапори деяких куренів, між ними – історичний прапор 5-го Куреня юнаків з Міттенвальду (Німеччина) з малиновою шовковою стрічкою від Українських Січових Стрільців, яка символізує передавання Пластові стрілецьких традицій.

Експонати показувала гостям й коментувала пластова молодь. Виставку оформила пл. сен. Софійка Геврик з допомогою членів куреня „Перші Стежі”. Вони мали повне право гордитися її великим успіхом. А щоб гості, бува, не зголодніли, на столах була смачна перекуска, якою відала досвідчена в цій ділянці пл. сен. Іванка Луцишин, з допомогою куреня „Княгині”.

Врешті настав час бенкету. І тут несподіванка: відкрилася, немов у казці, чисто пластова панорама – зоряне небо, залите місячним сяйвом шатро, перед ним жевріє ватра, над нею – казан, довкруги – дерева й кущі, галуззя й

листя – справжній ліс. Світло притемнене, під стінами у вазонах – високі живі дерева, на двох протилежних стінах – великі малюнки юнаків при ватрі, освічені рефлекторами (їх намалював Іван Бобак); на кожному з 32 столів збудовані з пачок мініатюрні ватри. Цю фантастичну декорацію при допомозі куреня „Чортополохи” придумала й виготовила пл. сен. Дуся Подоляк.

Програму розпочала збірка пластуна на сцені. Бунчужний свята пл. сен. Олег Цюк здав звіт пл. сен. Наді Чемеринській, яка позвітувала Начальному пластунові пл. сен. Любомирові Романкову. Опісля Станична відкрила свято, а Митрополит Стефан Сулик, сам пластун, розпочав його молитвою.

Провід бенкетом перебрав пл. сен. Роман „Муньо” Левицький і дуже вміло та справно ним провадив. На тлі співу пісні „Ніч вже йде”, яку виконував 4-ий Курінь юначок, пл. сен. Богдан Турченко прочитав прізвиська тих членів Станиці, які від нас відійшли впродовж останніх 50-ти років, а опісля пл. розв. Таля Гудь заспівала пісню „Чуєш, брате мій”.

Рідкісну церемонію іменування Гетьманською вірлицею провів Начальний пластун Любомир Романків. Він покликав на сцену батьків Лариси Гудь, де вже були члени її 4-го Куреня юначок. Тоді зв'язкова пл. сен. Марія Леськів розповіла про кандидатку на Гетьман-

ську вірлицю, про її працю та численні успіхи й заслуги як в Пласті, так і поза ним. Начальний пластун іменував кандидатку Гетьманською вірлицею, вручив їй відповідну грамоту, поздоровив її та і батьків. Вона була третьою Гетьманською вірлицею Станиці впродовж усіх 50 років; останнє іменування Гетьманською вірлицею було в Станиці ще 17 років тому.

Невдовзі обслуга почала розносити вечерю. Ведучий бенкетом привітав присутніх членів пластових проводів, представників організацій та установ, колишніх станичних, гостей з-поза Філядельфії та найстаршого віком пластуна пл. сен. д-ра Юрія Цегельського, колишнього члена Станиці, який прибув здалека на цю імпрезу. Пл. сен. Юліан Крижановський почав святочну програму.

Начальний пластун привітав присутніх і розповів про Пласт в Україні, про його ріст та намагання стати членом Міжнародного скавтової централі в Женеві. Колишні піонери радянських часів тепер видають себе за українських скавтів і ведуть діяльність, дуже подібну до піонерської. Вони заявляють, що раптом уже повірили в Бога, хоч в програмах їхньої діяльності немає місця ні для Бога, ні для релігійних зайнять, нема Богослужень. Поява таких псевдо-скавтів ускладнює реєстрацію Пласту в Женеві, а Скавтове бюро постійно висуває до Пласту нові вимоги, як тільки Пласт задовольнить попередні вимоги.

Голова Головної Пластової Булави пл. сен. Людмила Дармограй привітала присутніх від цієї установи, а пл. сен. Борис Павлюк склав привіт від Крайової Пластової Старшини, яку він очолює. Було ще кілька привітів від представників різних громадських установ, а пл. сен. Р. Левицький прочитав ряд письмових привітів. Опісля новацькі рої „Синички” і „Пантери” вдало вивели веселий скеч „Добрі діла” й дали присутнім нагоду добре посміятися. Цей виступ приготували Мотря Бойко-Вотерс і пл. сен. Аніта Чайківська. А сценку написав пластовий драматург Зенон Чайківський. 4-ий Курінь юначок продовжував розважати присутніх в'язанкою пісень під гру на гітарах сестер Талі і Лариси Гудь.

На завершення голова Комітету 50-ліття, пл. сен. Ірена Богачевська склала велику подяку й признання всім численним членам і співробітникам цього Комітету за підготовку й переведення бенкету.

Завершенням імпрези була забава під музичний супровід оркестри „Луна”. Ця імпреза принесла усім велике задоволення, бо 50 років існування й праці пластової Станиці у Філядельфії було відзначено гідно й достойно.

Ю. Крижанівський

І знову – радість літнього таборування

Літні табори для дітей і молоді розпочалися суботу, 8 липня, на кількох пластових оселях, а саме – на найстаршій оселі „Новий Сокіл” (Баффало), на найбільшій – „Вовча Тропа” (Олбані), на „Писаному камені” (Клівленд), на „Зеленій Діброві” (Дітройт), а також на Морському та Гірсько-роверовому таборах.

Особливо чисельні табори на „Вовчій Тропі”. Коменданти і булави – це все старші пластуни й пластунки, які недавно самі тут таборували в новацьких та юнацьких таборах. Ця оселя ізольована від світу, захищена між горбами – не видно ні хат, ні доріг. До таборів її гарно приготувала управа оселі, яку вже багато років очолює пл. сен. Юрій Гук („Бурлака”) з цілим рядом відданих членів управи – пластунок, колишніх пластунок та батьків пластової молоді.

Новацтво таборує в будинках. Їхні коменданти – це ст. пл. Віра Камінська і ст.

пл. Любомир Конрад. Юнацтво таборує на полянах в лісі в шатрах. Їхні коменданти – ст. пл. Марта Ключас, ЧХ, і ст. пл. Андрій Нинка, ЧМ. Є ще також табір старшого юнацтва, а його комендантка – пл. сен. Христя Ставнича, ЧП. На оселі є гарний басейн, велика спортова площа і „бойківська” дерев'яна каплиця, яку збудував відомий майстер-будівничий Юрій Костів.

Погода цього року прихильна до пластунок і вони справді будуть мати гарні спогади. А тому на „Вовчу Тропу” приїжджають пластуни з цілої Америки – то ж скільки нових знайомств нав'яжеться! Ось зустрічаємо пл. сен. Ію Лабуньку. Вона привезла доньку Ніну аж з Лос-Анжелесу, Каліфорнія. „Це вже шостий табір Ніни тут, на „Вовчій Тропі”, – розповідає мама, І. Лабунька. – Вона дуже любить пластові табори і особливо те, що тут заприятелювала з двома гарними дівчатами”.

Р. Ю

Місто Юніон запрошує на Свято Незалежності

Громадський комітет по відзначенню Дня Незалежності України, що діє під опікою УККА в місті Юніоні, Н.Дж., готує на серпень святкову програму. За традицією 30 українських прапорів і святковий транспарант замайорять на головних вулицях міста.

У міській ратуші в неділю, 27 серпня, опівдні, відбудеться урочисте зібрання за участі посади міста, місцевих представників влади і американської громадськості. На шоглі буде урочисто піднято Державний прапор України. Після зібрання гостей розважать пісню, почастиють в окремій залі.

Комітет запрошує читачів „Свободи” до участі у святі. Звісно, святкування буде кращим, коли будуть кошти на його проведення, тому комітет запрошує до пожертв на цю справу, які можна надіслати на адресу голови комітету Володимира Васькова: 635 Evergreen Parkway, Union, NJ 07083. Тел. (908) 688-5818.

Громадський комітет м. Юніон, Н.Дж.

Зустріч з президентом „Дому Свободи” А. Каратницьким

Напередодні 9-ої річниці незалежності України на черговій зустрічі під час обіду, організованого Українським Конгресовим Комітетом Америки (УККА) президент „Дому Свободи” Андріян Каратницький виступить з доповіддю „Перспективи політичного розвитку України”. Зустріч відбудеться у середу, 23 серпня ц. р., о год. 12:30 по полудні, в приміщенні УККА за адресою: 203 Second Avenue (між 12 та 13 вулицями) у Нью-Йорку.

Андріян Каратницький займає посаду президента „Дому Свободи” – неополітичної та неприбуткової організації, яка пропагує засади демократії, громадянського суспільства і правової держави та слідує за дотриманням прав людини, політичних прав та громадських свобод у різних країнах світу. Він також є координатором щорічного оглядового журналу „Freedom in the World”, який висвітлює проблеми політичних прав та громадських свобод. А. Карат-

УККА є неприбутковою, освітньою організацією, якій небадужі проблеми України та яка представляє інтереси української громади перед американським урядом впродовж 60 років.

ницький опублікував ряд статей у провідних політичних журналах, є співавтором ряду книг.

Ласкаво просимо взяти участь у зустрічі з президентом „Дому Свободи”. Бажаючі можуть принести з собою обід, а УККА забезпечить присутніх гарячими та охолоджувальними напоями. Для реєстрації просимо подзвонити до бюро УККА – (212)228-6840.

УККА

Київ привітав дві книжки українця з США

Зліва Осип Зінкевич, Роксана Харчук, проф. Ярослав Кісь.

21 червня 2000 року в будинку Спілки Письменників України в Києві відбулася презентація двох книжок Степана Женецького, виданих видавництвом „Смолоскип”. Це збірка оповідань про Лемківщину воєнних часів – „Гори мстяться” (102 стор.) і збірка емігрантських гуморесок і сатиричних оповідань – „Еміграція в похід” (160 стор.), яка появилася під псевдонімом Степан Вусатий. Автор, на жаль, через стан здоров'я, на презентацію приїхати у Київ не зміг (він народився 1913 року на Львівщині). Представляв його близький родич, професор Львів-

ського політехнічного інституту Ярослав Кісь. Ведучим вечора був голова видавництва „Смолоскип” Осип Зінкевич. Він розповів численним присутнім про життєвий і творчий шлях Степана Женецького, який постійно живе в Йонкерсі біля Нью-Йорку і який довгі роки належав до кола активних авторів газет „Свобода”, й „Америка” та був редактором газет „Лемківські вісті” і „Голос Лемківщини” у США.

На вечорі виступила відповідальна за випуск книжок Роксана Харчук. Про С. Женецького і його родину розповідав проф. Ярослав

Кісь. Спеціальну грамоту для автора книжок передала співробітниця Ліги українських композиторів Катерина Пасічна. Фахову оцінку книжок та про їхнє значення для українського читача в Україні говорили письменник Олекса Ющенко і член редакції газети „Літературна Україна” Олена Логвиненко. Народна артистка України Галина Яблонська читала кращі гуморески і сатиричні оповідання С. Женецького.

Сильне враження на присутніх зробили виступи молодих літературознавців – Ростислава Семківа (аспірант університету „Кієво-Могилянська Академія”), Анатолія Дністрового (аспірант Аграрного університету), Івана Патриляка (аспірант Київського університету) і Івана Андрусяка, поета і політолога, який народився в той самий день, що і С. Женецький.

Вечір закінчився прийняттям у спільнському ресторані „Еней”, яке зібрало велику групу київської інтелігенції й молоді.

Відгуки про книжки С. Женецького передавали київські радіостанції, а журнал „ПіК”, високо оцінив їхній художній рівень.

Пресове бюро видавництва „Смолоскип”

Чому не чути радіо „Україна”?

Із настанням незалежності в Україні було створено державну Укртелерадіокомпанію, а в ній для іншомовлення зформовано Всесвітню службу радіо „Україна” (ВСРУ), з редакціями української, англійської, німецької та румунської мов. Раніше на закордон діяла спеціальна інституція КГБ „Комітет за возвращення на родину”, з відповідним філіалом для передач українською мовою на Західню Європу і Північну Америку та газетою „Голос України”. В процесі формування нового українського радіомовлення було відібрано у республіканського радіомовлення їхні нечисленні короткі хвилі і тим обмежено засяг чутності (радіо Києва, Харкова, Львова) поза терени України чи області. Популярну короткохвильову програму „Промінь”, з часів Хрущова, відповідник російського „Маяка”, яка ще діяла в 1993 році, було ліквідовано.

Відсутність проміжних ретрансляторів в інших країнах створює значні проблеми для радіопередач на далекі віддалі. Радіомовлення ВСРУ на Північну Америку і Австралію йшло у 1992-1993 роках че-

рез Хабаровськ і Петропавловськ-Камчатський. З відпадом цієї можливості радіомовлення на Північну Америку, а згодом і на Південну Америку, стало вести безпосередньо надпотужними (1000 кв.) радіопередавачами з України.

Програми ВСРУ спрямовуються на українську західню діаспору, Росію і Казахстан. Давно не чути радіо України на території Східної Канади, де проживає більшість українського етносу. Українці східної діаспори, поза Уралом, на територіях Сибіру і Далекого Сходу, не були включені в сферу дії ВСРУ. Не було і спроб в цьому напрямі, хоч не раз зверталась увага на цей вагомий недолік.

Інертність властива не лише ВСРУ, вона дає себе знати і в неефективності радіочастот. ВСРУ у 1998 році мала щодобово 249 годин праці на коротких хвилях. Цей обсяг, якщо б позбутися марної праці передавачів у невідповідний час, давав можливість скерувати програми також на території Сибіру (зони 31-34 CIRA) і Західної Канади (330*). Наприклад, передається дру-

ге повторення щоденної програми німецькою мовою на Європу, коли там час між першою і другою годиною ночі, а в Росії – між третьою і четвертою. ВСРУ і Казахське радіо взаємодіяли так, що на Європу транслювались програма казахська „Шалкар”, а Казахстан приймав програму Українського радіо. Великої шкоди заподіяла пожежа в студіях ВСРУ в Києві. З обмеженням фінансування в 1998 році вимкнено Миколаївський радіопередавальний центр і то на тривалий час. В 1999 році добове число годин праці передавачів довелося зменшити з 245 на 115.

З виключенням Харківського РПЦ, а тепер і Львівського, радіопередач з України не чути в Північній і Південній Америці, Австралії, Новій Зеландії. Залишився ще в дії Київський РПЦ з обмеженою потужністю. Гірше або зовсім не чути „України” в Казахстані і в інших місцях. Це в час, коли вже Албанія, Хорватія та інші малі країни представлені в супутниковому радіомовленні.

Ось у якому становищі знаходиться ВСРУ, візитна картка держави, напередодні дев'ятої річниці незалежності.

Ю. Саук,
Мюнхен

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

6 серпня – День Союзівки на Союзівці в Кергонксоні, Н.Й. Тел. (212) 777-1336.

18 серпня – Український фестиваль „Гомін України” в Філадельфії (Ridge Ave. at 33rd and Dauphin Str.). Поч. о 8-й вечора.

1-3 вересня – Український фестиваль в Сан-Дієго. Тел. (619) 291-0661. E-mail sunnyukes@aol.com

2 вересня – змагання з плавання на Союзівці. Початок о 10:30 ранку.

2 і 3 вересня – 50-літній ювілей Братства 1-ої УД УНА відбудеться на оселі Українського Братського Союзу „Верховина” у Глен Спей, Н.Й. Тел. (914) 856-1323.

2-4 вересня – тенісові змагання на Союзівці. Початок 2 вересня о 8:30 ранку.

8-10 вересня – з'їзд колишніх професорів, учнів гімназії та всіх мешканців Байройтського табору відбудеться на Союзівці.

15-17 вересня – з'їзд колишніх студентів Гайденської Гімназії ім. Тараса Шевченка в Гайденаві, Німеччина, відбудеться в готелі Ramada Inn., 130 Route 10 West, East Hanover, N.J. 07936. Тел. (973) 386-5622 або (215) 725-0587.

11-14 вересня – 11-та товариська зустріч-з'їзд „регенсбургців” на Союзівці.

24 вересня – свято 25-ліття Української католицької церкви в Кергонксоні. Початок о 10-й ранку.

30 вересня – відзначення 50-річчя Осередку СУМ в Українському домі „Дніпро” в Баффало (562 Дженесі стріт). Початок о 5:30.

11 жовтня – подорож на футбольні змагання до Норвегії. Тел. (216) 351-1700.

15 жовтня – тихий аукціон Українського музею відбудеться в Рамада готелі, Іст-Гановер, Н. Дж. Початок о 2-й годині.

14-21 січня 2001 року – Маланка на морі (подорож на кораблі „Norwegian Sky”. Тел. (800)-860-0089 або (216)-351-1700.

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?” є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами (тел. 973-292-9800, дод. 3040).

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І

ЗНАЙОМИМ

ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ”

НАЙСТАРШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІАСПОРІ

Передплата на рік лише 50 дол.

Колишні гімназисти зустрілися в Берхтесгадені

Один з таборів переміщених осіб у повоєнні роки існував у Берхтесгадені, в Баварії, де студенти української гімназії провели свої молоді літа. Під час останнього з'їзду випускників гімназії на Союзівці в листопаді 1999 року було вирішено провести наступну зустріч-з'їзд у Берхтесгадені. Організатором подорожі був член випускної класи 1949 року Володимир Шарко, разом з агенцією СКОП. Українська гімназія у Берхтесгадені мала свій початок у Львові, тому подорож почалася у цьому місті і продовжувалася через Перемишль, Краків, Братиславу, Відень, Інзбрук, Зальцбург, Берхтесгаден, Міттенвальд, Мюнхен.

Організатор подорожі Володимир Шарко з дружиною Мерілін були провідниками у Львові для тих, хто вперше відвідував місто. Весняна краса покривала місто, цвіли каштани і бузок. Великодня радість, спогади молодих літ викликали сильні переживання.

Коли ми приїхали до Берхтесгадену, наша група значно збільшилась. До нас приєдналися учасники з'їзду, які приїхали раніше, ніж ми, і насолоджувались чудесною природою цього містечка. Прилучилися до нас також учні гімназії, родичі і приятелі, які живуть в Німеччині.

Вибір готелю в Берхтесгадені був вдалим:

Гамірно на Галицькому базарі у Львові.

кімнати з балконами дозволяли милуватися масивом Вацмана. Наступного дня була прогулянка човном по Кенігзе і сходження на вершину гори Єнер, щоб побачити чарівні картини високих Альп.

Випускник нашої гімназії Юрій Тимченко, який проживає тепер в Німеччині, отримав дозвіл від німецької армії на відвідини нашої давньої домівки. В неділю відкрилась брама і на порозі військової бази нас привітав командант табору майор Ойген Фрітц. Після огляду подвір'я і будівель у військовій їдальні нас почастували баварськими тортами та кавою.

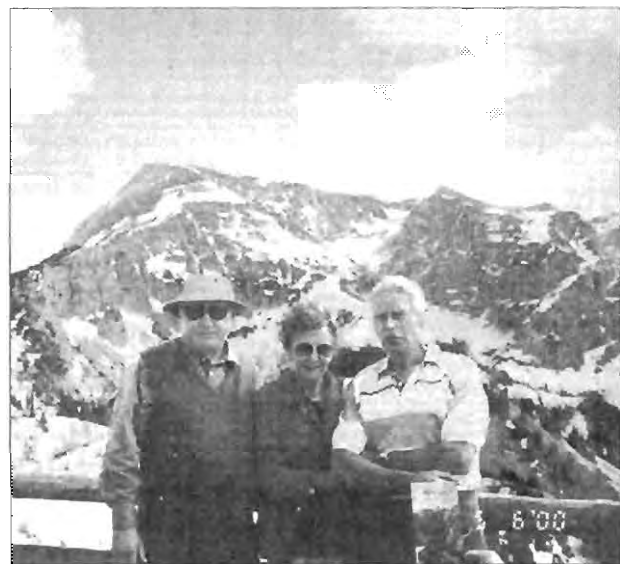
З Берхтесгадену дорога вела до Міттенвальду через Інзбрук. Декілька учасників подорожі були студентами Української гімназії в Міттенвальді, і тут вони мали нагоду відвідати свою давню домівку. Деякі випускники Берхтесгаденської гімназії продовжували навчання в школах вищої освіти в Мюнхені, де вони відвідали бібліотеки, музеї, у яких колись бували і пиварні, в яких спілкувались.

Наша подорож закінчилась з пивом, баварськими стравами і танцями в знаменитій Мюн-

хенській пиварні Гоффбраугаус.

Подорож в минуле закінчилась. Ми пригадали труднощі, поразки і тріумфи давніх років.

Ігор і Наталя Ліси

Гірські вершини навіяли спогад про молодість

На вершині Татарської гори в Перемишлі.

На Четвертому Світовому конгресі стрийських гімназистів

Четвертий Світовий конгрес стрийських гімназистів і семінаристок відбувся 25-28 червня ц. р. в Стрию. На з'їзд прибули випускники стрийської гімназії з Австралії, ЗСА і Польщі. Привіти надійшли з відусіль. Головна програма складалася з науково-практичної конференції „Стрийська гімназія: минуле, сучасне, майбутнє”, вручення натуральних дипломів і відзнак, відкриття Меморіального комплексу на честь 120-річчя утворення Стрийської гімназії та вшанування меценатів, концерту учнів та викладачів Стрийської гімназії. Стрийська гімназія виховала багато відомих у світі людей, гідних патріотів своєї Вітчизни. На з'їзді я зустрілася з молодими гімназистами, які цікавляться життям своїх однолітків поза межами України, і поцікавилася їхніми думками щодо проблем сучасної України. Відповіді дали студенти віком 14-16 років.

– Що думає молодь про Україну? Як ви розцінюєте сучасний стан держави?

– Тепер Україна перебуває на перехідному етапі від колишнього комуністичного режиму до демократичної форми управління. Цей перехід дуже важливий для України як незалежної держави. Адже, можливо, це її останній шанс зберегти волю, бо якщо вона знову увійде до союзу з Росією, то може втратити всі здобутки, за які боролися і за які віддавали життя діди і прадіди. Теперішнє положення України є незадовільним. Перехід від радянського до демократичного типу управління наклав свій відбиток. Сьогоднішня Україна намагається розвиватися у бік демократії, а цей розвиток є неможливим на залишках комуні.

– Які аспекти державотворення спрацювали, а які ні? Чому?

– Не спрацював до кінця жоден з аспектів державотворення. У першу чергу, на практиці спостерігається велика розбіжність між прийняттям законів та їх виконанням. Керівники держави у своїй більшості не стали зразками свідомих громадян-патріотів: національна ідея не є рушійною силою у їхній діяльності. Більшу частину керівників держави необхідно замінити, бо вони виростили у часи соціалізму і просякнуті його ідеями. Тепер до влади почали приходити нові люди – Ющенко, Тимошенко та інші, які можуть забезпечити майбутнє України.

– Що може допомогти державі вирватися з кризи?

– Потрібно якнайшвидше зміни-

ти керівників держави. Влада повинна перебувати в руках свідомої і реформаторської молоді, яка розуміє проблеми сучасного суспільства. Тільки нові погляди допоможуть вийти з кризи. Тільки молоді енергійні люди, виховані за часів демократії, можуть змінити обставини на краще.

– Що ви зробили б для покращення ситуації, якби мали таку можливість?

– Найперше треба узяти курс на боротьбу з русифікацією. У Конституції України чітко сказано, що державною мовою України є українська, що нею повинні користуватися усі державні службовці. Багато країн світу живуть тільки за рахунок туризму. Такі можливості є і в Україні – тільки їх треба вміло використати.

Ярослава П. Рубель

Молоді автори літературно-мистецького альманаху „Коли в душі народжується слово” зі Стрийської гімназії ім. Митрополита Андрея Шептицького з Ярославою П. Рубель.

Бережани запрошують на 625-річчя

У сиву давнину русичі оселилися на березі річки Золотої Липи. Прибережне поселення називали – Бережани. Перша письмова згадка про Бережани датується 1375 роком, коли село було передане у володіння бояринові Василю Тептуховичу.

19 березня 1530 року польський король Сигізмунд видав руському воєводі Миколі Синявському дозвіл вивершити місто, надавши йому Магдебурзьке право. М. Синявський в 1543 році почав будувати замок, на якому розмістив напис: „Богу на славу і на оборону вірних християн“. Цей замок жодного разу не був взятий ворогом силою.

З роками у місті з'явилося багато споруд, завдяки яким Бережани набули заповідної краси. Це – замковий палац, дерев'яна Миколаївська церква, ратуша, церква Пресвятої Трійці, фарний костюл, монастир бернардинів.

В 1805 році в ратуші відкрито гімназію, з якої вийшли Маркіян Шашкевич, Богдан Лепкий, Михайло Яцків, Франц Коковський, Юліян Панкевич, Рудольф Мох, Олена Кульчицька, Мирослав Кушнір та багато інших діячів української культури. У Бережанах жили і працювали композитори Остап Нижанківський та Денис Січинський. Саме на берегах Золотої Липи Д. Січинський написав оперу „Роксоляна“.

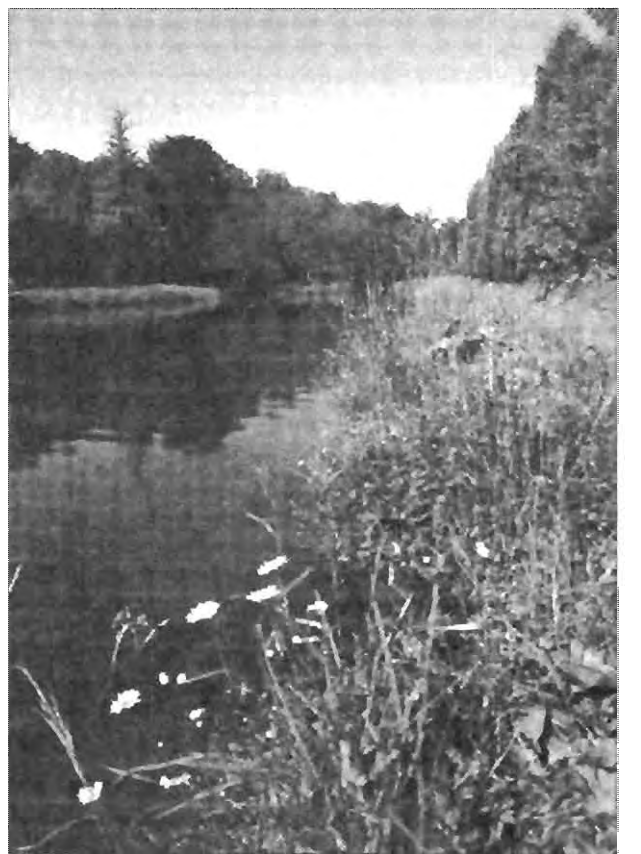
Вулицями міста ходили митрополити Спиридон Литвинович та Андрей Шептицький, голов-

Гімназія в Бережанах, збудована в 1914 році

Літній палац Потоцьких.

У дендрологічному парку.

ний отаман Симон Петлюра, майстри слова Антін Лотоцький, Олесь Гончар, фолклорист Орест Гижа. За межами України утверджували мистецьку славу Бережан наші країни – художники Михайло Мороз та Тетяна Осадца (США), Володимир Беднарський (Канада), Володимир Савчак (Австралія), диригент хору „Гомін“ Ярослав Бабуняк (Англія), відомий кобзар Зіновій Штокалко і поет Роман Купчинський (США), професор Мюнхенського університету історик Мирослав Лабунька.

Нині Бережани активно готуються до відзначення 625-річчя першої згадки про місто та 470-річчя з дня надання місту Магдебурзького права. Мешканці міста чекають усіх своїх земляків на свято.

С. Гурський
Світлила Зінаїда Токарська

Пам'ятник воякам УПА.

Загальний вигляд міста.

Свято України у Філадельфії

24 серпня ц. р., в четвер, українська громада Філадельфії відзначить дев'яту річницю незалежності України концертною програмою в Українському Освітньо-Культурному Центрі при 700 Седар Рд. в Дженкінтавні, Пенсильванія.

Програма включатиме апель молоді Пласту і СУМу, доповідь військово-морського аташе при амбасаді України у Вашингтоні Сергія Нечипоренка, виступ хору „Думка“ з Нью-Йорку (диригент Василь Гречинський, музичний супровід Євгенії Палей) та соліста Львівського оперного театру Романа Цимбала. Початок імпрези о 7-й год. вечора, однак вже о 6:30 буде показаний фільм про відзначення восьмої річниці незалежності України в Києві.

Вступ на імпрезу: 10 дол. для дорослих, 5 дол. для студентів, а для молоді до 12 років – вільний.

Додаткові інформації можна одержати телефоном (215) 633-1166.

Методій Борецький

Пам'ятник виселення лемків з рідних земель.

УКРАЇНА І СВІТ

Всеукраїнська Олімпіада з української мови – новий проєкт Ліги українських меценатів

Любов Самойленко,
прес-секретар
Ліги українських меценатів

Сьогодні, коли Україна дедалі впевненіше заявляє про себе у світі як незалежна держава, українська мова стає не лише особливостю її візиткою, а й одним з найефективніших засобів згуртування нації, соціальної й духовної активності суспільства. Звідси – нагальна потреба спонукати, зацікавити широкі верстви населення активніше володіти державною мовою. Починаючи, зрозуміло, з дітей, шкільництва. Новий широкомаштабний проєкт Ліги українських меценатів – Всеукраїнська Олімпіада з української мови. Проводитиметься з ініціативи президента Ліги, видатного мецената сучасності, канадського українця Петра Яцика. Нова акція Ліги покликана піднести престиж української мови у підростаючого покоління, виховувати пошану до неї як до державної мови незалежної України.

Олімпіада проводитиметься Освітньою фундацією П. Яцика (Канада, Торонто) та Лігою українських меценатів разом з Міністерством освіти, різними громадськими організаціями, а також окремими приватними особами-меценатами, зокрема з Канади та США. Цим новим проєктом ми доводимо, що саме освіта і просвіта – наш головний пріоритет сьогодні, – наголошує директор Ліги меценатів Михайло Слабошпицький. Міністерство освіти визначить форму змагання, яка найоптимальніше виявлятиме знання й здібності дітей. Подібні змагання, ініційовані Лігою меценатів та її друзями, закордонними українцями, проводитимуться вперше і мають стати щорічними. Вони покликані прищеплювати інтерес і любов до рідної мови, переконувати дітей та молодь у тому, що знання рідної мови підносить особистість, громадянина своєї держави, а тим самим і саму державу. До того ж, знання державної мови – це просто щоденна необхідність.

Розпочнеться Олімпіада 1 вересня. Відбудеться п'ять турів. Спочатку змагання мають відбутися в кожній школі України. Переможці першого туру виходять в другий – на районні змагання. Третій тур – на рівні обласних, четвертий – регіональних змагань. У регіональному турі братимуть участь 10 учасників з кожної області в кожній віковій категорії. 60 учасників в кожному регіоні в кожній віковій групі. П'ятий етап – це всеукраїнські змагання, що відбудуться у Києві. В них візьмуть

участь по 10 найкращих учасників з кожного регіону, тобто 50 фіналістів в кожній віковій категорії.

Загалом в Олімпіаді візьмуть участь діти трьох вікових категорій – молодшого віку (1–4 класи), середнього (5–7 класи) та старшого шкільного віку (8–11 класи). Переможці тих самих регіональних і кінцевих, всеукраїнських змагань в кожній віковій категорії отримають грошові премії. Нагорода переможця Олімпіади, наприклад, середньої вікової категорії становитиме 3,000, а старшої – 5,000 гривень. Усі премії регіонального і заключного турів сплачуватиме Ліга українських меценатів.

Перший заступник міністра освіти та науки України академік НАНУ Ярослав Яцків запропонував рамки всеукраїнської акції розширити до міжнародних, залучивши до участі в ній юних українців з інших країн. Щоб школярі з країн СНД й далекого зарубіжжя мали можливість змагатися за окремою програмою і щоб переможцям з їхнього числа було вручено теж окремі нагороди.

Цікавий й такий момент. Ліга запросила до співпраці групу провідних соціологів з Інституту соціології, яку очолює доктор наук Юрій Саєнко. Вони досліджуватимуть всебічно хід Олімпіади на всіх її етапах. Участь науковців допоможе отримати унікальні експертні та соціологічні результати щодо проблеми української мови (на сьогодні в країні нема жодних наукових досліджень щодо побутування мови на різних рівнях). До журі Олімпіади залучено безпосередньо шкільних вчителів, мовознавців, відомих письменників, представників Міністерства освіти, Державного комітету інформаційної політики, радіомовлення і телебачення, громадських та культурних діячів.

До організації і проведення Олімпіади долучається широка громадськість, засоби масової інформації, творчі спілки. Майже два десятки україномовних видань погодилися бути інформаційними спонсорами акції. Розуміння важливості такої акції та її підтримку виявляють урядові структури.

Ще багато хто сьогодні витрачає сили на дискусії про те, чому утискується чи занепадає в Україні українська мова. Однак, як сказав великий Конфуцій, замість того, щоб нарікати на темряву, краще засвіти свою свічку. Саме це й сповідує Ліга українських меценатів. Принцип її діяльності – конструктивна позиція і конкретна праця. Нова акція засвідчує це на практиці.

Оксана Івасюк...

(Закінчення зі стор. 5)

підійти до будьякої новини у міській забудові, але зважити, що вшанування пам'яті видатних людей спорудженням молитовних каплиць чи встановленням хрестів завжди було українською традицією.

єю. Це по-людському зрозуміле прагнення. Я вірю, що українська пісня житиме вічно...

- Ви теж співаєте?

- На мені природа відпочиває. Але в дружньому гурті, за сприятливих обставин, звичайно, співаю, тому що пісні просить наша душа.

Розмову провів
Левко Хмельковський

Вітальний лист губернатора Дж. Расна амбасадорів України до США Костянтинові Грищенку

Асистент губернатора з етнічних справ штату Іліной Пет Міхальскі, вшановуючи амбасадора України до США Костянтина Грищенка на бенкеті в Чикаго, передала йому вітального листа губернатора Джорджа Расна.

На знімку (зліва): Генеральний консул в Чикаго Борис Базилевський, Посол України в США К. Грищенко, заступник президента Українського Конгресового Комітету Америки Орест Бараник і асистент губернатора з етнічних справ Пет Міхальскі.

Позитивна оцінка реформування Комітету міграції України

Повідомляє Вашингтонське бюро УАКР

– Перетворення Державного комітету України у справах національностей та міграції у департамент при Міністерстві юстиції – логічний крок Уряду України, – вважає голова Української Американської Координаційної Ради (УАКР) Ігор Гавдяк.

Голова УАКР прокоментував недавній лист керівника нового департаменту Григорія Середи, повідомляючи українські громади в діаспорі про організацію та про те, що в цьому департаменті Міністерства юстиції працює Відділ міжнародних зв'язків та діаспори, до компетенції якого належить, зокрема, створення правової бази захисту інтересів закордонних українців.

– Перенесення відомства міграції й національностей у склад Міністерства юстиції – логічне рішення з американської точки зору, адже у нас імміграційна служба також знаходиться в Міністерстві юстиції, – нагадав І. Гавдяк. – Я гадаю, що ми, УАКРада, матимемо такі ж плідні стосунки з департаментом у Міністерстві юстиції, як мали з колишнім державним комітетом.

Голова УАКР також згадав, що в листі директора Департаменту у справах національностей та міграції Г. Середи йде мова про випрацювання нової програми „Закордонне українство на період до 2005 року”. Українські громадські організації за межами України запрошені надсилати конкретні пропозиції, які мали б бути включені у цю програму.

– УАКРада, очевидно, це зробить – сказав І. Гавдяк, – і я вже звернувся до усіх членів виконавчої влади, щоб вони вислали свої побажання у цій справі. Але перш ніж передати позицію УАКРи, ми проконсультуємось з Михайлом Горинем, головою Української Всесвітньої Координаційної Ради, бо ми вважаємо, що Київ, зокрема керівництво УВКР, краще обізнане у цій справі. Ми можемо поінформовано говорити про те, що важливе для нас в Америці, але ми не завжди в курсі подробиць, які важливі українцям на Камчатці, Таджикистані чи Естонії, так що наші побажання щодо політики Уряду України можуть виявитись навіть невідповідними для інших частин діаспори. Я це глибоко розумію, слухаючи виступи представників українських громад з різних частин Азії й Європи на зборах УВКР у Києві. УВКР є тим пунктом, де усі ці речі збігаються і де їх можна добре оцінити.

Ще раніше колишній голова УВКР Іван Драч пропонував передати питання зв'язків з діаспорою у відання Міністерства закордонних справ. Треба пильнувати, щоб ці зв'язки не загубилися в процесі реорганізації. І. Гавдяк висловив побажання, щоб школи українознавства могли співпрацювати з Міністерством освіти України, організації, які влаштовують відпочинкові табори для молоді, – з аналогічними відомствами чи організаціями в Україні, а товариства підприємців – з такими ж підприємствами в Україні.

14 червня цього року Кабінет Міністрів України схвалив проєкт Закону України „Про розвиток і застосування мов в Україні“, в якому були враховані зауваження і пропозиції Ради з мовної політики при Президенті України, рішення Конституційного суду України від 14 грудня 1999 року та вимоги Конституції Автономної Республіки Крим.

Проєкт ґрунтується, **по-перше**, на принципах мовної політики, узаконених у статтях 10, 11 і 12 Конституції України. Ці принципи визначають: статус української мови як державної, забезпечення її всебічного розвитку і функціонування в усіх сферах суспільного життя на всій території України;

гарантію вільного розвитку, використання і захист російської та інших мов національних меншин України;

сприяння розвитку мовної самобутності корінних народів і національних меншин, задоволення мовних потреб українців, які проживають за межами України.

По-друге, проєкт свідчить про дотримання правонаступності у мовному законодавстві України та враховує досвід юридичного врегулювання цих проблем у сусідніх країнах, а також у країнах Заходу.

Від часу прийняття Закону Української РСР „Про мови в Українській РСР“ (28 жовтня 1989 року, ч. 8313) в житті українського суспільства відбулися кардинальні зміни. Припинив своє існування СРСР, частиною якого була Українська РСР. Виникла й утверджує себе нова геополітична реальність – незалежна і суверенна держава Україна.

Закон про мови, забезпечивши українській мові статус державної, значною мірою зупинив небезпечне для збереження ідентичності українців як нації звуження використання української мови в усіх сферах державного і суспільного життя. Водночас Закон гарантував вільний розвиток і використання мов інших національностей України. Це стало одним із вагомих чинників запобігання міжетнічним конфліктам у країні. Отже, у новому законопроєкті ми успадкували цей підхід.

Усі статті Закону „Про мови в Українській РСР“ зазнали суттєвих змін, у законопроєкт увійшли нові розділи („Мова збройних сил Укра-

Важливий крок у мовній політиці України

Віце-прем'єр-міністр України з питань гуманітарної політики Микола ЖУЛИНСЬКИЙ коментує проєкт Закону „Про розвиток і застосування мов в Україні“

їни та інших військових формувань“, „Організації виконання Закону“, „Відповідальність за порушення законодавства про мови“ тощо) і низка нових статей.

Проєкт Закону складається з 10 розділів, 33 статей, викладений чітко і коротко.

В чому ж полягає його новизна?

По-перше, нова сама назва. Довкола неї точилося багато суперечок, були пропозиції залишити колишню назву. Однак та, що прийнята, відповідає духові і букві статті 10 Конституції України. До речі, у Франції в 1994 році прийнято закон з майже аналогічною назвою – „Про застосування французької мови“.

Другий момент. Конституція України визначила статус української мови як державної і передбачила, що держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Проте конституційного статусу практично неможливо досягнути без створення відповідної ідеї про державну мову повинні втілюватися в життя. Цей конкретний механізм і визначено у законопроєкті. Конституційні вимоги з цього питання здійснюватимуться з допомогою державної влади в особі Кабінету Міністрів, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади. У попередньому Законі цього не було.

Третє. Проєкт передбачає створення організаційних, матеріально-технічних, фінансових умов для розвитку і захисту державної мови, підвищення престижу, зміцнення її міжнародного авторитету, надання допомоги українській діаспорі у збереженні і розвитку української мови.

Четверте. У проєкті конкретизовано сфери обов'язкового застосування державної мови (розділи I-VI). Це сфери діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, об'єднань

громадян, установ, організацій, а також підприємств – незалежно від форм власності.

П'яте. Проєкт передбачає обов'язкове вивчення української мови, а також україномовний режим діяльності дошкільних, середніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів, щоб майбутнє покоління добре знало і могло вільно розмовляти українською мовою.

Шосте. Законопроєкт подає перелік службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування працівників державних підприємств, установ та організацій, які зобов'язані володіти державною мовою в процесі виконання ними своїх обов'язків.

Сьоме. Статті 30 і 31 проєкту встановлюють відповідальність за порушення законодавства України про мови.

Щодо мов національних меншин України, то проєкт визначає конкретні напрями здійснення конституційної вимоги щодо вільного розвитку, використання і захисту російської та інших мов національних меншин України. Законопроєкт передбачає вільне використання цих мов в культурно-освітній діяльності, національні меншини матимуть гарантоване право на навчання дітей рідною мовою у державних і комунальних закладах або через національні культурні товариства. Російська, інші мови національних меншин можуть застосовуватися в усіх сферах суспільного життя і місцях (село, селище, місто, інший населений пункт), де більшість населення становлять громадяни, які належать до національних меншин.

Стаття 2 законопроєкту каже, що „у роботі органів державної влади та органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, установ, організацій, а також підприємств, незалежно від форм власності, розташованих в Автономній Республіці Крим, поряд з державною мовою можуть використовуватися мови національних меншин України“.

На нашу думку, такий підхід до застосування російської, інших національних мов дасть змогу, з одного боку, повною мірою задовольнити мовні потреби громадян, а з іншого – зупинити деякі негативні мовні тенденції, що останнім мають місце в країні.

Декілька слів щодо дотримання норм і нормативів сучасної української літературної мови. Сьогодні це питання набуло виняткової ваги. Згідно з постановою Кабінету Міністрів, у 1994 році утворена і постійно діє Українська національна комісія, завданням якої є **підготувати єдиний Український правопис**. Однак до цього часу є ще цілий ряд не врегульованих мовних питань. Зокрема відсутні єдині вимоги до відтворення українською мовою назв з латини, трактування і перекладу термінів у словниках і довідниках з різних галузей. Усю цю роботу повинні координувати комісії та органи з відповідними повноваженнями, і це також перед-

бачає законопроєкт.

Скільки часу буде потрібно, щоб головні положення законопроєкту стали дійсністю? Мова йде про поступове впровадження в життя суспільства окремих норм Закону, але разом з тим встановлені певні терміни виконання. Самозрозуміло, що на цих термінах позначаються фінансові можливості та ситуація, яка склалася в окремих сферах суспільного життя. Наприклад, проєкт передбачає, що від моменту набрання чинності потрібно 1-2 роки на здійснення положень щодо застосування української мови під час навчання і виховання в дошкільних, середніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах. На підтвердження того, що це оптимальний термін для виконання норм Закону, можна навести такі дані. За переписом населення 1989 року, в Україні проживає 72.7 відсотка українців, 12.1 відсотка росіян. За останні 8 років в Україні кількість шкіл з українською мовою зросла майже на 3 відсотки і становила на початок 1999-2000 навчального року 16,439 (76.4 відсотка) шкіл проти 15,371 (73.5 відсотка) в 1991-1992 році, в яких навчається 4,497.7 тис. (67.3 відсотка) учнів, проти 3,366.6 тис. (49.3 відсотка) в 1991-1992 навчальному році. Українською мовою здійснюється навчально-виховний процес у 57.4 відсотка вищих навчальних закладів. Відомо, що є ряд проблем, які значно уповільнюють впровадження української мови в системі освіти. Зокрема через відсутність належного фінансування залишається недостатнім забезпечення її методичними посібниками, словниками, довідниками, розмовниками.

З урахуванням цього законопроєкт визначає термін здійснення положень щодо запровадження державної мови у сферах науки, масової інформації, у Збройних Силах України та інших військових формуваннях – один рік. За попередніми підрахунками, для здійснення головних положень Закону необхідно 90-105 млн. гривень щороку. Джерело фінансування – державний бюджет України, бюджети Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та інших коштів, узгоджених із законодавством України.

І останнє – наші прогнози щодо соціально-політичних результатів від прийняття Закону „Про розвиток і застосування мов в Україні“. Ми певні, що ці результати будуть позитивними.

Саме таке передбачення дозволяє зробити аналіз звернень і листів громадян та організацій до Кабінету Міністрів, публікацій в засобах масової інформації, прийнятих турботою про майбутнє мов в Україні.

Ця турбота стосується передусім завдань **запровадження державної мови в усіх сферах суспільного життя**, особливо у сферах культури, обслуговування, в діяльності державних органів влади, засобів масової інформації; визначення юридичних основ російської, інших мов національних меншин України; вироблення механізму відповідальності за порушення законодавства України про мови.

Усі ці аспекти враховує проєкт Закону „Про розвиток і застосування мов в Україні“.

Зберемо кошти на перевидання хрестоматії української літератури

Коли була відновлена державність України, Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ), завдяки широкій фінансовій підтримці української громади у США визнав пріоритетним завданням видавання підручників та посібників для шкіл та вузів України.

Чи не найважливішим таким виданням було „Українське Слово“ – чотиритомна хрестоматія української літератури та літературної критики XX століття. Тираж цього видання був 400,000 томів. Сьогодні набути ці томи вже неможливо.

Відчуваючи важливість цього видання і потребу вузів України, ККДУ звернувся до проф. Василя Яременка, щоб він знову упорядкував хрестоматію, включаючи конструктивні зауваги та пропуще-

ні імена. Він на таке погодився, і нове „Українське Слово“ (4 томи по 800 сторінок) готове до друку.

Тираж видання залежатиме від жертвенності української громади у США. Звертаємося до вас, добродіїв нашої діаспори, щоб ви, як і в минулому, знову підтримали нас у нашій широкомаштабній праці, щоб підняти національну свідомість у новій Україні.

Ваші пожертви просимо висилати на адресу: **Coordinating Committee to Aid Ukraine, Mr. Bohdan Hayduchok, 16 Manger Road, West Orange, N.J. 07052.**

За екзекутиву ККДУ –

**Р. Воронка,
В. Воловодюк,
Б. Гайдучок**

До проблеми об'єднання Українського Православ'я

Українське Православне Товариство в США закликає не віддавати Свято-Успенський собор Московській Церкві

Коли це число "Свободи" вже було готове до друку, редакція одержала факс від голови Українського Православного Товариства св. апостола Андрія Первозваного Михайла Герця такого змісту:

Сьогодні я отримав з Києва вістку від колишнього депутата Верховної Ради Олесь Шевченка, в якому він висловлює тривогу, що відбудований Свято-Успенський собор може опинитися в руках Української Православної Церкви Московського Патріархату. Він просить писати листи до владних структур у Києві, щоб до цього не допустити. Зокрема він пише:

"В Україні розпочалася підготовка до святкування дев'ятої річниці Незалежності України. Розпорядженням Київської міськдержадміністрації затверджено програму святкувань у місті Києві. Серед ін-

ших заходів, 28 серпня, о 10:00, розпочнеться урочисте освячення Успенського собору Києво-Печерської Лаври. У нас є всі підстави остерігатися помилкового рішення влади про освячення Успенського собору Московським Патріархатом, чого останній і домагається, мотивуючи це, начебто, необхідністю міжконфесійної рівноваги: Михайлівський собор – Київському Патріархатові; Успенський собор – Московському.

На нашу думку, серед численних звернень національно-демократичних сил до владних чинників України дуже вагомо прозвучало б слово Українського Православного Товариства св. Андрія Первозваного у США з цього приводу. Тим часом, щонеділі, о 15:00, Свято-Успенська громада Київського Патріархату і вся патріо-

тична громадськість відправляють Молебень на вулиці біля замкнutoї перед ними брами Києво-Печерської Лаври.

**Олесь Шевченко,
представник Дослідної
Фундації О.Ольжича в Україні,
керівник Ідеологічного
управління УНР(Пуху)"**

Пересилаючи цього листа до "Свободи", Голова Українського Православного Товариства в США Михайло Герць сподівається звернути увагу української громади Америки на реальну можливість захоплення Московською Церквою Успенського собору.

Листи-протести можна висилати факсом в США на таке число: (201) 460-7327; тел.: (201)460-0190. Або в Україні: факс 38-044-224-2577; тел.: 38-044-224-1030.

Автокефалія Українського православ'я має вирішуватись у Києві

На першій сторінці "Свободи" від 21 липня ц. р. було надруковане коротке повідомлення УНІАН з Івано-Франківського. „Передбачається скликання Всеукраїнського собору Православних Церков”. В ньому говориться, що Патріарх Філарет в розмові з керівниками цієї області повідомив їх, що нині тривають переговори між трьома Православними Церквами про скликання собору Православних Церков в кінці серпня з метою об'єднання їх в єдину помісну Православну Церкву та обрання її Патріярха. А далі додано: „Після чого (тобто після об'єднання Церков та обрання Патріярха – примітка автора) має відбутися Архиєрейський собор у Москві, який вирішуватиме долю автокефалії Української Православної Церкви”.

Коли перша частина повідомлення відповідає правді, то твердження, що „Архиєрейський собор у Москві вирішуватиме долю автокефалії Української Православної Церкви” не має нічого спільного з правдою. Припускаю, що звітодавці з Івано-Франківського подали їхнє розуміння процесу утвердження автокефалії, а не те, що говорив Патріярх Філарет.

Якщо помісна Українська Православна Церква на своєму соборі вибере свого Патріярха, що є рівнозначне з проголошенням автокефалії, то ніякий „Архиєрейський собор” інших церков не може вирішувати долю автокефалії цієї Церкви. Інші церкви можуть цю автокефалію визнавати чи не визнавати, але не вирішувати її долю. Коли в 1448 році Московська митрополія проголосила себе Автокефальною Церквою і обрала свого Патріярха, то автокефалія цієї церкви не була визнана Вселенським патріярхом впродовж 141 року. Проте це не мало впливу на проголошення автокефалії Московської Церкви. Можна припускати, що Московський Патріярх, який вважає Україну „своєю канонічною територією” довгий час не визнаватиме автокефалії Української Церкви, але ані він, ані „Архиєрейський собор у Москві” її скасувати не зможе.

Віце-прем'єр-міністер України Микола Жулинський, який бере активну участь у переговорах між трьома Православними Церквами про їх об'єднання та на початку червня ц. р. відвідав Вселенського Патріярха Варфоломея I, в інтерв'ю з журналістом газети „День” (5 липня 2000 р.) сказав: „Патріярх Варфоломей I висловився за переговори між Православними Церквами України з метою їх об'єднання... Він також дав однозначно зрозуміти, що після об'єднання Собору Української Церкви буде надано канонічну автокефалію”. Тобто, що він готовий визнати автокефалію Православної Церкви в Україні.

„На думку Патріярха Варфоломея I, – продовжує М. Жулинський, – слід довести до відома всіх єпископів трьох гілок Православ'я, учасників Собору, що їхні священства і посади будуть визнані канонічними. На Соборі має бути обраний Патріярх Помісної Православної Церкви”.

І на кінці віце-прем'єр-міністер додає: „Патріярх Варфоломей переконаний у тому, що українське православ'я має бути тільки єдиним, тільки канонічним і повністю незалежним, автокефальним, а не бути під омофором Константинопольського чи іншого Патріярха”.

Повищі думки Вселенського Патріярха були відомі Патріярху Філарету ще перед поїздкою віце-прем'єр-міністра М. Жулинського до Константинополя і Патріярх Філарет напевно не сказав, що „Архиєрейський собор у Москві вирішуватиме долю автокефалії Української Православної Церкви”. Таке сказати міг лише той, хто далі вірить, що доля України має вирішуватись не в Києві, а у Москві.

Михайло Герць,
голова Українського Православного Товариства
св. Андрія Первозваного

Зустріч Представників Православних Церков у Швейцарії відкладено

КИЇВ, УНІАН. – Зустріч представників Константинопольського, Київського, Московського патріархатів, Української Православної Церкви Московського патріярхату, Української автокефальної Православної Церкви та уряду України, яка була запланована на 15 липня цього року у Шамбезі (Швейцарія) за участю Вселенського патріярха Варфоломея, перенесена Російською Церквою на 20 серпня. Про це повідомив Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет.

Метою зустрічі було ухвалення остаточного рішення про незалежність УПЦ та об'єднання українського православ'я. За словами Патріярха Філарета, РПЦ вирішила зірвати процес

об'єднання шляхом проведення архиєрейських соборів УПЦ МП (митрополії РПЦ в Україні) 27-28 липня в Києві та РПЦ 18-20 серпня 2000 року в Москві. Метою зборів є надання Російською Православною Церквою своїй українській митрополії так званої „автономії”, що остаточно припинить процес об'єднання та прагнення до незалежності УЦ, стверджує Філарет. Водночас він висловив намір „попри всі перепони і надалі домагатися того, щоб в Україні була єдина Православна Церква”. Тому, зазначив він, незабаром має бути скликаний Всеукраїнський помісний собор, на якому буде обрано Патріярха. Патріярх Філарет вбачає себе в числі реальних кандидатів на цю посаду.

Дітройт відсвяткував 2000-ліття від народження Христа

У Воррені, Мишиген, за ініціативою отців Дітройського деканату 18 червня відбулась частина святкувань 2000-ліття від народження Христа.

*Розповідь про це нашого кореспондента
Володимира Левенця читайте в
наступному числі "Свободи".*

НА СВЯТІЙ ЗЕМЛІ

Марія Магдалина - перший свідок Воскресіння

4 серпня - день рівноапостольної святої Марії Магдалини

Церква св. Марії Магдалини в Єрусалимі.

Тисячі прочан прийдуть 4 серпня до церкви Марії Магдалини в Єрусалимі, щоб вшанувати пам'ять рівноапостольної святої і принести молитву Господеві на її честь.

Ім'я Марія походить від юдейського Маріям і означає „висока, стійка, піднесена, неперевершена”. Так називає християнська церква велику рівноапостольну святу мироносицю Марію Магдалину за звістку про Воскресіння Христа Його апостолам. Отці церкви вбачають особливу таємницю і мудрість Господа, в тому, що саме Марія Магдалина першою побачила воскреслого Сина Божого, почула з уст самого Ісуса про воскресіння і повідала про це апостолам.

Григорій Богослов писав, що жона з уст змія прийняла першу неправду і вона з уст самого Воскреслого Господа перша почула радісну звістку, бо чия рука розчинила смертоносне зілля, та ж рука подала і чашу життя. Марія Магдалина з радістю і захопленням сповістила апостолів Христових дивними словами „Христос воскрес!” За це вона визнана рівноапостольною. Їй були притаманні мужність і стійкість.

Коли апостоли, переможені страхом смерті, відвернулися від Ісуса, Марія Магдалина „любов'ю перемогла страх” і, як могла, підтримувала Його на шляху до Голготи в останні хвилини земного життя.

Хто ж вона - Марія Магдалина? Чи та грішниця, що покалася в домі Симона-фарисея, обмила ноги Христа своїми сльозами, витерла своїм волоссям і намастила

дорогоцінним миром? Чи це Марія з Вифанії, сестра Лазара? Чи Марія, яка була зцілена Ісусом від „семи бісів”? На користь останньої версії говорить не лише її походження з Магдали, а й те, що рівноапостольна свята після вознесіння Христа була разом з Пресвятою Богородицею і апостолами, брала активну участь у ширенні християнства. Різні церкви на Святій Землі дотримуються власних версій в залежності від того місця, до якого була ближче та чи інша Марія. Але більшість схиляється до тієї, яка походить з міста Магдали, що колись лежало на березі Генісаретського або Галилейського озера (тепер - Кинерет) поблизу міст Капернауму і Тиверіади. У місті жили ткачі, продавці голубів та горлиць. Галилея була найбагатшою областю Палестини - з м'яким кліматом, багатою рослинністю, родючими землями. Десять місяців на рік рили дерева і городи. В озері водилося понад 300 видів риби. Торгівельні шляхи в Дамаск, Єгипет, Ассирію, до берегів Середземного моря давали змогу жителям Галилеї на промисел і торгівлю. За назвою цього міста і називають Марію - Магдалиною. Вона була справжньою галилеянкою. Галилеянином називали і Христа, адже дитинство і роки становлення Його минали в Назареті, головному місті Галилеї. Галилеянами були, крім Юди, усі апостоли. Вихідці з Галилеї краще за інших жителів тодішньої Палестини сприймали вчення Ісуса Христа, охоче відгукувалися на допомогу, були чесні, хоробрі і релігійні. Галилея стала центром християнства.

З раннього дитинства Марія Магдалина страждала невиліковною хворобою, причини якої невідомі, але отці церкви припускають, що тяжкі страждання Провидіння Боже посилає для того, щоб „з'явилися діла Божі” через Марію Магдалину і що хвороба була ознакою гріхів її молодості чи її батьків. Причина тяжкої недуги Марії належить до таємниць Божих. Марія, почувши про зцілення Ісусом немічних, поспішила до Нього і попросила позбавити її цього лиха. Коли це сталося, вона стала однією з перших учениць і помічниць Христа, залишила домівку, рідну Галилею і пішла за Ісусом до Єрусалиму. В Євангелії від Луки говориться, що за такі дії Марію Магдалину названо першою, бо вона подала приклад вірного служіння Господеві. І після

смерти Господа Марія Магдалина не залишає Його, за власні кошти купує миро і пахощі, щоб змастити тіло Ісуса, всупереч забороні фарисеїв. За це її називають мироносицею. Разом з іншими мироносцями вона переходить з одного місця на інше і захоплено вигукує: „Христос воскрес! Воістину воскрес!”. Всі 40 днів перебування Ісуса на землі після воскресіння Марія Магдалина не переставала виходити вчення Ісуса. Марія Магдалина виконала основну першу заповідь: „Люби Господа, Бога свого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім своїм розумом, і з цілої сили своєї!” Вона стала прикладом служіння Господові для кожного християнина.

Марія Магдалина відвідала Рим, де зустрілася з імператором Тиверієм і, за східним звичаєм, піднесла йому червоне яйце зі словами „Христос воскрес!”. Здивованому цим вітанням імператорові вона розповіла про дії, вчення і воскресіння Ісуса Христа. Тиверій, прочитавши донесення Понтія Пилата, яке той терміново надіслав імператору, не знайшов у діях Ісуса злочину проти фарисеїв і запропонував римському Сенату причислити Ісуса до почту богів римських. Цього не сталося. Розповідь Марії Магдалини примусила Пилата засвідчити Воскресіння Христове перед імператором Риму і цим полегшила поширення християнства у світі. Марія Магдалина мала особливий вплив і на простих християн: саме їй ми зобов'язані тим, що на Великдень зі словами „Христос воскрес!” даруємо червоні яйця, як символ воскресіння з мертвих,

перехід до вічного життя.

Марія Магдалина переходила з країни в країну, проповідуючи слово Христове, навертаючи людей до віри Ісуса. Так було в Італії, Малій Азії, Туреччині. У місті Ефесі вона допомагала Іванові Богослову у написанні його праць. Там Марія Магдалина померла і похована. Лише в IX столітті останки святої перенесені до храму монастиря святого Лазара в Константинополі. Так стверджує східна християнська церква. Римо-католицька вважає, що мощі Марії Магдалини знайшли свій спокій в Римі, поблизу Латеранського палацу римських пап, у головному храмі святого Юанна Латеранського, під вівтарем.

Життя Марії Магдалини стало прикладом відданого служіння християнству, яке „благодатно стало рости з насіння, з найменшого з усіх зернових, у величезне дерево Церкви Христової”. Тут йдеться про зерно гірничного дерева, яке відоме ботанікам під назвою фіталакта додекандра.

Вже давно немає в Галилеї міста Магдали, що означає „вежа”, тепер на її місці - малесеньке жебрацьке поселення Медждель. Немає Капернауму і Тиверіади. Через відсутність дощів висихає Галилейське озеро - головна водна артерія Ізраїлю. Незмінною залишається тільки природа - велична і прекрасна лісами, травами, квітами. Це єдине місце в країні, де ростуть дуби. Можливо, природа тут спочиває для дій завтрашніх, не менш вагомих і історичних?

С. Глаз,
Єрусалим

Кореспондент „Свободи” Світлана Глаз (зліва) з подругою Нілою на місці колишньої Магдали.

Маємо Свято-Михайлівську святиню

За останні 10 років я 28 разів відвідав Україну, і ні разу, буваючи в Києві, не залишив без уваги руїни Свято-Михайлівського золотоговерхого собору, що колись називався і Михайлівським монастирем.

Нарешті Михайлівський Золотоверхий, відбудований і освячений, відчинив свої двері, у ньому вранці і вечором відправляються Служби Божі. Тут вас охоплює духовне піднесення, відчуваєте очищення від усього суєтного - стоїте у відновленій святині перед самим Богом! Неможливо описати велич цієї святині. Український народ до-

клав величезних зусиль, щоб відновити красу собору для сучасного і наступних поколінь. Під урочистий дзвін Михайлівської дзвіниці почалося освячення Собору. Святішому Філарету, Патріархові Київському і всієї Руси - України, співслужили єпископат та духовенство Української Православної Церкви. На урочистіть прибули Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр Віктор Ющенко, міський голова Олександр Омельченко та інші урядові особи.

Святий апостол Андрій Первозваний, надхнений Духом Святим дійшов до України і, ставлячи

Хрест на горах Київських, виголосив пророчі слова: „Ось на цих горах засяє благодать Божа!”. І тепер, коли ми святкуємо 2000-ліття християнства, ми бачимо, що благодать Божа сяє над Києвом золотими банями наших святинь.

Я був безмежно радий з того, що дочекався освячення святині, у відбудову якої вніс свій посильний внесок, став учасником цієї хвилюючої події та ще й удостоївся чести у першу неділю після освячення відслужити Службу Божу у відбудованій святині. Мені асистували чотири священники і три диякони. Я майже не читав молитов, які читаються під час Служби Божої - їх читали

священники, які співслужили зі мною, а мої молитви були за людей, які дев'ять століть тому збудували Свято-Михайлівський собор, до 1936 року молилися в ньому, а потім оплакували його руїну. Я радів, що моя десятирічна праця для України закінчилась великою радістю. Архистратиг Михаїл берегтиме Київ з його святинями, щоб ніколи більше ворог Бога не вчинив наруги над ними.

Протопресвітер
Стефан Посаківський,
адміністратор українських православних парафій Київського Патріархату в США.

ЗВІДУСІЛЬ

ООН занепокоєна недостатніми знаннями молоді про СНІД (AIDS)

У звіті Дитячого Фонду ООН стверджується просто вражаюча кількість молоді у країнах світу, котрі розвиваються, не знаючи, як охороняти себе від вірусу, що спричинює СНІД. Зокрема, дуже наївні щодо СНІД дівчата. Опитування у 34 країнах свідчить, що половина дівчат у віці від 15 до 19 років не знали про те, що людина, хвора на СНІД, може виглядати зовсім здоровою. У Республіці Чад 83 відсотки, в Нігерії – 81 відсоток, а в Непалі – 80 відсотків згаданої групи дівчат відповіли у подібний спосіб.

Вбили за критику

Минулого тижня в російському місті Смоленську застрелили на сходах будинку редактора незалежної радіостудії Сергія Новикова, який насмілювався напередодні критикувати скорумпованого віце-губернатора області. Журналісти мають намір передати заяву про переслідування незалежної преси в Росії закордонним гостям, які братимуть участь у відкритті військового меморіалу в Катині, де були розстріляні полонені польські офіцери.

Вивозять ікони з України

Дві ікони вилучили співробітники Мостиської митниці у колишнього громадянина України, жителя Харкова, який виїжджав на постійне місце проживання до Німеччини. Перша ікона – зі зображенням святих на дерев'яній основі. Друга ікона – „Святий Микола Чудотворець“ у металевому окладі жовтого кольору. Ікони направлено на експертизу.

„Росіяни” в Нью-Йорку

Число імігрантів з Росії зросло в Нью-Йорку з 81 тисячі в 1990 році до 229 тисяч в 1999-му. Наступні місяці за чисельністю новоприбулих посідають Мексика, Індія, Пакистан, Бангладеш. У 1643 році, коли Нью-Йорк був Новим Амстердамом, 500 його мешканців говорили 18-ма мовами, а тепер лише на Квінсі чуто 116 мов, якими користуються люди 167 національностей.

Написав книжку проти своїх

Єврейська спільнота США обурена появою книжки Нормана Фінкельштайна „Голокост як промисел: використання єврейських жертв”, у якій в автор доводить, що єврейські організації завищують число жертв Голокосту, щоб дістати якомога вищу компенсацію, але жертви та їхні родини з отриманого дістають найменше. Директор Комітету американських євреїв Давид Гарріс сказав, що автор прикривається своїм єврейським походженням для нападок на єврейську спільноту світу і своєю книжкою зробив подарунок антисемітам.

Зображення „червоного” генерала на банкноті ПНР

Наші постійні читачі, які знайомі зі змістом Альманаху УНСоюзу за 2000 рік, звернули, сподіваємося, увагу, на спогад колишнього бійця УПА Федора Гливи – „Моє життя не було даремним”. Один з фрагментів його розповіді, від якої просто віє правдивістю, щирістю і скромністю, стосується знищення польським військом українського польового шпиталю на горі Хрещатій 19 січня 1947 року, якраз на Йордан. На той час у шпиталі лікувалися 19 поранених упівців, а ними заопікувалися чотири медичні сестри, двоє їхніх помічників і „доктор Радек” – лікар-волинняк німецького чи чеського походження. Усі вони загинули.

Ф. Глива називав ім'я винного у цій трагедії. Ним був „стрілець Вуйко”, який ходив по селу Маньова і збирав для поранених подарунки на Щедрий Вечір. Польська погранзастава із Тісної піймала його і жорстоким катуванням витягнула з нього відомості про шпиталь на Хрещатій.

Далі зі спогаду довідуємося про відповідь УПА, зосібна сотень „Хріна”, „Стаха” і „Біра”, на цей польський вандалізм супроти беззбройних поранених: „Від дівчат з того ж села Маньова, які кокетували з польськими жовнірами і дещо розвідували про рух і сили польського війська, ми дізналися про те, що генерал Свєрчевський приїде в наш терен, щоб інспектувати армійські частини і вручити нагороди за заслуги. Очевидно, і за те, що шпиталь УПА на Хрещатій було знищено. Ми вважали, що наступив час відплати”.

Автор спогадів Ф. Глива був безпосереднім учасником тієї відплатної акції, перебуваючи на лівому крилі сотні „Стаха”. Генерал Свєрчевський з охороною потрапив під цілеспрямований вогонь 18 кулеметів, так що не мав жодних шансів на порятунок. Цитуємо останні речення щодо цього епізоду:

„Коли поляки в Тісній почули стрілянину, посідали на авто й кинулися на поміч. То були саме ті, які знищили шпиталь УПА. Господь їм відплатив. Вони потрапили на засідку сотні „Біра” і ніхто з них не вийшов живим. Отже, Вальтер (так звали Свєрчевського) дістав від лемків заслужену медалю. Ми мстилися за наших поранених, вбитих у „Санітарці”, за наші спалені села й церкви”.

Хто ж був цей Свєрчевський? Що ще можна сказати про цю особистість, яку у підкомуністичній Польщі увічнили пам'ятником? Тодішня польська література, змушена заглядати в рот Москві, оповила генерала ореолом героя трьох країн – Польщі, Іспанії і СРСР. Справжнє його ім'я – Кароль. „Вальтер” – псевдо-замазаний собі фігурою великого формату. У 30-ті роки він був активним діячем Комінтерну, очолював у Москві вищу школу, в

РЯДОК ДО ІСТОРІЇ УПА

Як загинув генерал К. Свєрчевський?

Цей матеріал написано з таким розрахунком, щоб на нього відгукнувся хтось з українців, які спеціальним чином досліджували українсько-польські взаємини часів Другої світової війни або з власного життєвого досвіду знають про ці взаємини, зокрема про Акцію „Вісла” і протистояння Української Повстанської Армії та польської Армії Крайової.

якій навчалася ліво орієнтована молодь з різних країн світу. В душі – авантюрист і шукач пригод, учасник громадянської війни в Іспанії, командир інтернаціональної бригади, за переконаннями – космополіт, а за вродженими схильностями – алкоголік, двоєженець, хоробрий вояк, один з героїв роману Гемінґвея „По кому подзвін”, зображений там під прізвиськом Гольца. Перед самою війною Сталін призначив його командиром 248-ої совєтської стрілецької дивізії. На бенкеті з приводу московської Паради Перемоги Сталін підняв чарку в честь Свєрчевського зі словами: „За кращого російського генерала у польській армії!”. З лютого 1946 він – заступник міністра оборони Польської Народної Республіки. Певна річ, також з відома і за схваленням Сталіна.

І тут доходимо до сучасної російської інтерпретації діяльності „генерала Вальтера” у часи, які для нас, українців, навечно пов'язані з УПА – зі золотою сторінкою в історії національно-визвольної боротьби нашого народу.

Нещодавно в дуже популярному московському місячнику „Совершенно секретно” (тобто „Цілком таємно”) колишній учасник війни, а тепер воєнний історик В. Кардін вмістив надзвичайно цікавий біографічно-психологічний есей під заголовком „Пан Вальтер”. Власне, нас тут найбільше цікавить, що пише цей автор про смерть генерала Свєрчевського.

Отож в останні дні грудня 1946 року Сталін викликав його з Варшави до Москви. Цитуємо уривок з есею В. Кардіна:

„Нічна розмова у Кремлі не в чотири ока, як кажуть поляки, а в шість. В обтягнутому шкірою кріслі тонув Берія, який ні разу ані не відкрив рота.

Сталін зустрів благодушно: „Здрастуйте, пане Свєрчевський. Пан, бач, а не пропав! Ясновельможний пан...”. Він неквапно ходив по кімнаті. Сварив польське керівництво – не розуміє геополітичного становища своєї країни; сварив польське селянство – не розуміє переваг колгоспного ладу; сварив польську службу безпеки – не може покласти край АК-івському підпіллю і прозахіднім настроям, не може знищити бандерівців, бо не використовує досвід Свєрчевського, який успішно боровся в Іспанії з „п'ятою колоною”.

Свєрчевський пробував докунти слово: мовляв, на ньому лежать інші обов'язки, чисто армійські. Пропустивши це зауваження мимо вух, Сталін зупинився перед гостем: є думка призначити вас міністром національної безпеки Польщі.

Ошелешений Свєрчевський витягнувся „на струнко”: „Я завжди був вояком і ніколи не був жандармом”. Сталін похвалив: добре сформульовано. І продовжував лекцію про внутрішнє становище Польщі. Закінчуючи, повторив пропозицію щодо мініс-

терського посту. Свєрчевський повторив відмову. Помовчавши, Сталін холодно порадив подумати і, кивнувши на Берію, нагадав: наша бесіда суворо конфіденційна. Дуже суворо...

У Варшаві, посміявшись над страхами Влади, Свєрчевський розповів їй усе. Й нікому більше. Він загинув 28 березня 1947 року, в ущелині, самим Богом приготіваною для засідки. Його звалили друга куля, добила третя. Вогонь вела бандерівська сотня „Гриня”. Відомству Берії не бракувало своїх людей в Українській Повстанській Армії...“.

Ось така версія. Проминемо тенденційну необізнаність московського автора щодо УПА, яка не мала „бандерівських сотень”, була напартійно-загальнонародною. Також те, що ту сотню очолював не „Гриня”, а „Хрін”. Цілком імовірним виглядає припущення, що двох катів, Сталіна і Берію, які на той час вже по горла стояли в невинній людській крові, ніщо не могло спинити від ще одного вбивства. Ще раз вертаючись до сталінського тосту на переможному бенкеті у Москві, В. Кардін пише, що Свєрчевський не зрозумів двозначності у тих словах Сталіна, а розуміти, як можемо здогадуватися, мабуть, слід було в такому сенсі: за кращого російського генерала в польській армії, ніж ним є Свєрчевський. Причиною наміру Сталіна могла бути та обставина, що „генерал Вальтер” забагато знав – і про Комінтерн, і про вплив Москви на громадянську війну в Іспанії, і про те, хто насправді керував „Польською Народною Республікою”.

І все ж В. Кардін не розуміє, що на тлі боротьби УПА і Свєрчевський, і навіть Сталін з Берією становили собою чисте зеро – в тому сенсі, що від їхньої особистої волі не залежала ця свята боротьба за волю рідного народу. Якби було так, як пише московський дослідник, якби справді „відомству Берії не бракувало своїх людей в Українській Повстанській Армії”, то вплив тих „людей” мав би, очевидно, бодай якоюсь мірою уповільнити бойову динаміку УПА, якимось гальмувати і відволікати її від війни на два боки, яка, знаємо, була рішучою і безкомпромісною. Якби тих „людей” справді не бракувало в УПА, то на її рахунок не було б стільки славних битв, які вже увійшли в історію світових воєн. Знаємо про інше: не маючи ніякого впливу на події і на сувору логіку українського збройного опору, енкаведисти багато разів діяли, перевдягнувшись в однострої УПА – це був єдиний спосіб виявляти серед місцевого населення українських патріотів і компрометувати популярну в народі визвольну українську армію.

Просимо відгукнутися усіх, хто знає якісь додаткові відомості з приводу загибелі генерала Свєрчевського.

Петро Часто

Герої мого села

Після 58 літ перебування на чужині разом з сином о. Степаном Репом ми в травні відвідали моє рідне село Слободу-Болеховську. Мені було 14 років, коли в 1942 році я лишила рідні місця. Війна у нашій місцевості затихла лише в 1952-53 роках. Опір загарбникам чинили місцеві герої. Тато загинув на полі, маму вивезли на каторгу до Сибіру. Чоловік моєї сестри, надрайонний провідник УПА Дмитро Бучко („Барвінок”) потрапив у засідку НКВД і застрелився, а сестру засудили на 10 років ув'язнення в Казахстані. Мама повернулася з Тюмені сліпою і невдовзі померла. Сестра тривалий час після повернення жила у землянці, хворіла. Я мала щастя побачити її, але після нашої зустрічі вона померла. Низько схиляю голову в молитві до Господа, щоб прийняв їх у Своє Царство.

Євдокія Рєпа,
Карнегі, Па

Українське свято... англійською мовою

З приємністю прочитала в „Свободі” від 30 червня ц. р. розповідь Зореслава Байдюка про фестиваль „Українська спадщина” у Йонкерсі. Фестиваль дійсно було організовано на високому рівні. Особливо відзначився танцювальний колектив „Волошки” з Філядельфії. Його без вагань можна порівнювати з професіоналами. Але, на жаль, ведучий Роман Василик забув про нас, українців, і про те, що фестиваль цей був все ж таки український. На мою думку, з поваги до присутніх українців, не треба було йому ігнорувати рідну мову. Минулого року всі оголошення ведучого були англійською і українською мовами. Цього року виключно англійською. Чому? Вважаю, що замало вбратися у вишивану сорочку для такого важливого заходу як фестиваль „Українська Спадщина”, бо без нашої співучої мови ми не маємо морального права представлятися українцями.

Олена Вонс,
Бостон

Автор не сказав важливого

Прочитавши у „Свободі” з 16 червня ц.р. репортаж А. Гороховського „Амбасадор української пісні”, я прийшов до гіркої висновку, що автор пропустив мимо уваги багато важливих речей.

Не будучи мешканцем метрополітального Чикаго, я не мав нагоди бути присутнім на згаданому концерті, присвяченому 50-річчю хору „Сурма”. Зате з платівок, компакт-дисків, тасм та, головне, з рецензій добре знаю про цей колектив.

Як шанувальник хорового мистецтва, мушу запитати: чому не було згадане в рецензії про проф. Івана Трухлого, диригента хору „Сурма”? Цей колектив випустив платівку „Шевченко в пісні” і успішно брав участь у відкритті пам'ятника Тараса Шевченка у Ва-

Ми стали більше, ніж ріднею!

Я прочитала у „Свободі” розповіді Світлани Глаз про людей, які переховували і допомагали євреям під час окупації німцями України, і вирішила написати про двійку єврейських дітей, яким ми допомогли вижити в той страшний час.

Моє ім'я – Ганна Табачук. Мій чоловік Василь Табачук помер у 1972 році. Я – мати трьох дітей: старша дочка Марія померла в дитинстві, син Степан одружений, має свою сім'ю, дочка Галя також має свою сім'ю. Недавно я разом з сім'єю мого сина Степана виїхала до США. Живемо в Рочестері. А в роки війни ми жили в Рівненській області, на хуторі Тереміж, в хаті Максима Динишука, який усиновив мого чоловіка Василя Табачука ще в дитинстві.

В Радивиліві жило багато євреїв. Одну сім'ю ми добре знали. Батько мав ім'я Берко, імені матері не пам'ятаю. Вони мали шестеро дітей. Імен старших я не пам'ятаю. Наймолодші – дочка Белла, 12 років, і син – Ривин, 10 років. Берко був кравцем і наша сім'я часто користувалась його послугами. Белла і Ривин разом зі своїм батьком часто були в нашій хаті на хуторі.

Німці зігнали всіх євреїв з Радивилова (це наше районне містечко) в ліс біля села Баранне і зробили їм табір. Люди з села носили їм їсти. На цей час там знаходилося 1,500 євреїв. Коли їх вели на розстріл, Белла і Ривин втекли, а батьків разом з іншими євреями розстріляли.

Белла і Ривин через ліс прийшли до нас на хутір, бо добре знали нас. Ми переховували їх два роки. Німці шукали втікачів, але Бог зберіг через нас їхнє життя, а також і життя нашої сім'ї. Коли прийшли „совєти”, нам не стало легше. „Совєтам” скрізь ввижались бандерівці, і вони також шукали і розстрілювали всіх підозрілих. Ми змушені були ховати цих дітей і від „совєтів”.

Один раз совєтський офіцер захотів помитися і я нагріла йому води. Але він не захотів митися в хаті, а тільки в коморі, де переховувались єврейські діти Белла і Ривин. Становище було дуже скрутне. Не було де заховати цих дітей і не було як вивести їх з хати до стайні. Я посадила їх близько одне

до одного і накрила великою діжкою з-під капусти. Але офіцер мився довго. Бідним дітям забракло повітря і вони трохи піднесли діжку. Офіцер почув шум і вибіг з комори майже голий з пістолетом в руці. Він кричав, що я переховую в коморі бандерівців. Я змушена була показати йому цих дітей і розказати про все. Офіцер вчинив допит і переконався, що то єврейські діти.

Коли фронт відступав, „совєти” забрали Беллу і Ривина з собою до Львова. Там Белла вийшла заміж за росіянина на ім'я Жора, мала трьох дітей. Старша донька – Алла, середня – Лєна, а найменший син, здається, Андрій. Чоловік Белли був художником, малював картини і продавав. Ривин теж одружився з українкою чи росіяною, я точно не знаю, і жив в Здолбунові. З Ривиною ми зв'язку не мали.

Белла зі своїми дітьми часто приїжджала до нас влітку на відпочинок, поки жив дід Максим і мій чоловік Василь. Ми також часто їздили до них, до Львова, бо ми були більше, ніж ріднею.

Коли дід Максим помер, ми переїхали жити в село Гоноратку, хутір наш знесли „совєти”. Потім мій чоловік помер і контакти втрапились, бо я не знала, де вони у Львові жили, а Белла з сім'єю не приїжджали в наше село Гоноратку.

У Белли був дядько, який на той час уже жив в Ізраїлі. Белла писала до нього листи з проханням дізнатися, чи може вона виїхати до Ізраїлю, якщо її чоловік не єврей. Я думаю, що їхня сім'я все таки виїхала до Ізраїлю. Мені дуже хотілося б відновити зв'язки з ними, бо вони, – це частина мого життя, моя радість і біль. Це частина мого серця.

На жаль, я не пам'ятаю їхнього прізвища. Знаю тільки імена, і пам'ятаю, що вони жили у Львові близько церкви св. Петра і Павла. Якщо можливо, допоможіть мені знайти цю сім'ю. Я буду дуже вдячна.

Наша адреса: **Anna Tabachuk, 60 Creekside Dr., Rochester, N. Y. 14622.** Тел. (716)266-0732.

Ганна Табачук,
м. Рочестер

диригентурою Василя Трухлого під цією ж назвою – „Сурма”. Виступ був успішним і хор далі існував під мистецьким керівництвом Василя Трухлого. Він цим хором диригував понад 5 років. Цим разом хор нараховує понад 60 хористів – чоловіків. І як довідемося з рецензій, компакт-дисків та свідків виступів (я мав нагоду слухати кілька цих концертів) в Милвокі, Клівленді, Дітроїті, Нью-Джерзі, Міннеаполісі, цей хор стояв як на найвищому рівні мистецького виконання.

Замовчуючи видатних діячів української культури, автор репортажу нагадає совєтських цензорів, які вживали подвійну тактику для приниження української інтелектуальної діяльності та культури.

Григорій Здорик,
Грінвіч, Коннектикат

ЗВІДУСІЛЬ

Жінкам Афганістану заборонено працювати в ООН

Новий декрет, виданий у Кабулі, столиці Афганістану, забороняє афганським жінкам співпрацювати з ООН чи приватними допомогими організаціями, хоч до тепер це була єдина можливість для багатьох жінок дістати працю, щоб утримувати свої родини в країні, зруйнованій тривалою громадянською війною. Декрет видало Міністерство планування, котре після його розповсюдження вислало в цій справі листи до всіх допомогівих агенцій в країні.

Відкрив шпигунські таємниці

Архітектор Джон Янг з Нью-Йорку розмістив в Інтернеті цілком таємний документ ЦРУ, підготовлений два роки тому для японської розвідки, в якому наведено число працюючих агентів, бюджет цивільної і військової розвідки, телефон високого функціонера. Є тут список японських шпигунів з посадами і датами народження.

Прочани не повертаються

Священик Цезар Лоренцо, який відповідає за перебування прочан в місцевості Сан Фока на півдні Італії, стурбований тим, що гості з України, Молдови, Румунії та деяких інших країн Східної Європи, які приїждять на святкування 2000-ліття Різдва Христового, не повертаються додому, а залишаються в Римі, шукаючи заробітку.

Українця позбавлено громадянства США

Федеральний суд у Філядельфії позбавив американського громадянина народженого в Польщі 76-річного українця Теодора Шехинського, який 42 роки тому приїздив до США затаїв свою службу в підрозділі СС „Мертва голова”. Шехинський подав, що в роки війни був примусовим робітником на австрійській фермі, тоді як з відкритих 9 років тому архівів колишнього СРСР виходить, що він служив охоронцем у таборах Грос Розен, Саксенгаузен і ще в одному таборі біля Варшави. Адвокат Шехинського Андрій Михняк має намір подати апеляцію на рішення суду.

Церкви теж мали примусових робітників

Католицька церква Німеччини визнала, що у роки Другої світової війни теж мала примусових робітників у монастирі бенедиктинів у Баварії. Там працювали 39 поляків, росіян і французів, які замінили робітників, мобілізованих до війська. Керівники церкви пообіцяли провести пошук інших таких об'єктів, але покищо не внесли коштів до компенсаційного фонду. Такі кошти – 10 млн. марок – пообіцяла внести євангельська церква Німеччини, де теж були примусові робітники.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Хор „Думка” в Нью-Йорку

12 серпня – концерт хору на Союзівці

Велично пролунали звуки святкового концерту на вшанування 50-річчя хору „Думка” в Нью-Йорку. У вщерт виповненій залі Купер Юнійон була виконана поширена програма – малий альманах з нагоди 50-ліття. Після концерту відбулася зустріч з громадою та колишніми членами хору в Українському Народному Домі. Багато людей прибули з віддалених місцевостей, щоб послухати концерт і оглянути виставки – фотографічну та давніх костюмів хору. Вже 9 років мистецьким керівником хору „Думка” є молодий, талановитий диригент з музичною освітою, здобутою в Україні і Америці, Василь Гречинський.

В червні відбулися загальні збори хору

„Думка”. Останніх сім років управу очолювала Маруся Решітник, яка попри свою професійну та громадську працю виконувала адміністративні та організаційні обов'язки голови хору. Новим головою вибрано Михайла Мочулу, довголітнього члена хору „Думка” та активного члена громадських організацій в Пассейку, Нью-Джерсі і Нью-Йорку. Заступниками голови стали Галина Невмержицька і Юрій Штогрин.

12 серпня відбудеться концерт хору на Союзівці, а 24 серпня „Думка” виступить з концертом у Філядельфії на вшануванні 9-ої річниці незалежності України. Збирання фондів на покриття видатків хору, пов'язаних з його

50-літтям, займалися Галя Невмержицька, Мар'яна Марш і Наталка Гончаренко. З огляду на додаткові пожертви, які надійшли пізніше, управа хору висилася подяки жертводавцям.

Хор „Думка” звертається з проханням до молодших і старших віком членів нашої громади, давніх хористів, особливо представників т. зв. „четвертої хвилі”, всіх, які мають добрі голоси, поповнити ряди хору. Підтримаймо українське хорове мистецтво, бо ворожі чинники ще й сьогодні нищать наших талановитих композиторів, добре розуміючи, яке колосальне значення має пісня у вихованні молоді.

Ольга Гасцька

Хор „Думка” у 1988 році (фото з архіву „Свободи”).

Готується видання малюнків Богдана Горбала

Богдан Горбаль прожив в українському селі 60 літ. Помер два роки тому. З дитинства він був розумово хворим, до школи не ходив, проводив дні у безперервному малюванні на папері дивовижних композицій з людських постатей, тварин, будівель і машинерій. Тисячі аркушів з його малюнками не збереглися, тому що ніхто не приглянувся до малюнків Богдана, вважаючи їх за хворе маячіння. Але коли люди приглянулися, то були вражені дивовижною логікою композицій, їх незбагненною вимовою. Микола Горбаль, брат Богдана, інші люди, які мали доступ до Богданових творів, заходилися їх збирати. Виставки малюнків Богдана відбулися у Києві і Нью-Йорку. Про його творчість розповіли численні автори у пресі. Серед них були професори Національної академії мистецтв Віра Баранович-Кулеба і Ганна Заварова, професор Тарас Кияк, Лесь Танюк і Євген Сверстюк, які високо оцінили незбагненний талант рисувальника. З нагоди першої персональної виставки малюнків Богдана Горбала, яка відбулася в травні цього року в Києві, Благодійний фонд «Галерея Богдана» видав книжечку, обкладинку якої вміщено у «Свободі».

Метою Благодійного фонду є сприяння нетрадиційному мистецтву.

В Україні готується видання альбому з малюнками Богдана Горбала і прізвиська добродіїв, які приєднують своїми жертвами до цієї справи, будуть вміщені в ньому. Адреса: Благодійний фонд «Галерея Богдана», код ЗКПО 25699923, рахунок 2600500-5146001 МФО 300142 в Укрінбанку Києва. Писати можна на адресу фонду: 03115 Київ, вул. Семашка, 15/146. В Америці можна переслати пожертву на видання альбому Богдана Горбала до організації «Людські права в ХХ столітті» на адресу: Надія Світлична, 29 Sandford Terrace, Irvington, NJ 07111.

Віконце лемка у широкий світ

Видавництво „Зерна” (Париж – Львів – Цвікау) випустило нинішнього року в світ у серії „Бібліотека альманаху українців Європи” збірку поезій Миколи Слабака „Малинове коло. Віконце світу широкого”. Автор поезій народився у 1922 році поблизу Перемишля, але у повоснні роки в числі інших жертв операції „Вісла” опинився на півночі Польщі, в Слупську. За фахом він – кравець, за покликанням – поет. Його творчості властива народна пісенність, просторове сприйняття світу, закоханість в природу. Свої твори він публікував в українській пресі Польщі під псевдонімом Микола Жебрак, а на книжці наважився подати справжнє ім'я. І добре, бо у

творі Миколи Слабака на радість читачеві розсіяні численні блискітки справжньої поезії. Провідні теми його віршів – доля українців на чужині, краса природи і кохання. Радують читача такі знахідки як „сонця привітні цілунки з води”, „промінь, кинутий в ріллю”, „через ліс і поле стежеч-

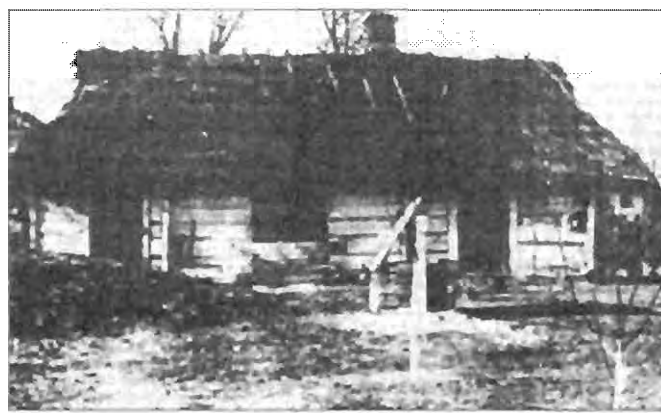
ка рум'яна”, „хвилі веслами гребу, під човником – глиба”...

Теплий образ створює в уяві і такий легенький еротик:

*Малинове море
В моєму саду,
Як губи дівчини,
З якою я йду.
Голубка воркоче,
Доріжка крута,
Щось шепчуть про щастя
Дівочі уста.*

Давно вийшов з рідного села Хотинця у світ широкий Микола Слабак, а тепер ще й запропонував людям віконце, яке насправді є віконцем у його внутрішній світ – теплий і чистий.

Л.Х.

Світлина з книжки: хата, в якій народився Микола Слабак.

ЮВІЛЕЇ

„Україну я люблю за те...”

Олекса Гай-Головка

Олекса Гай-Головка народився 12 серпня 1910 року у священничій родині на Поділлі, в центральній Україні. Початкову освіту здобув у семирічці, середню – в агрономічній школі, вищу – в університеті в Ленінграді. Був членом лєнінградської Асоціації пролетарських письменників (1929–1932), потім – членом Всеукраїнської Спілки пролетарських письменників (1932–1933), а пізніше – членом Союзу письменників України (до 1941 р.).

Писати почав дуже рано. В 20-річному віці видрукував перший свій поетичний твір в журналі „Зоря”, (Дніпропетровськ), а в 24-річному віці видав першу збірку поезій „Штурмові баллади” (видавництво „Український робітник”, Харків, 1934 р.). У 1936 році в Києві у видавництві „Радянська література” виходить з друку його друга книжка – збірка оповідань „Світання”, а через рік там же з’являється його третя книжка „Десять новель”. Поза літературно-творчою працею Гай-Головка працював у редакціях журналів, видавництв, радіо й у Київській кіностудії.

Весною 1940 року він переїжджає з Києва до Львова й виконує там обов’язки редактора у Львівському радіокомітеті. На цій посаді й застала його Друга світова війна.

Під час війни видає у Львові збірку поезій „Сурмач” (1942), а пізніше в Німеччині виходить з друку його лірико-сатирична поема „Коханняда” (1947). Тоді ж він також починає працю над „Поєдинком з дияволом”, продовжує писати цю книжку в Лондоні (Англія) й закінчує її аж у Вінніпезі (Канада). В 1950 році ця книжка в двох томах виходить у світ. Пізніше, в 1959 році, виходить у Вінніпезі його збірка оповідань „Одчайдушні”, а в 1970 році – „Перший том поезій”, у 1978 році – „Другий том поезій”. Потім вийшли у світ книги „Смертельною дорогою” (події нашого часу) у двох томах, „Українські письменники в Канаді” (критичні нариси) у двох томах, „Сон” (сатирична поема), „Поєдинок з дияволом” англійською мовою, „Ім дзвони не дзвонили” (повість про 1932–1933 роки) українською й англійською мовами. Крім того, у незалежній вже Україні вийшли з друку „Поетичні твори”, том третій, і „Скоропадський” та „Майдан св. Софії” (поєми). Також „Творчість Олекси Гай-Головка” (літературно-критичні праці професорсько-викладацького складу і студентів-філологів про творчість Олекси Гай-Головка) і „Літературно-творчий шлях Олекси Гай-Головка” Петра Сороки. Незважаючи на похилий вік, Олекса Гай-Головка невпинно працює над новими літературними творами.

Ганна Воронець

12 серпня український культурний світ відзначає 90-річчя з дня народження і 70-річчя творчої праці поета, прозаїка і літературознавця Олекси Гай-Головка.

Олекса Гай-Головка

Вкриває килимом поля

*Вкриває килимом поля й гаї
Шовково-ніжна неба просинь.
Так тихо відцвітають дні мої,
Як білі айстри в пізню осінь.*

*Чорніє, меркне й гасне тінь,
Як темрява уранці-рано.
І я просту в далечинь
Вже звідану і ще незнану.*

Від непроглядної біди

Другові Володимирові Жилі

*Від непроглядної біди
Сумують зорі над степами.
Людоподібній ряди
Копають яму перед нами.*

*На нашій втоптаній землі
Диявольське зростає сім'я.
Не так чужії, як „свої”,
Зривають з мапи наше ім'я.*

*У дні бурхливої весни
Свавілля йде у пащу зеуби.
Московські хижі табуни
Ламають з тріском вовчі зуби.*

Знову вітер сизокрилий

*Знову вітер сизокрилий
Тягне хмарки полотно.
Знову місяць буйногрозивий
Дивиться в моє вікно.*

*Привіконня приголубить
Проспіва мені пісні
Про дружину мою любов,
Про думки її рясні.*

*І як сонне сонце зійде,
І прокинеться в гаю,
Місяць гляне і відійде
В дальню подорож свою.*

*Лиш моя голубка мила
Буде завжди при мені,
Воркотатиме щаслива
У тяжкі і легкі дні.*

Місяць сипле срібло солов'ю

*Місяць сипле срібло солов'ю
За солодку пісню, нічню вмишу.
Україну бойову люблю, –
Рідну матір, Богом оповиту.*

*Вітер з теплих днів вінки плете,
І йому ведеться всюдисущно.
Україну я люблю за те,
Що тримає волю непорушно.*

*Бездоганне, пишне і святе
Відшліфовується наше слово.
Україну я люблю за те,
Що залізом вишила нашу мову.*

*Ненависть із півночі гряде,
І діла зростають ненависні.
Україну я люблю за те,
Що свою історію влітає в пісню.*

*Сонце польовими квітами цвіте
І пахучим духом дихає над нами.
Україну я люблю за те,
Що вона стоїть незігнута віками.*

Книжкові раритети на CD – це чудово!

Простягати руку не по допомогу, а для співпраці – ідея нового науково-громадського проекту

Уже стало банальним – кивати на сумну долю України впродовж останніх віків. Але тут мова про долю й перспективи збереження нашої культурної та історичної спадщини не в сенсі „Хто винен?“, а – „Що можна і треба зробити?“ Невблаганний час поглинає пам'яті людства. Книги врешті-решт розсипаються, картини вицвітають, кінофільми – й ті гублять фізичні кондиції. А в Україні діяли й додаткові несприятливі чинники. Де книгозбірня Ярослава Мудрого? У XVII столітті згоріла бібліотека Києво-Могилянської Академії, у XVIII – Києво-Печерської Лаври. Так гинули унікальні пам'ятки, що створювалися в небагатьох примірниках або й в одному. Згодом, уже на моїй пам'яті, згорів фонд українки Центральної наукової бібліотеки (тепер імені В. Вернадського) у Києві. І знову непоправні втрати. Ще між вченими точилися суперечки, де доцільніше те зберігати – у Києві чи Львові. Перемогла, як годиться, столиця. Тут і палити зручніше!

А десь наприкінці 70-их горіла колишня Колегія ім. Павла Галагана – найстаріший середній навчальний заклад Києва. Отже, концентрація чогось сприяє як його збереженню, так і знищенню. Натомість множення, розпорошеність джерел інформації є, почасти, запорукою того, що бодай щось вціліє.

Може тому, як я нещодавно пересвідчився, в Україні так багато колекціонерів старожитностей, зокрема документів та книг. Чи так усюди в світі, чи це захисна реакція нації – важко сказати. Але багато чого, що товклося під ногами при тих чи інших погромах маєтків, палаців, бібліотек, потрапляло згодом до рук приватних знавців та аматорів. На відміну від матеріальних предметів, які буквально є неповторними (Джоконда, Венера Мілоська), інформація є цінною сама по собі, безвідносно до форми і матеріалу. Новини цікавлять нас незалежно від того, вчитали ми їх з газети, екрану монітору, звернувшись до Інтернету, чи почули по радіо. Тому не дивно, що в Україні виникла ідея виготовлення копій нашої друкованої та образотворчої спадщини – як для її збереження для нащадків, так і для поширення у світі, де про нас ще мало знають.

Сучасна інформаційна техніка – комп'ютери та компакт-диски (CD ROM) уже надають таку можливість. А невдовзі прийдуть ще потужніші, дешевші й доступніші засоби. Ініціативні групи в Україні відкрили невеликі підприємства, які копіюють не фільми жахів і рок-музику, а старосвітські фоліанти, кодують їхні тексти, бо такий спосіб інформації компактніший, а сам текст тоді надається до відтворення у будь-якій формі. Особливо це доцільно робити щодо творів клясиків, які раз-у-раз перевидаються. Тут впливають досить складні проблеми розпізнання графічних образів. Оминаю деталі, але ось цікава подробиця. Один з ентузіастів е-копіювання ще в совєтські часи працював над проблемою розпізнання на тлі шумів океану звуків ворожих (себто, американських!) підводних човнів.

Часи змінилися й та фірма стала непотрібною, однак знайдені тоді методи й комп'ютерні програми, застосовані до розшифрування старовинних книг, значно поліпшили якість розпізнавання символів і кодування творів у цілому. А коли той самий ентузіаст два роки тому розповідав про це досягнення в Бібліотеці Конгресу США, виявилося, що там ще не підійшли до самої проблеми, що вже казати про деталі й методи! Отож не всюди Україна пасе задніх!

На жаль, у справі збереження культурної спадщини українська держава не має ніякої програми, і це дуже важливе завдання лежить на плечах патріотичних аматорів. Доки те колотитиметься, я приватно приїхав до США і привіз один CD із зразками готової продукції. Автори цієї продукції доручили мені налагодити обмін копіями раритетів на CD-ROM, як це роблять філателісти з марками, нумізмати з монетами тощо. Різницю вони пропонують покривати готівкою з розрахунку 10 центів США за відбиток однієї сторінки.

Як бачите, про комерційний зиск не йдеться, бо ксерокопії в США варті 5-15 центів за одну сторінку (за умов самообслуговування), а тут – готовий продукт, у кольорі, прямо на екрані комп'ютера. Більше того, зовсім не йдеться про „авторські права“. І нічого виробники копій не просять наперед – ні авансів, ні капіталовкладень. Хай слово про Україну лунає світом!

У справі, про яку йдеться, я, на щастя, зустрівся з новою генерацією українців, якій нічого від інших „за так“ не треба, яка нічого не просить, натомість пропонує. Простягає руку не по допомогу, а для співпраці. Покищо Америка і Німеччина шукають, заохочуючи солодкими словами, фахівців-програмістів з України, а не навпаки. Тож, дасть Бог, і ми вилюднемо. Є з чим і є з ким.

Леонід Іваненко,
вільний журналіст

133 Brattle St., #2 Arlington, MA 02474

„Тризуб” зупинили у півфіналі Америки

УСО „Тризуб”, Філадельфія – „Арсенал”, Мишиген – 1:5

Не виправдалися надії українських любителів футболу у Філадельфії та інших українських спортивних осередках, які мріяли побачити колишніх чемпіонів США на вершині аматорського чемпіонату країни. Після успішної серії ігор за цей титул на початку в Східній Пенсильванії, пізніше з командами інших штатів, футболісти „Тризуба” були близькі мети, однак не змогли подолати останнього бар'єру, щоб дійти до фіналу. А цим бар'єром виявився футбольний клуб „Арсенал” зі штату Мишиген, чемпіон минулого року в цій категорії.

Півфінальна зустріч відбулася в п'ятницю, 21 липня ц. р., на площі футбольного клубу Джерман-Гангеріанс у Філадельфії. Протягом перших десяти хвилин суперники вивчали слабкі місця, після чого футболісти „Тризуба” мали деяку перевагу, але Кіцул і Томасо не влучили у ворота „Арсеналу”.

Першу надію прихильникам „Тризуба” приніс Кіцул, який на 23-ій хвилині здобув ведення – 1:0. Через кілька хвилин Попович, здавалося, підвищив рахунок до 2:0, але суддя вказав на позицію „поза грою” і не залічив голя. Після відпочинку арсенальці збільшили темп і почали частіше загрожувати воротареві „Тризуба”. На 47-ій хвилині воротар зачепив нападника „Арсеналу” і суддя призначив карний стріл, з якого гості вирівняли вислід – 1:1. Через три хвилини суперники здобули ведення – 2:1. Цим голем „Арсенал” неначе розладнав гру нашої команди і перебрав ініціативу. Чергові голі гості забили на 60-ій, 82-ій і 84-ій хвилинах.

Підсумовуючи цю зустріч, можна зауважити, що рівень сучасного американського футболу є значно вищий у центральних і західних штатах Америки. Команда УСО „Тризуб”, як й інші українські футбольні команди в східних штатах, займають чільні місця в своїх дивізіях, але їм важко конкурувати з клубами західних штатів. Усе ж „Тризуб” був півфіналістом аматорського чемпіонату Америки і це теж – помітний осяг українського футболу в діаспорі.

Фінал турніру виграли футболісти клубу „Арсенал”, які перемогли клуб „Далас”, Тексас, вислідом – 1:0 і вдруге здобули титул чемпіонів Америки.

Юнацька команда України – віце-чемпіон Європи з футболу

Україна–Франція – 0:1

Фінальним поєдинком команд України і Франції закінчився футбольний чемпіонат Європи серед юнаків. Зазнавши поразки від Франції, юнацька команда України здобула звання віце-чемпіона Європи, що є найвищим досягненням українського футболу за роки незалежності. На шляху до фіналу, що відбувся в Німеччині, українські юнаки перемогли в своїй групі сильні збірні Німеччини (1:0), Хорватії (2:1), зіграли в нічию з юнака-

ми Голландії (0:0). Зайнявши перше місце в групі, збірна України дійшла до фіналу, в якому юні французи вибороли перемогу і стали чемпіонами континенту.

Збірна України гідно представила український футбол. В її складі грали Руденко, Сегун, Комарницький, Осічниченко, Березовчук, Кондратович, Стоян, Прохоров, Монахов, Бондаренко, Валесв, Герасименко, Кутас, Белик. Старший тренер – Анатолій Крощенко.

Юні таланти куються на „Верховині”

У ці дні вирішується доля української оселі „Верховина” в Глен-Спеї, Н. Й, яку її нинішній власник – Український Братський Союз – змушений продати.

Поряд з Українською Американською Культурною Фундацією (УАКФ), яка прагне придбати „Верховину”, з'явилися купці, які плянують в сусідньому містечку Монтичелло відкрити велике казино і викоринити українців з „Верховини”, щоб збудувати там для майбутніх відвідувачів казино модерні мотелі й готель. Коли б це сталося, то на теренах оселі зникли б обидві українські церкви, пам'ятники і все, що тут діялося: українські фестивалі, свята, концерти, спортова школа УСВТ „Чорноморська Січ”, танцювальна школа Роми Прийми-Богачевської і ряд інших імпрез, що їх влаштовують мешканці Українського села в Глен-Спеї.

На щастя, недавні річні наради уряду УБСоюзу, що відбулися на оселі „Верховина”, вирішили перепродати оселю в українські руки, тобто УАКФ, яка саме збирає кошти на це придбання. Завдяки наполегливості управи оселі, активіс-

тів спортової і танцювальної шкіл в неділю, 23 липня ц. р., відбулося офіційне відкриття цих шкіл, в яких протягом двох тижнів вишколюватиметься понад 120 юначок й юнаків, що прибули з різних штатів США і провінцій Канади. У спортивній школі УСВТ „Чорноморська Січ” вперше в історії переважають новоприбулі з України.

Значний відсоток новоприбулих становлять інструктори і опікуни – Валерія Колб, Женя Бринзак і Юлія Бугданова (теніс); Роман Балаш (футбол); д-р Ірина Винярска (опікунка дівчат). Разом з досвідченими діячами спортової школи Марійкою Бокало (секретаркою і референткою федеральної програми), В. Василагом і О. Напорою (опікунами хлопців), Г. Сергієвим і А. Гординською (інструктурами з футболу і волейболу), вони під проводом керівників – М. Стебельського і О. Твардовського, творять дружний та діловий „ансамбль”, який вправно працює з юнацтвом. Найпопулярнішими ділянками спорту на цьогорічному вишколі стали футбол і теніс. На жаль, не вдалося провести вишкіл з плавання.

Новини з спортивного життя подав Омелян Твардовський

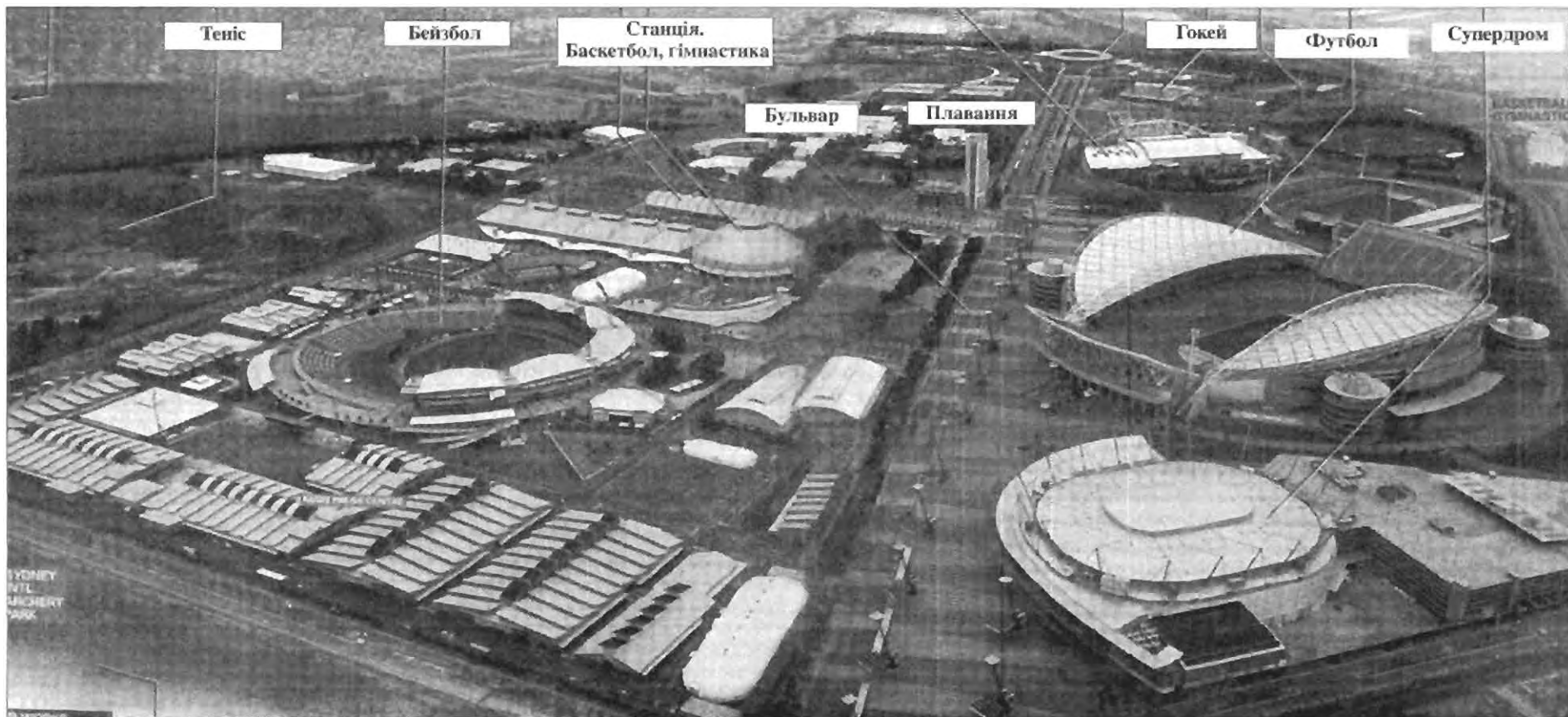
Календарець тенісових змагань на 2000 р.

5-6 серпня	– Подвійні ігри, „Союзівка”;
2-4 вересня	– Чемпіонати УСЦАК, „Союзівка”;
30 вересня- 1 жовтня	– Осінній турнір, „Тризубівка”.

Команда УСО „Тризуб” – віце-чемпіон Української діаспорної олімпіади-2000, півфіналіст аматорського чемпіонату у США.

Австралія, Сідней. Тут у вересні 2000 року відбудеться Олімпіада-2000

Карузо співав з Кларою

В енциклопедичному довіднику „Митці України”, який вийшов друком у 1992 році, імені Клари Співаковської немає. А вона була примадонною Берлінського, Ляйпцігського, Віденського оперних театрів на початку XX століття, співала в парі з легендарним Енріко Карузо. Не згадується ім'я цієї актриси і в Українському радянському енциклопедичному словнику.

Історія життя Клари Співаковської трагічна, як і саме життя народів, з яких походять її предки. В середині минулого століття в Україну прийшов циганський табір з Греції. Співучі, товариські люди, квітуча земля сподобалася смаглявій красуні Плаксіді і вона залишилася тут назавжди, стала дружиною єврея Лазаря Співака. Отак поєдналися в Україні дві гілки мандрівних древніх народів, які свою печаль за втраченою батьківщиною виспівували у тужливих або умисно веселих піснях.

Син єврея і циганки, Давид поселився в містечку Смілі, одружився з красунею Раїсою, з якою мав дев'ятеро дітей, а серед них – Клару.

Давид Співак був талановитим музикантом, але у маленькому провінційному місті не міг програвати свою велику сім'ю, тож на початку XX століття виїхав з родиною до Німеччини. Поселилися в Ляйпцігу, де Співака почали запрошувати в багаті сім'ї грати та давати лекції з музики.

Давид Співак привів Клару до

– Як воно красно вогорить по-українському: „Момі, дає пег'орі!”

Клара Співаковська у різні роки життя.

відомої співачки Кореллі. Коли вона прослухала дівчинку, то була вражена її голосом й узяла до своєї класи.

У 1910 році Клара блискуче закінчила консерваторію, а через рік Віденська опера запросила її на провідні партії. В Ляйпцігу Клара познайомилася з професійним революціонером Сергієм Александровським, 26 серпня 1918 року узяла з ним шлюб.

У березні 1920 року в Німеччині відбувся путч, в ході якого був тяжко поранений Сергій Александровський. Тієї ночі від нервового потрясіння Клара посивіла і втратила голос. Медицина була безсила. З цієї пори Клара стала вірною помічницею свого чоловіка. З 1921 року Александровські – в Москві, потім у Харкові. У лютому 1930 року Клара з чоловіком приїхала до рідного міста – Смілі. Жили в готелі. Клара хотіла знайти свій будинок, але не змогла. Нова влада змінила не тільки хід історії, вона змінила життя людей.

Александровський був дипломатом в Берліні, в Празі, потім з дружиною і сином Олександром повернувся до Москви. У серпні 1941 року Александровський став рядовим стрілецької дивізії народного ополчення, у жовтні 1942 року потрапив в полон, але втік до партизанського загону.

Восени 1943 року його вивезли через лінію фронту і...заарештували. Цілий рік водили від одного слідчого до іншого, обливали крижаною водою, тримали в одиночці, вимагаючи зізнання в державній зраді. Двічі його допитував особисто Лаврентій Берія.

У 1945 році були заарештовані також дружина і син С. Александровського. Їх вислали у Красноярський край. 23 червня 1956 року Москва посмертно реабілітувала Александровського, його дружину і сина. Комуністичний режим знищив не одну видатну людину. Життя не цінувалося. Не дивно, що ні в Смілі, ні в Україні не знають про видатну співачку Клару Співаковську. Так нищилася пам'ять.

Олександр Вівчарик, кор. „Свободи”

ЦІКАВА ЗНАХІДКА

Чорнильниця Івана Франка

Погожого дня на початку травня цього року декілька працівників Львівського літературно-меморіального музею Івана Франка працювали біля письменникового дому. Музейники вирівнювали землю від верхнього кінця сходів. При цьому частину невисокого валу чи шкарпу, як казали колись, за Франковою кухнею розкопали. Авторів цих рядків у певний момент пощастило побачити в землі якийсь предмет.

Коли ж його підняли й трохи очистили від землі, стало зрозуміло, що це – невелика металева накривка. Відразу хтось зробив припущення, що вона – від чорнильниці. Певна річ, усі присутні говорили про знайдений предмет тільки як про Франкову власність, адже очевидним було те, що накривку знайшли біля письменникового дому, і що вона – старої роботи.

Пізніше накривка, вже відчищена, постала перед нами у всій своїй первісній красі. Вона має конусоподібну форму, в основі якої – коло (діаметр 4 см). Виготовлено її з жовтого металу. Поверхню накривки прикрашають різьблені листки, а вершок умовного конуса, який вона утворює, – це нерозпущений пуп'янок квітки, котрий прикручується до основної частини накривки і сам по собі є за формою ще одним мініатюрним конусом.

Річ у музеї було визнано мистецьким витвором кінця XIX – початку XX ст., однак не було доказів, що вона належала І. Франкові. Одного разу під час підбору експонатів у фондах для чергової виставки мою увагу привернула скляна Франкова чорнильниця, облікована під інвентарним номером 60 мем (тобто групи “Меморіальні речі Ф”). Розмір її шийки видавався приблизно таким, для якого підійшла б знайдена накривка. Коли я накрив нею чорнильницю, все миттєво стало на свої місця – накривка ідеально підходила до Франкової чорнильниці: і за розміром, і за стилем художнього виконання речі.

Чорнильниця разом з накривкою набула форми завершеного конуса, який хвилеподібними опуклими ярусами підіймається знизу догори. Повної довершеності предметові надав останній ярус – вершечок накривки у вигляді нерозпущеного пуп'янка квітки, про який уже йшла мова.

От і все. І хоча, крім викладеного, інших доказів того, що знайдена накривка – Франкова і саме від згаданої чорнильниці, покищо нема, дозволю собі ствердити: у травні 2000 року біля Франкового будинку у Львові було знайдено ще одну меморіальну річ!

Тарас Базюк

Як напоїти Нью-Йорк?

– Пивом? – запитав поет-гуморист Стефко з Долини.

– Ні, водою, бо вже настали дні літньої спеки, – відповів я.

– Про це краще запитати у New York City Water Supply, яка поїть водою велетенське місто, – порадив Стефко.

Виявилось, що Нью-Йорк споживає щодоби 1.3 млрд. галонів питної води. 90 відсотків її походить з 19 відкритих водоймищ і трьох озер в Кетскільських горах. Ще близько 10 відсотків води подається до міста з 12 водоймищ Вестчестеру і Путнаму. В самому Нью-Йорку, на Квінсі, є 20 артезіанських свердловин, які дають менше 2 відсотків питної води міста.

Якість води постійно контролюється, але варто знати, що домішки у воді не завжди шкідливі – деякі з них зміцнюють здоров'я. Проте, як вони можуть вплинути на ваше здоров'я, можна дізнатися, задзвонивши телефоном 1-800-426-4791 до Safe Drinking Water Hotline.

Вода береться на перевірку у спеціальних контрольних точках по усьому місту. Торік було узято 41,500 проб води і зроблено 594,300 аналізів. Що саме перевіряється? Визначається, скажімо, наявність свинцю, якого немає у водоймах, але він може з'явитися на магістралях. Тому минулого року було перевірено 107 будівель міста на присутність свинцю у воді. Не можна вживати воду з гарячого крану для приготування їжі.

Від 1992 року в Нью-Йорку здійснюється контролю води на присутність у ній мікроорганізмів, які

можуть зашкодити здоров'ю людей, котрі мають послаблений імунітет після хеміотерапії, пересаджування органів та ін.

Щотижня дані про воду оновлюються на сторінці Інтернету.

Для очищення питної води застосовуються хлор, фтор (для захисту зубів) і ортофосфати (для створення захисної плівки в трубах), а в деяких випадках – гідроксиди соди (для підвищення рівня pH). За вмістом кальцію і магнію вода буває жорсткою і м'якою. Вода в Нью-Йорку переважно м'яка. Система водопостачання розвивається: будується третій тунель, перша черга якого введена в дію ще в 1970 році, а будівництво закінчиться у 2007-му.

Трапляється, що вода з крану має білий колір, пахне хлором, або містить іржу. Водопостачальники пояснюють, що біле забарвлення надають воді бульбашки повітря, які швидко зникають.

У спеку відчутніший запах хлору, якого можна позбутися, якщо вода відстоїться на сонці або постоїть ніч у холодильнику. Її можна також перелити кілька разів з одного посуду в інший. Але таку воду треба зберігати в холодильнику, бо вона вже не має хлору для захисту від бактерій.

Забруднення води іржею пояснюється будівельними роботами або ввімкненням пожежного гідранта поблизу вашого житла – це явище швидко минає. Звісно, питну воду можна й купувати, але вона коштуватиме дорожче.

Л.Х.

Відповіді на хрестиківку, вміщену в ч. 30

Горизонтально:

1. Бібліотаф. 5. Каперство. 11. Бей. 12. Ратанія. 15. Лот. 16. Анкер. 17. Онікс. 19. Ібіс. 20. Сом. 21. Каре. 22. Піп. 24. Кір. 26. Море. 28. Леді. 30. Ют. 31. Танатозія. 32. Яр. 35. Укулеле. 36. Албанія. 39. Ре. 41. Ареколіна. 44. Ра. 45. Метр. 46. Ажур. 47. Ура. 48. Тур. 49. Талі. 50. Оса. 51. Арка. 52. Такса. 56. Старт. 59. Лат. 61. Канонір. 62. Тло. 63. Газомотор. 64. Капельняня.

Вертикально:

1. Бібліоман. 2. Бей. 3. Іван. 4. Тире. 6. Плян. 7. Риск. 8. Тол. 9. Ортоєпіка. 10. Таборит. 13. Ар. 14. Іо. 16. Аскет. 18. Скеля. 22. Піт. 23. Пангенеза. 24. Казуаліст. 25. Рея. 27. Ріккерт. 29. Ермітаж. 33. Зло. 34. Рак. 37. Семітолог. 38. Баркароля. 40. Ерміт. 41. Абу. 42. Овоскоп. 53. Арам. 54. Скит. 55. Аа. 56. Сі. 57. Трап. 58. Реал. 60. Туз. 62. Тин.

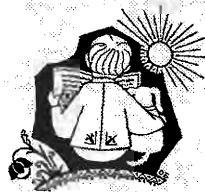
РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

У СПИСКУ ЖЕРТВОДАВЦІВ НА КУПНО ОСЕЛІ „ВЕРХОВИНА“,

який появився у „Свободі“ ч. 29 з 21 липня ц.р. були допущені такі помилки:

1. Було написано: Kayrene Inc., а має бути
БУНЯК ПЕТРО і НАТАЛІЯ (Kayrene Inc. 1,000.00 дол.)
2. “-” “-” Крамарчук Зенон і Наталія, а має бути
КРАМАРЧУК ЗЕНОН і НЕОНІЛА – 1,000.00 дол.
3. “-” “-” Саленко Володислав і Лідія, а має бути
САЛЕНКО ВСЕВОЛОД і ЛІДІЯ – 5,000.00 дол.

Вибачення просить відповідальний за збірку фондів,
який не завважив цих помилок.

ВИПРОДАЖ!

Книгарня „Свободи“ випродує річники

„ВЕСЕЛКИ“

За 1968, 1970, 1971, 1972, 1973,
1974, 1975, 1976, роки.

Тверда оправка. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ

Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

Також є поодинокі числа „Веселки“ по 1 дол. з пересилкою.

Український Народний Союз
пропонує нову програму

Якщо ви є членом УНСоюзу, ми пропонуємо придбати додаткове гарантоване забезпечення, доплачуючи до попередньої грамати від \$1,000 до \$5,000 доларів.

УНСоюз гарантує додаткове забезпечення, яке не може бути відкритим, усім членам-власникам грамот УНСоюзу на ціле життя (Whole Life), або платне двадцять років, (P-20), чи платне до 65 року життя (P-65), або подвійне забезпечення до 65 року життя (ДП-65).

З цієї пропозиції не можуть скористатися члени-власники термінових грамот, вивінувальних грамот, акцидентового або універсального забезпечення.

Як це діє:

УНСоюз видає додаткове домовлення (Pour in Rider) на наступні суми:

Вік: 0-36 \$1,000 to \$5,000
36-70 \$1,000 to \$2,500
71-90 \$1,000 to

The Rates for the Pour-In Rider are listed as follows

Issue age	Premium Per \$1,000	Issue Age	Premium Per \$1,000	Issue age	Premium Per \$1,000	Issue age	Premium Per \$1,000
0	63						
1	63	26	145	51	349	76	696
2	64	27	150	52	361	77	710
3	66	28	155	53	373	78	724
4	68	29	161	54	385	79	738
5	70	30	167	55	397	80	752
6	73	31	173	56	409	81	765
7	75	32	179	57	422	82	778
8	78	33	186	58	435	83	791
9	81	34	193	59	448	84	803
10	84	35	200	60	462	85	815
11	87	36	208	61	475	86	826
12	90	37	215	62	489	87	837
13	93	38	223	63	504	88	848
14	96	39	232	64	518	89	858
15	100	40	240	65	533	90	868
16	103	41	249	66	547		
17	107	42	258	67	562		
18	110	43	267	68	576		
19	114	44	276	69	591		
20	118	45	286	70	606		
21	122	46	296	71	662		
22	123	47	306	72	637		
23	130	48	316	73	652		
24	135	49	327	74	667		
25	140	50	338	75	682		

Просимо виповнити залучений запитник і повернути до Головної канцелярії УНСоюзу.

Ukrainian National Association, Inc.

PO BOX 280 2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054

Tel: (973) 292-9800

Name.....Br.....Policy#.....

Current Age.....Amount applied for \$.....

Address.....

Tel.....SS#.....

Beneficiary (name).....

Address.....

Ваші пропозиції актуальні від 1-го червня до 30 вересня 2000 року.
Якщо ми отримаємо виповнені формуляри з чеком перед останнім
днем вересня ц.р., ви отримаєте 4% опушту у вкладках.

ВИПРОДАЖ КНИЖОК

Автор і назва

Ціна
в доларах

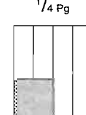
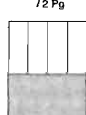
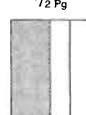
Антоненко-Давидович, Борис. „Як ми говоримо“. Науково-Дослідне Товариство Української Термінології, Нью-Йорк-Філадельфія, 1980 р. Тв. обкл., стр. 285.	12.00
Антоненко-Давидович, Борис. „Сибірські новели“. Тюремні вірші. Українське видавництво „Смолоскип“ ім. В. Симоненка, Балтимор-Торонто. 1990 р. Тв. обкл., стр. 309.	15.00
Багрянний, Іван. „Під знаком скорпіона“. Поезія, проза, публіцистика. Київ, видавництво „Смолоскип“, 1994 р. Тв. обкл., стр. 240.	12.00
Байроїтські спомини. „3 юних днів, днів весни“ 1945-1950. 3 нагоди 50-літнього ювілею. США-Канада, 1995 р. Тв. обкл., стр. 184.	12.00
Біблія для дітей з ілюстраціями Гюстава Доре. Київ, „Веселка“, 1991 р. Великий формат. Тв. обкл. стр. 335	23.00
Білоусенко Олександр. „Новий Заповіт“. Біблійна історія. Київ, видавництво, „Либідь“, 1993 р., стр. 137.	3.50
Будзинівський, Вячеслав. „Пригоди запорозьких скитальців“. Повість та оповідання. Київ, видавництво „Дніпро“, 1993 р. Тв. обкл., стр. 382.	11.60
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их“. Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р., стр. 125.	3.50
Воляник, Степан. „Берестейський договір 9-11-1918“. Клівленд, накладом автора, 1989 р. Тв. обкл., стр. 209.	12.00
Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. Навчальний посібник. Київ, видавництво „Либідь“, 1993 р. Тв. обкл. стр. 431.	12.00
„Генега“. Філософія, історія, політологія. Київ, видавництво „Генега“, 1994 р., стр. 256.	7.00
Гончар, Олесь. „Бригантина“. Півість для середнього шкільного віку. Київ, видавництво „Веселка“, 1992 р. Тв. обкл., стр. 223.	15.00
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах“. Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада“, 1995 р., стр. 77.	2.50

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE,

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

		ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDNESDAY NOON ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION. OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M. OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED				
7 1/2" X 2c \$165.00	14 1/2" X 1c \$165.00	All general advertising: 1 inch, single column _____ \$12.00				
		Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column _____ \$7.50				
						
3 3/8" X 4c \$165.00	7 1/4" X 1c \$85.00	3 3/8" X 2c \$85.00	1 3/8" X 4c \$85.00	7 1/4" X 4c \$310.00	14 1/2" X 2c \$310.00	14 1/2" X 4c \$600.00

Quantity discounts:

1-9 ads _____ \$12.00 per inch/Sc
10 or more ads _____ 20% discount
24 or more ads _____ 25% discount
52 ads _____ 30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislowski
Advertising Manager
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

Появилися дві книжки
СТЕПАНА ЖЕНЕЦЬКОГО:

ГОРИ МСТЯТЬСЯ

Збірка оповідань з життя лемків.

Ціна 10 дол.

ЕМІГРАЦІЯ В ПОХОДІ

Збірка гуморесок з життя української еміграції.

Ця книжка появилася під псевдонімом (прибраним ім'ям) Степан Вусатий.

Ціна 15 дол.

Замовлення слати на адресу:

Stepan Zeneckyj, 149 Park Ave., Yonkers, NY 10703-2907

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ для ВЛАШТУВАННЯ З'ЇЗДУ КОЛИШНІХ СТУДЕНТІВ
УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА в ГАЙДЕНАВ, НІМЕЧЧИНА

інформує, що

З'ЇЗД КОЛИШНІХ СТУДЕНТІВ

відбудеться

15, 16 і 17 ВЕРЕСНЯ 2000 р.

в готелі RAMADA, 130 Route 10 West, East Hanover NJ 07936

Tel.: 973 386-5622 • FAX: 973 386-1663

Діловий комітет з приємністю запрошує на цей з'їзд колишніх учнів
Народної школи і мешканців табору Гайденав.

Просимо письмово замовляти кімнати, звертаючись
на нижчеподану адресу, або телефонувати:

Petro Kluk, 7404 Castor Ave., Philadelphia, PA 19152

Tel.: (215) 725-0587

КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ В США

повідомляє, що

2 і 3 вересня 2000 р.

на оселі УКРАЇНСЬКОГО БРАТСЬКОГО СОЮЗУ
„ВЕРХОВИНА“ у Глен Спей, Н.Й.

відбудеться

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ БРАТСТВА 1-ої УД УНА

ПРОГРАМА ЮВІЛЕЮ:

СУБОТА, 2 вересня,

год. 6-та веч. – СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ-БЕНКЕТ

НЕДІЛЯ, 3 вересня,

год. 10-та ранку – УЧАСТЬ у БОГОСЛУЖБАХ і СОБОРНІЙ ПАНАХИДІ

год. 3-тя по пол. – ДОПОВІДЬ і МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

У справі винайму кімнат, просимо звертатися
до адміністрації оселі „Верховина“

тел.: 914 856-1323

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

Ірена Захарків

КНИГА ПІД ЗАГОЛОВКОМ

„ІРЕНА ЗАХАРКІВ – ЗІБРАНІ ТВОРИ“

не призначена на продаж.

Ми з мужем, бл. п. Остапом Захарковим,
видали цю книгу, щоб її розсилати безкоштовно
до університетів, важливіших бібліотек,
дослідних центрів та до музеїв.

Ірена Захарків

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ
1975 – 2000

HOLY TRINITY UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH
KERHONKSON, NY

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ в Кергонксоні

має честь запросити все громадянство, гостей і їх родини, також всіх
тих, які вінчалися чи хрестилися в нашій церкві

на відсвяткування свого Ювілею

35-ЛІТТЯ ПАРОХІЇ і 25-ЛІТТЯ ЦЕРКВИ

яке відбудеться

24 вересня 2000 р.

на СОЮЗІВЦІ

Програма починається о 10-й год. ранку Архиерейською Службою Божою.
Опісля святочний бенкет на Союзівці.

Якщо ви бажаєте бути учасником нашого свята і бути на бенкеті
просимо зголошуватися до 30 серпня 2000 р.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ в КЕРГОНКСОНІ

P.O. Box 712, Kerhonkson, NY 12446

Tel.: 845 626-2058 • Fax: 845 626-5831

E-mail lvstaruch@aol.com

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ

ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ

БАТЬКО-СОЮЗ!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

DERMAJETICS!

**Я допомогла собі.
А ви хочете?**

Коли вас дратують на обличчі:
вугрі, прищі, подвійне підборіддя,
а під очима темні круги,
мішки, зморшки...

Я знаю як позбутись цих проблем.
Поділюсь досвідом і безкоштовно
дам випробувати все, чим
користуюсь сама.

Результат всі помітять вже
через тиждень!

(973) 960-3040 Надія

**Найкраща в світі
програма контролю
ваги!**

**Хочете виглядати
чудово та чути
прекрасно?**

**Безкоштовні
консультації
дієтолога!**

Телефонуйте

(973) 960-3040 Надія

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН „STAGE“

Східно-європейська кухня:

- ♦ снідання,
- ♦ обіди,
- ♦ вечери.

**Відкритий
від понеділка до
суботи від
7-ої ранку до 9:30 веч.**

128 2-га авеню між 7-8 вул. в Нью-Йорку

тел.: (212) 473-8614

**GOLDEN HARVEST
DELICATESSEN**

445 COAL ST., LEHIGHTON, PA 18235

(610) 377-1260

Найкращі в Пенсильванії європейські вироби:

- ♦ Ковбаса
- ♦ Вареники
- ♦ Мішанина
- ♦ Паштетівка
- ♦ Голубці
- ♦ Гарячі обіди. (Можна брати до хати).

Житній хліб, булки і бабки, свіжоспечені в нашій пекарні.

ВІДКРИТІ ВІД:

вівторка до суботи – 7:00 ранку до 6:00 веч.

в неділі – 8:00 ранку до 1:00 по пол.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЬЮ- ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

**ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ
на СОЮЗІВЦІ**

(LABOR DAY WEEKEND)

Субота, 2 вересня 2000 р. о год. 10:30 ранку

Вправи — год. 9-та ранку

**за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК та ТРОФЕЇ
і НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
у слідуєчих конкуренціях
для дівчат і хлопців:**

Число конкур.	Вік хлопці		Вік дівчата	Число конкур.
1	13/14	100 м. змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м. змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м. довільний	11/12	8
9	13/14	50 м. довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м. довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м. довільний	11/12	16
17	13/14	50 м. довільний	13/14	18
19	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	22
23	11/12	25 м. довільний	11/12	24
25	13/14	50 м. довільний	13/14	26
27	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м. довільний	11/12	32
33	13/14	100 м. довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м. довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	38
39	11/12	25 м. довільний	11/12	40
41	13/14	50 м. довільний	13/14	42
43	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	44
ГІНЦІ				
45	10 і нижче	4x25 м. довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4x25 м. довільний	11/12	48
49	13/14	4x50 м. довільний	13/14	50
51	15 і вище	4x50 м. змінний	15 і вище	52

Змагуни (-ки) можуть брати участь в трьох індивідуальних конкуренціях і один раз в гінцях. Гінці будуть устійнені клубовими тренерами або представниками.

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕННЯ до 23-го серпня 2000 року на руки Марійки Бокало, провідника змагань. Реєстрації над басейном НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ. Вписове виносить 5 дол. від змагуна (-ки)

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ

Ім'я, прізвище: (по-англійськи)

(по-українськи)

Адреса

Поштовий Код

Телефон: (.....) Вік

Хлопець Дівчина

Клуб/Молодеча організація

Конкуренція Час

Конкуренція Час

Конкуренція Час

Просимо вислати карту зголошення разом з вписовим
(чек виписаний на „Ukrainian Sports Federation“)

Maria Bokalo, 742 Linden Avenue, Rahway, NJ 07065

Tel.: (732) 382-2223

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foodmore Road
914-626-5641

Kerhonkson, New York 12446
FAX 914-626-4638

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ НА СОЮЗІВЦІ**Л І Т О 2000**

Субота – 5 серпня 8:30 веч. **КОНЦЕРТ**
ЛЕСЯ ГРАБОВА
10:00 веч. **ЗАБАВА, оркестра „Луна“**

Неділя – 6 серпня **ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ**

Субота – 12 серпня 8:30 веч. **КОНЦЕРТ**
Хор „Думка“, Нью-Йорк
10:00 веч. **ЗАБАВА, оркестра „Темпо“**

11:45 веч. ВИБІР МІС СОЮЗІВКИ 2001

Субота – 19 серпня 8:30 веч. **КОНЦЕРТ**

**ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕВ'ЯТОЇ РІЧНИЦІ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ**

Учасники Майстерні Українського Народного Танцю на Союзівці

Неділя – 20 серпня 10:00 веч. **ЗАБАВА, оркестра „Світанок“**
2:30 після пол. **КОНЦЕРТ**
композитор МИРОСЛАВ СКОРИК
сопрано АННА КОВАЛКО зі Львова,
Україна
Субота – 26 серпня 8:30 веч. **КОНЦЕРТ**
СОЛОМІЯ ІВАХІВ – скрипка
ХРИСТИНА АНУМ-ДОРГУСО – піано
10:00 веч. **ЗАБАВА, оркестра „Відлуння“**

1, 2, 3 вересня „ВІКЕНД“ 3 НАГОДИ ДНЯ ПРАЦІ

концерти, забави, тенісові і плавацькі змагання

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 327 Відділу УНС

3 днем 1 серпня 2000 року обов'язки секретаря 327 Відділу перебирає новий секретар

БОГДАН КУРЧАК

Просимо членів звертатися у всіх відділових справах на адресу:

Mr. Bohdan Kurczak
294 Chestnut Ave.
East Meadow, NY 11554
Tel.: (516) 542-1380**ДОПОМОЖІМ СИРОТАМ-ДІТЯМ!**

Ця зима й осінь будуть холодними і голодними. Зараз сиріт відправили в табори, в школі скінчилися всі продукти. За рік діти отримали одне яйце на Великдень, м'ясо інколи давали у вихідні дні. Масла, сира, фруктів – діти не бачили цілий рік...

Діти напівголодні, бліді, погано ростуть. Ті гроші, що виділяє держава йдуть усі до копійки на харчування, а одяг, взуття – все з Америки...

Відкрито щадничеkonto в Кооперативі Джерзі Ситі, Н.Дж. Чеки виписувати на: Orphan's Fund a/c 967354. Слати на адресу: M.P. Kots, P.O.B. 33, Lexington, NY 12452 USA.

Пачки з одягом, взуттям та консервним харчуванням слати: Школа-інтернат, вул. Чапліна 1, Артемівськ, Донецька обл., Україна 84502, Ukraine.

Ласкаво просимо...
до філії**Федеральної Кредитової Кооперативи
САМОПОМІЧ НЬО ЙОРК****в ЮНІОНДЕЙЛ****226 Uniondale Avenue****Uniondale, NY 11553****Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097***Години урядування:**Четвер:* 9-та рано – 2-га по пол.;*П'ятниця:* 2-га по пол. – 7-ма вечора;*Субота:* 9-та рано – 1-ша по пол.**АДВОКАТ****ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК****КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ**

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграти процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800**10 років чесної та відданої праці для Вас****DNIPRO CO.****Пакунки в Україну: швидко, гарантовано, дешево!**

- ◆ Відбираємо пакунки з хати.
- ◆ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн Юніон або вручаємо готівку власноручно.

Авіаквитки в Україну та з України.

Візи в Україну без запрошення.

Завірені переклади та оформлення документів. Запрошення для відвідувачів з України.

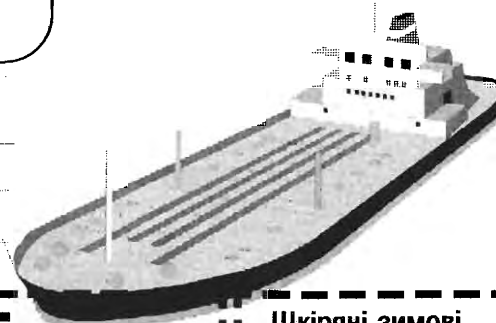
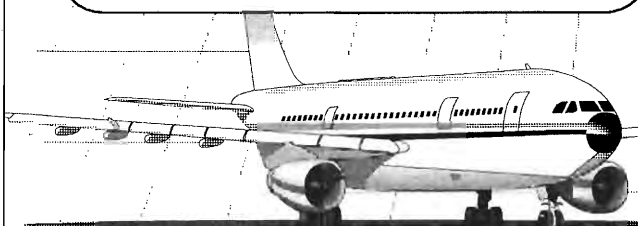
Продаємо телефонні картки (\$10 картка-66 хв. розмови з Україною).

Рентуємо відеокасети.

Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.

Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати: кераміку, хустини, обруси, книжки, поштівки, писанки, відео та аудіокасети, українські сувеніри, українські вишиванки, електронні перекладачі з англійської на українську мову.

Brooklyn, NY
80 Avenue "O"
Tel. 718-234-8943Warren, MI
26499 Ryan Rd.
Tel. 810-759-6563Parma, OH
5909 State Rd.
Tel. 440-886-7124Hamtrack, MI
11758 Mitchell St.
Tel. 313-892-6563Newark, NJ
698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-336-4776Philadelphia, PA
1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-6040Clifton, NJ
565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543Chicago, IL
2319 W.Chicago Ave.
Tel. 773-486-6563Elk Grove Village, IL
224 Crossen Ave.
Tel. 773-486-2332**\$10**знижки
на електронні
перекладачі**\$10**знижки
на вовняні хустки із
френзлями**\$10**знижки
на зустрічі і довозення
в аеропорт**\$10**знижки
на квитки в Україну**\$5**Перезапис відеокасет з
PAL/SECAM у NTSCШкіряні зимові
чоботи від
\$ 25

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Air Ukraine

UZBEKISTAN
airways

"UZBEKISTAN AIRWAYS" та "AIR UKRAINE"

ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

**НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ
далі до ТАШКЕНТУ**

на літаку БОІНГ-767-300

В П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ,
а від 6 червня і у ВІВТОРКИ
з летовища Кеннеді-термінал 4 East

За довідками телефонувати:

"UZBEKISTAN AIRWAYS":

1-212-489-3954 (бюро)
1-212-245-1005 (резервування квитків)
1-718-244-0248 (вантажі)
1-718-244-0251 (вантажі, факс)*Diaspora*
ENTERPRISES

For lowest airfares call

215-567-1328**INDEPENDENCE TOUR**

August 11 - 25 August 22 - Sept. 5

Lviv Iv. FRANKIVSK/Yaremche CHERNIVTS Kamjanets-Podilsky
ODESA/Kherson YALTA SYMFEROPIL/Bakhchisaray KYIV/Kaniv

Independence Concert August 23

Independence Day Celebrations in KYIV

15 days \$2550.00

FOR TOUR BROCHURE: **1-800-487-5324**

220 South 20th Street, Philadelphia, PA 19103

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036**ПАЧКИ В УКРАЇНУ**

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬШУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ

мін. 10 фунтів

ЛІТАКОМ2 - 3 тижні
мін. 10 фунтів**ДОЛЯРИ**Висилка та
доставка**ЕЛЕКТРОНІКА**

220 В

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ
до Західної УкраїниБУДЬ-ЯКИЙ
ХАРЧОВИЙ
ПАКУНОК
З НАШОГО
КАТАЛОГУ**10%
OFF**

З ЦИМ КУПОНОМ

ТІЛЬКИ У НАС!
ВСІ ХАРЧІ З
АМЕРИКАНСЬКИХ
КРАМНИЦЬВІДПРАВКА
КОМЕРЦІЙНИХ
ВАНТАЖІВС ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 до \$248
SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA**Пакунки**

Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами

Food parcels

Грошові перекази

Money transfers

**UKRAINIAN
POST
INTERNATIONAL****Кур'єрські послуги**

Courier service

Комерційні вантажі

Commercial shipments

Туристичні послуги

Travel services

Ми доставляємо:

в Україну

Росія, Білорусь,

Литву, Латвію

Естонію,

Грузію, Вірменію

Азербайджан,

Казахстан, Киргизію,

Узбекистан

We deliver to Ukraine

Russia, Latvia, Estonia, Georgia

Armenia, Uzbekistan

Azerbaijan, Kazakhstan.

Air - Avia**Sea - Морем****Доставка
до адресата****Пересилка
грошей****Швидко****Надійно****Конфіденційно**

Money delivered

Quickly

Reliable

Personally

By Western Union

**Наші гарантії:
фотографія
отримувача****Each parcel is hand
delivered and receipt confirmed
by photo of the recipient.****Дзвоніть! Ми завжди біля вас та разом з Вами!**За інформацією
звертайтеся

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

**Toll free: (877) UPI-POST
(877) 804-7078
(201) 313-3630**

348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

For information
contact

PICK UP

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

З нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➤ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➤ **ПАКУНКИ**

- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в рукидо **4** днівЕкспрес
24 годиниЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: 1-800-361-7345

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

років разом
з громадою

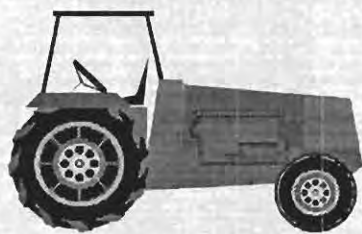
#1

в США та
Канаді

Свій до свого по своє!

➤ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИДоставка
від 1 до 4
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: 1-800-361-7345

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Rd.
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST - AMERICA
817 Pennsylvania Ave.
Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 925-5525
1 (800) 288-9949

MEEST-KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834 97 Street,
Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: 1 -800-361-7345

Shipka Cruise-n-Travel

5434 State Road Cleveland, Ohio 44134
(216) 351-1700 or (800) 860-0089
www.shipkatravel.com info@shipkatravel.com

відбіркові змагання Європи
за світове мистецтво
у копаному м'ячі 2002 року
відбудуться 11 жовтня 2000 року
в Осло, столиці Норвегії

подорожуйте з нами, від \$799 за особу
завдаток слід зложити до 31 липня 2000 р.

Маланка на Морі

14-21 січня 2001 р.

ПОВТОРЕННЯ

на кораблі "Norwegian Sky"
кошт круїзу від \$903 за особу
можна додати безпосередні літи

зобов'язуючий завдаток
слід зложити до
10 вересня 2000 р.

Повна фінансова обслуга для цілої української громади

Illinois - Jersey City - Indiana

SELFRELIANCE
Ukrainian Federal
Credit Union

Українська Федеральна
Кооперативна Каса
"САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)

Link to Chicagoland's Ukrainian Community: www.selfreliance.com

Parcels To Ukraine Пачки в Україну

Dnipro

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

Ukrainian Gift Shop

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

STANDARD FOOD PACKAGES • Стандартні харчові пачки

PARCEL #1 — \$34.00

3 lbs. Coffee • 5 lbs. Macaroni
10 lbs. Sugar

PARCEL #2 — \$28.00

1 Case - Ramen Noodles
5 lbs. Macaroni
8 Cans - Tuna Fish

PARCEL #3 — \$30.00

1 Box - Powdered Milk
2 lbs. Vegetable Shortening
8 lbs. Flour

PARCEL #4 — \$34.00

2 lbs. Ham • 200 Tea Bags
20 lbs. Rice

PARCEL #5 — \$34.00

2 lbs. Ham • 1 Bag Apricots
20 lbs. Rice

PARCEL #6 — \$31.00

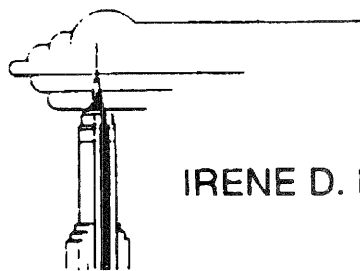
2 - 40 oz. Peanut Butter
6 Cans Peaches
5 lbs. Macaroni

PARCEL #7 — \$35.00

4 lbs. Spaghetti Sauce
64 oz. Olive Oil • 8 Cans Peas

PARCEL #8 — \$28.00

1000 Aspirin
12 Bars - Hand Soap
3 Tubes - Toothpaste

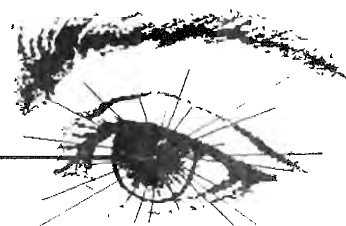

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

ЛАЗЕР

ОЧНИЙ ИНСТИТУТ

Спеціалісти „LASIK“

(973) 616-7337

ВІДКРИТТЯ

Чи Ви є НЕВІЛЬНИКАМИ окулярів або контактних лінз?

ЗВІЛЬНІТЬ СЕБЕ ВІД ЦЬОГО НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ!

Наслідуйте мільйони американців, які перейшли

ЛАЗЕРНУ КОРЕКТУ ЗОРУ

Вступна програма – 1,750 дол.*

(*за кожне око/перших 200 пацієнтів)

Можливість сплати частинами

(973) 616-7337

Лікарі:

С. Палидович, Т. Кулик, Б. Голлінгер

www.lasikspecialistsmd.com

51 Route 23 South • Riverdale, NJ

1st Light South of Route 23 & Route 287 Interchange

Selfreliance UA

Federal
Credit
Union

Самопоміч UA

Кредитова
Спілка

Маємо!

Перший Морґедж
постійний або рухомий

Home Equity Loan

Другий Морґедж

Автові
Позички

CD

Приватні
Позички

Кредитова
Картка

Your savings source!
Джерело ощадності

Чековий
Рахунок

IRA

Money
Market

Пряме
вкладання

Банкові Птеркази по Америці та Інтернаціонально

AMERICA'S
CREDIT UNIONS
Where people are worth more than money.™

Ви і Кредитівка
Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

ДИПЛОМ СНД = ДИПЛОМ США

Bachelor Degree, Master Degree, Ph.D

Чи Ви маєте бажання працювати або вчитися у США?
Тоді Вам необхідно порівняти освіту, що отримана
в СНД, до освітніх стандартів США.

FOREIGN CONSULTANTS Inc. EDUCATIONAL EVALUATION SERVICES

Член Американських Національних
Асоціацій AACRAO та NAFSA
виконує „EVALUATION“ (оцінку)
дипломів та академічних довідок.

2809 W. DEVON AVE., CHICAGO, IL 60659

(773) 761-4842
(773) 761-0030

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

OFFERS A VARIETY OF BENEFICIAL & CONVENIENT FINANCIAL SERVICES

Secured Investments with Stock Market Returns
HIGH YIELD Jumbo Share CD's • IRA's

**LOW RATE: Mortgages, Auto, Business,
Signature, Lines of Credit & other LOANS**

ATM • VISA • Check & Credit Cards •
Direct Deposit, • Automatic Loan Payments, • Wire Transfers, • Checking, •
and much, much, more...

УКРАЇНЬСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East, Rochester NY 14617 • (716) 544-9518 • Fax: (716) 338-2980
www.rufcu.org

УНСоюз уділяє своїм членам

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!

Потелефонуйте сьогодні:

(800) 253-9862

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“ ☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище

Адреса

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище

Адреса

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

• НА ПРОДАЖ •

Односпальневий апартамент в
українському селі Somerset.
Ціна 72,000 дол.

Тел.: (415) 922-4653 чи
(415) 515-6187

В Кергонксоні, недалеко від Союзів-
ки, продається дім з гаражем на
2 акрах землі в гарній дільниці.
Ціна знижена до 99,500 дол.

Тел. 914 626-5152

Продається двокімнатна
квартира в м. Києві (Дарниця).
Ціна поміркована.

Тел.: 202 518-7694

На продаж 9 акрів лісу коло
Союзівки і 2.5 акра землі на
Верховині у Glen Spray, NY

Тел.: 516 489-7732

Недалеко від Союзівки і оселі СУМу про-
дається 49 акрів землі (більша частина
землі з лісом), 18-кімнатний, двоповерх-
овий будинок, гараж для авто і п'ять невели-
ких будівель. Обмежений доступ до не-
великої частини озера з правом ловити
рибу. Ціна 190,000 дол. .

Тел.: 914 647-8134

• РОЗШУК •

В липні цього року – сторіччя від народжен-
ня Байди Володимира Федоровича (родом
з Волині, Україна). Нашадків козацького ро-
ду просимо відгукнутися для спілкування.
Київ, тел.: + 380 44 268-38-68
Ліда Байда

Брат з України пошукує в Америці ПЕТРА
ГОРБОВОГО, адреса якого була: Peter
Horbowy, 1220 N. Mitchell St., Arlington
Hts., IL. 60010. Нове місце проживання в
околиці Вашингтону. Будь ласка відгук-
ніться на тел.: **(303) 423-1738**

Родичі Наумчик Параскевії Сергіївни (ро-
дом з Волині, Україна) просять відгукнути-
ся тих, хто щось знає про померлого в 50-их
роках НАУМЧИКА ПЕТРА СЕРГІЙОВИЧА,
що мешкав в Дітроїті.
Київ, 03150, вул. Горького, 99 кв. 22.

Розшукую рідного дядька ГРОП'ЯКА АНТОНА
ПАНЬКОВИЧА. Родом із села Носівці, Зборів-
ського р-ну, Тернопільської обл. Був одружений
мав двох дочок: Анну і Стефанію. Писати на ад-
ресу: Приймак Стефанія, с. Носівці 283323,
Зборівський р-н, Тернопільська обл., Україна

• ПРАЦЯ •

Дівчина з України, 24 р., медсестра,
шукає працю з догляду за людьми
похилого віку або виховання дітей
в українських родинах.
Тел.: 1-718 934-5976, після 5-ої веч.

Потрібна кухарка до „Делі“
в Лігайтоні, Па. Варення обідів
і роблення вареників.
Говоримо по-польськи.
Тел.: 610 377-1260

Жінка, педагог, 56 р. шукає
працю по догляду за старшою особою
або дітьми. 5 днів в тижді. Залишити
повідомлення на автовідповідачі.
Тел.: 973 961-1672 Оля

Пошукую інтелігентну особу
для товариства і помічі, яка
провадить авто і любить звірят.
Тел.: 973 471-2275

Пошукуємо чоловіка до опіки
старшого чоловіка в околиці
Нью-Йорку. Просимо тел.
914 413-5052
залишити ім'я та номер телефону

Праця для жінки віком 50+ або мен-
ше прибирання та інша домашня
поміч, 5 днів в тижді. Може бути із
замешканням або без. Ціна до узгід-
нення.
Тел.: 732 583-4537
після 5-ої веч.

• ДО ВІНАЙМУ •

Гарні мешкання в мотелі (400 дол. на тиж-
день), охолодження, килими, безкоштовна
каблкова телевізія, добре уряджена кухня,
лазничка покрита кафлем, душ, близько цер-
ков. Одна хвилина до моря. 113-115 E. Crocus
Rd., Wildwood Crest, NJ 08266.
Tel.: 609 522-9031

Richmond Hill – студію, для 1 або 2
студентів (ок), близько Мангеттену.
Ціна до узгіднення.
Телефонувати ввечері
1-718 441-0986

До винайму гарно уряджені
помешкання з кухонним устатку-
ванням, басейн, недалеко СУМу.
Тел.: 914 647-2615 Софія

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку
бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або
грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

Як двоє крил...

Св. п. о. Степан і паніматка Надія.

У межах не повних двох місяців українська громада Лос-Анджелесу втратила невтомну опікунку патріотичної родини паніматку Надію Голутяк, серце якої перестало битися 26 квітня цього року, а 22-го червня відійшов у вічність її чоловік, о. протопресвітер Степан Галик-Голутяк.

Паніматка Надія народилася 12 червня 1924 року. У 1944 році закінчила Школу підприємництва ім. Спенсера і того ж року одружилась зі Степаном Голутяком, який тоді вчився в Українській православної семінарії у Філадельфії. Усе своє життя вона була надійною опорою родини Голутяків. У важких обставинах вона з чоловіком зуміла виховати своїх дітей переконаними християнами і разом з тим вщепити у них щирий український дух. Все своє життя брала активну участь у громадському житті. Зокрема хор „Кобзар” ще довго відчуватиме її відсутність. Поховали паніматку Надію у Бавнд-Бруку 2 травня 2000 року.

Отець Галик-Голутяк вже не мав сили жити після смерті його дорогої дружини. Його серце не знесло болю, і він пішов слідами паніматки. 26 червня його поховали у Бавнд-Бруку біля паніматки Надії.

Бл. п. о. протопресвітер Степан Галик-Голутяк народився 31 серпня 1919 року в Гінклеї, Н. Й., у родині емігрантів Петра і Ксені Голутяків. Православну семінарію закінчив у 1945 році. Ще перед висвяченням о. Степан провадив хор у церкві св. Володимира в Нью-Йорку. Виступ цього хору у престижних залах в Нью-Йорку був дуже корисний для доброго імені української громади. За три роки праці у православної церкви Пресвятої Діви Марії в Арнольдї, Пенсильванія, о. Степан виявив свої організаторські здібності, залучивши до парафії ветеранів Другої світової війни. Від серпня 1948 року до грудня 1950-го Степан служив у православної церкві св. Петра і Павла у Йонгстауні і там продовжував діяльність на громадському полі. Помітною була його участь у соборі з'єднання Українських Православних Церков у жовтні 1950 року. У грудні того року о. Степан перейшов до парафії св. Миколая у Вунсакеті, Ровд Айленд. За його ініціативою там відбудовано церкву, включно з новим іконостасом і настінними розписами. У цій місцевості о. Степан був капеляном у ранзі капітана у патрульному летунстві і деканом для православних священників у Новій Англії. З громадської діяльності о. Степана треба відзначити його активну участь у придбанні осідку в Бавнд-Бруці, який став опісля центром Української Православної Церкви у США. У вересні 1956 року о. Степан перейшов з родиною до парафії св. Володимира в Клівленді,

Огайо. Тут він збудував і посвятив каплицю для жителів Парми. Від 1960 року до 1973-го о. Степан був парохом церкви св. Марії у МекКіз Рок, Пенсильванія. Там він провадив хор, який мав 65 хористів. А що хор співав англійською мовою, то це захопило о. Степана перекласти церковні пісні і цілу Літургію на англійську мову. В 1973 році о. Степан дістав призначення до Лос-Анджелесу і там прожив до смерті. Збудував там нову церкву і парафіяльну резиденцію. В 1985 році Митрополит Мстислав надав о. Степанові звання протопресвітера, а 1995 року українська православна громада церкви св. Андрія урочисто святкувала 50-ліття священства о. Галика-Голутяка.

Його композиторську спадщину складають 13 релігійних пісень, 18 обробок пісень світського та релігійного жанру.

Залишив о. Галик-Голутяк у

глибокому смутку доньок Дарину і Донну та синів Григорія і Степана. Григорій керує церковним хором при церкві св. Андрія та світським хором „Кобзар”, Степан прослужив в армії 20 років, перед відходом на пенсію здобув рангу підполковника, був професором військових наук в університеті. Світлої пам'яті отець Степан і паніматка мали вже дев'ять внуків.

Всі похоронні відправи у Лос-Анджелесі та Бавнд-Бруку відбувались при участі Митрополита Константина, великого числа священників та віруючих. Українська громада у Каліфорнії берегтиме пам'ять про таких національно-свідомих духовних працівників, якими були о. Степан і паніматка Надія. Хай американська земля буде їм легкою!

І. Л.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ ЗВАРИЧ член УНС Відд. 220 Т-ва свв. Петра і Павла в Чикаго, Іл. Помер 19 травня 2000 р. на 79-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС став в 1975 р. Залишив у глибокому смутку дружину Зеновію, двох синів, двох доньок та 11 внуків. Похорон відбувся 22 травня 2000 р. на цвинтарі св. Марії в Евергрін Парк, Іл.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО КАЧАНЮК член УНС Відд. 430 Т-ва Дністер у Філадельфії, Па. Помер 15 травня 2000 р. на 84-му році життя. Нар. в 1916 р. в Україні. Членом УНС став в 1977 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію. Похорон відбувся 19 травня 2000 р. на цвинтарі у Факс Чейс, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ПАВЛО БОБАК член УНС Відд. 63. Т-ва Січ у Форд Сіті, Па. Помер 6 червня 2000 р. на 84-му році життя. Нар. в 1915 р. у Форд Сіті, Па. Членом УНС став у 1933 р. Залишив у глибокому смутку братів Михайла і Івана. Похорон відбувся 8 червня 2000 р. на цвинтарі св. Марії у Форд Сіті, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АННА КОВАЛЬЧУК член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана. Померла 21 травня 2000 р. на 90-му році життя. Нар. в 1909 р. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила в глибокому смутку дітей Розу, Павлину, Антона. Похорон відбувся 24 травня 2000 р. на цвинтарі св. Анни в Peckville, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ГАНЯК член УНС Відд. 53 Т-ва св. Миколая в Піттсбурзі, Па. Померла 27 травня 2000 р. на 79-му році життя. Нар. в 1921 р. в Піттсбурзі, Па. Членом УНС стала в 1940 р. Залишила в глибокому смутку сестер Розу, Джін і брата Володимира. Похорон відбувся 31 травня 2000 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Піттсбурзі, Па.

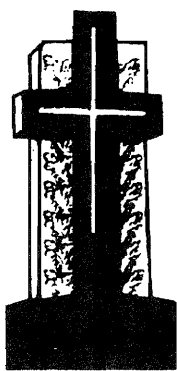
Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН КУКОРЛО член УНС Відд. 164. Помер 18 травня 2000 р. на 85-му році життя. Нар. в 1915 р. Членом УНС став в 1940 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію. Похорон відбувся 20 травня 2000 р. в Бервик, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням тілних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Шановні читачі,

за добрим звичаєм "Свобода" вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Такі публікації є не тільки останньою даниною покійному, вони посилюють зв'язок між поколіннями української імміграції, а крім того часто служать джерелом історичних досліджень.

Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминов і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на пресовий фонд. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу "Свободи" разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик "Свобода".

В 40-ий день смерти бл. п. Атаназія Сваричевського

В п'ятницю, 4 серпня, сповнюється 40 днів від смерти мого покійного дідуся, Атаназія Сваричевського. Хочу поділитися моїми особистими спогадами про покійного дідуся, котрий відійшов у вічність на 96-му році життя.

Він був винятковою особою, і прожив надзвичайне життя. У нього був блискучий інтелект, він цікавився багатьма ділянками знань, любив розмовляти на різні теми: про політику, історію, Церкву. (Також був знаменитим шахістом!). Його дотепний і теплий гумор міг звеселити кожну okazію, і з ним він залишився до кінця життя. За інших історичних умов дідуся продовжував би свою адвокатську кар'єру далі в житті.

Але своїми талантами дідो ніколи не пишався, а навпаки, був надзвичайно побожною, покірною і чутливою особою. В його серці завжди була глибока любов до Бога. Коли доля і бурхливі вітри Другої світової війни занесли діда з дружиною Марією та дітьми Уляною і Юрком з рідної України до Америки, дідо фізично працював довгими годинами, щоб утримати свою родину. Однак дідуся ніколи не забував про свою рідну Україну і про Українську Церкву. Разом з бабусею, він був активним членом та одним зі співзасновників української католицької парафії в Гемпстеді, Нью-Йорк. В 1996 році бабуса і дідо там відсвяткували 65-ту річницю свого шлюбу.

Дід любив рідну землю і природу, тому радо займався городництвом, садівництвом і майструванням. Внуки все будуть пам'ятати, як дідо майстрував нам різні забавки. Мабуть, чудовий город діда нагадував йому та цілій родині маленьку частину тої рідної землі, яку він з

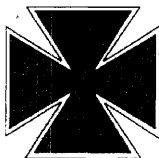
великим жалем мусів покинути. Нині життя діда і бабусі стоїть перед нашою родиною як чудовий приклад того, що може і повинно бути: взаємної любови і відданости в подружньому житті, любови до родини і громади, яка перевищувала любов до самого себе. У вірші Михайла Вороного є рядки:

Чи зумієш ти кохати
Щоб усе, про все забути?
Щоб усі зламати грати,
Щоб усі зірвати путі?

Можна без сумніву сказати, що для нашого дідуся відповідь на всі ці питання була „так” – він цілим своїм єством зумів якраз так любити свою рідню, свою батьківщину і, найважливіше, Бога. Прикладом свого життя він показав нам усім, що і ми можемо стреміти до тих самих висот.

Вічна і незабутня йому пам'ять!

Андрій Вовк

Ділимося сумною вісткою, що 15 березня 2000 р.
на 101-му році життя упокоївся в Бозі

бл. п.
МИХАЙЛО ЯНОВИЧ

Січовий стрілець.

Член головного штабу Маслосоюзу у Львові, громадський діяч, відданий з молодости українській справі. Покійний народився 30 липня 1899 р. в селі Юшковичі (теперішня Йосипівка), Бузький район на Львівщині.

Вічна йому пам'ять!

дружина – ІРЕНА ЯНОВИЧ з дому ГРИЦАК
дочка – ТЕТЯНА ЯНОВИЧ з мужем
ПАВЛОМ ДУФИЛІ.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого МУЖА і ДІДУСЯ

бл. п.
д-ра
**ЯРОСЛАВА А.
ЛЯШЕВИЧА**

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА

у п'ятницю, 11 серпня 2000 р., о год. 7:45 ранку

в церкві св. Івана Хрестителя,
в Ньюарку, Н.Дж.

Про молитви за спокій душі Покійного
просить РОДИНА

**За мову і зміст
посмертних оголошень
і подяк редакція не
відповідає**

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і
знайомими, що в день
3 травня 2000 р., упокоївся
в Бозі наш дорогий
МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п.
**МИКОЛА
ДУХНОВСЬКИЙ**

нар. 15 грудня 1920 р., в Роздучі, Турки біля Стрия, Галичина, Україна в сім'ї Василя Духновського та Катерини з дому Нестор. Працював у фабриці. З лихоліттям війни, в 1939 р. був вивезений до Австрії, де працював в Кафенберґ. Одружився із Ольгою Ярмоленко. Мали двох дітей Григорія і Анну. В 1949 році виїхав до Америки і поселився в місті Нью-Гейвен, Коннектикат, де прожив до кінця свого життя.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 травня 2000 р. з церкви св. Арх. Михаїла в Нью Гейвені, де покійний був щирим парафіянином, а відтак на цвинтар св. Лаврентія у Вест Гейвені, Коннектикат.

Залишив в смутку:

дружину – ОЛЬГУ
сина – ГРИГОРІЯ з родиною
дочку – АННУ з родиною
8 внуків
2 правнуків
ближчу та дальшу родину в Америці і
Україні.

Родина висловлює щирю подяку всім, хто прибув на похорони і тим, хто зложив грошову пожертву на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля.

Вічна йому пам'ять!

В 10-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого дорогого БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.
д-ра
ЮРІЯ КУШНІРА
будуть відправлені Поминальні
СЛУЖБИ БОЖІ
в церквах:

св. Михаїла – в Йонкерсі, Н.Й.;
св. Юра – в Нью-Йорку, Н.Й.;
в катедрі св. Юра у Львові, Україна;
в церкві Різдва Пречистої Богородиці,
в Плотиці, Україна.

За спокій душі Покійного молитися просять
ДІТИ, ВНУКИ і РОДИНА.

У ШІСТНАДЦЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти мого найдорожчого і незабутнього МУЖА

бл. п.
д-ра **ІЛЛІ АНДРУСЯКА**
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
в катедрі св. Покрови в Дітроїті
(Савтфілд) Миш.
у неділю, 13 серпня 2000 р.

в церкві-пам'ятнику св. Андрія
Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.;
в церкві Успення Пресвятої Богородиці,
в Люрді,
та в українській православній церкві,
в Бразилії.

Про молитви за душу Покійного просить
дружина МАРІЯ

Ділимося сумною вісткою, що 29 липня 2000 р.
відійшла у вічність наша найдорожча МАМА,
БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
ЕМІЛІЯ ДОБЕРЧАК

нар. 1904 р. в Перемишлі.

ПАНАХИДА відбулася 2 серпня 2000 р. в похоронному заведенні Murphy Funeral Home, Arlington, VA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ 3 серпня 2000 р. в церкві собору Святої Родини у Вашингтоні, Д.К.
Похована на Cedar Hill Cemetery, Maryland.

Залишила в глибокому смутку:

дочок – ГАЛЮ ФУТАЛУ з чоловіком ЛЕВКОМ
– МАРТУ ТЕРЛЕЦЬКУ з чоловіком
НЕСТОРОМ
внуків – БОГДАНА ФУТАЛУ з дружиною
МАРТОЮ
– МИРОНА ФУТАЛУ з дружиною ТЕМ
– ІГОРЯ ТЕРЛЕЦЬКОГО з дружиною
ОЛЕНКОЮ
– ТЕТЯНУ ТЕРЛЕЦЬКУ
– ЮРІЯ ТЕРЛЕЦЬКОГО
правнуків – АДРІАНУ ФУТАЛУ
– АДРІАНУ і ЛЯРИСУ ТЕРЛЕЦЬКИХ
племінницю – МАРТУ СТАДНИК з чоловіком
СВЯТОСЛАВОМ

та ближчу і дальшу родину в Америці і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на Собор Святої Родини у Вашингтоні або на Фонд „Бабусі” через UNWLA Inc., 108 Second Ave., New York, NY 10003.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040**ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVEMORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EYES: (908) 790-9240
PAGER: (973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075**Weichert Realtors®**Ask About Weichert's
One-Stop Shopping Services**ARKA COMPANY**Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

EUROPEAN WOODART CORPORATIONПотребує досвідчених майстрів з художньої
обробки дерева, а також художника-дизай-
нера з досвідом проектування та виготов-
лення меблів. Добра платня, цікава робо-
та, україномовний колектив. Знаходимося
на сонячному півострові - Флориди.**Василь Бойчук**

Тел.: (904) 740-7740

або вечором 1 (407) 574-7796

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent**Ukrainian National Ass'n, Inc.**tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344
E-mail: matawan96@aol.com**UKRAINE-PAC**
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service**Фірма „КАРПАТИ“**Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. вико-
нує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821
Beeper (917) 491-6150**ДРУКАРНЯ**
COMPUTOPRINT CORP.**МАРІЯ ДУПЛЯК** - власник**Виконуємо друкарські роботи**

- ❖ книжки
- ❖ журнали
- ❖ брошури
- ❖ коверти, канцелярські друки
- ❖ візитівки
- ❖ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com**МИХАЙЛО П. ГРИЦАК**
адвокатЗ КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908) 789-1870; (732) 627-0517**ФІРМА ЄВШАН**пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858**APON**VIDEO TAPES • COMPACT DISCS
AUDIO CASSETTES
NEW FROM UKRAINE
WRITE OR CALL
APON MUSIC, P.O. BOX 3082
LONG ISLAND CITY, NY 11103
718-721-5599We convert video from European to
American and Vice-A-VersaФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!****Ukrainian Free University**
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276**Йосиф Купчак**

власник

JOSEPH MEAT MARKET**М'ясні європейські вироби**
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660**UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER**Serving Ukrainian singles of all ages
throughout the United States and Canada.For information send a self-addressed
stamped envelope to:Single Ukrainians
P.O. Box 24733, Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282**EUROPE**

TRAVEL & SERVICES

КИЇВ - 730 дол. в обі сторони**ЛЬВІВ - 730 дол.** в обі сторони**ОДЕСА - 842 дол.** в обі сторони

36 Main St. South River, NJ 08882

fax (732) 390-1946**Tel.: (732) 390-1750****10 років чесно і солідно служимо українській громаді****КАРПАТИ**

Export-Import

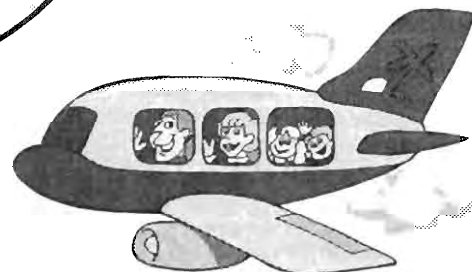
МИ ГАРАНТУЄМО:**Швидку і конфіденційну доставку доларів до
рук адресата****Вчасну доставку продуктивних пачок з каталогу
(великий вибір, високоякісні продукти)****До 35% знижки
на сільськогосподарську техніку****КАРПАТИ**121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com

Для нас не існує відстаней -
наші клієнти є всюди:
в Канаді, Америці,
Європі, Австралії
та інших країнах**КАРПАТИ****TRAVEL****Найкращі ціни
на квитки****на всі авіалінії світу**

А також:

**Запрошення до Канади
та США****Візи до України, Польщі,
Росії****Пам'ятайте, як посилати чи літати - то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!**